

౩౮౪౧౩

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. I.
సంపుటము. ౧.

చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ జనవరి నెల 25 తేది సోమవారము
ఆ పం ద నా మ సం వ త్స ర మా ఖ శు ధ్ధ వ శ మి ౧౦.

No. 276
సంచిక ౨౭౬

అమృతంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము జేలకుపేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0.8-0 అతలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. నాయువుపొట్ట బాపును.

చార్మపుకొప్పుల బావలొను. పొట్టపోగొట్టును.

వనమూలికలచే హిందూదేశమును

తయారుచేయబడు ముచినును.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషచీటి చూచినాన మోసము గలుగదు.

అమృతంజనము డిపో, 109, ఫ్రెంకోడ్, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబుసెట్టిపేడి, చెన్నపట్నం.

అత్తల ఆర్కాటమున కోర్వని కోడండ్ర ప్రలాపము.

1915 నవంబరు 31 తేది లోపల అర్థశా
పంపువారి కుచితము.

మొదటివారి వైపు ప్రకటనను ప్రతిపక్షమున
నందు నుండునటుల పండితెట్టుటకై ఒక్క అశా తపాల
బిల్లను పంపువారి కుచితముగా పంపుచును ప్రయోగించి
యొంటిమి. చీదనాదలకు కష్టమైయుండుటచేత అర్థశా
బిల్లను పంపువారికి ఈ జనవరి 31 తేదివరకు కుచితము
గా పంపుచును. ఈ తపాలమున వ్యధానేయబడును. ఇంక
ఏమూ యుద్ధచరిత్రమునకై జనవరి 31 లోపున కేరను
రిజిస్టరుచేసికొనువానికి ఒక్కోకభాగము తపాలఖర్చుల
తో 0-10-0 కు పంపుచును. ఇది మూడుభాగములుగలది.
కోడండ్ర ప్రలాపముతోడ యుద్ధచరిత్ర ప్రకటనను, అర్థశా
బిల్లను సంవరల. ఆ సరికి ప్రకటనమున వెతికనును
చిరునామా:— సుపీరియరు వాచ్ కంపెనీ.

పోస్టువాక్కు 167, మదరాస్

అమ్మకర తాంబూల మార్తలు.

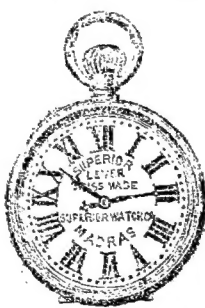
యిందుకస్తూరి, పచ్చకర్పూరము, మంతుమపువ్వు, బం
గాన తెండిలేకుళ, మొదలగు వివిధగుల కస్తుప్రలేతీయారు
చేయబడినది గనుక మిక్కిలిమివాసన, పరిమిళము, మనోహ
రముగతిగి యున్నది. యిది తాంబూలములోగాని, విడిగా
గాని 1-2 మాత్రలు ప్రయోగించి అదోమము, వాయువు, జలుబు,
అగ్నిమాంద్యము, శీతలము, దగ్గు, శీతభేదము, జ్వరము, జల
కోషము, చిన్న బిడ్డగుణము, మొదలగు దుర్గుణములను రాని
వ్వక, నిర్మూలించి మంచులమును ఉపయోగి, ధాతుప్రస్థిని కలి
గించుటలో అమృత చాకచక్యములను చూపించు చున్నది.
శుద్ధజోషయోగము కొరకు వెల మిగుల తక్కువగా నిర్మ
యించ బడినవి. పరిశీలించండి. 1 సీసా వెల రు 0-4-0.
6 సీసాలురు 1-4-0. వి. పి. ఖమ్మూ ప్రత్యేకము.

జీర్ణ విజయ గుటికలు:— యిది శుభ ప్రవైత్యములు,
పులితేవులు, అజీర్ణము, మలబద్ధము, నిర్విద్యేవము, కడుపు
బ్బరము, శోషి, కమనము, నోటినిరూకుట, కుండలపుంటు,
మొదలగువాటిని వారిని మంచిఅకలిని తీర్చుకొని కలిగిం
చును. 25 మాత్రలు. డబ్బీ రు 0-8-0

వి. పి. ఎ. అందుకో. ఆయుర్వేదపరమాజం.

పోందూరు-గుంటూరుజిల్లా.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్.
గొలుసుతో సహా ధరి డు 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము దేవులమీద
మాకంపెని చేరు ఎజ్జెనిసిరా
లో ఉద్రింపబడి యుండును.
ఇది మారుట కందమై తలచిన
మును, డబ్బు పూర్వ ఆను గ్లాసు
పోమునుగలిగి మొరటుపనులకు
దగియుండును. పెట్టెమూత లో
భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి
కంచి యుండును. సీమ నుండి
మాత్ర తయారుచేయబడినది. కాన నెరవేయొద్దను జీక్కుదు.
ఒకరోక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువ వెలనుంచి
తీమి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, పల్లవి ధరగల గడి
మార మిడియోకటియోయని యనుభవంబున దేలియును ఇదివఱ
కోక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతొప్పలేముల నంది
యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున
కనీకులు కొని పంకనీంచినన, కేటుమాట తెందుకు
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టువాక్కు నెం167, మదరాస్

కస్తూరి.

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సందికి, బాలింతకోగములకు,
వారములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు పుష్టిక కస్తూరి యుపయోగ
మైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము
కన్న శీయమగుటచేతను నవసర సమయములందు దొరకుట
కుష్టరము. మా డిపోయెందలి కస్తూరి, యందలితర పదార్థము
తేలియును కేర్పబడవు ఇంతవరకు మాతావు నండి కోసిన
వారల శీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనని వారికొకసారి
పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కకటి
కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ. 80-0-0.

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1 కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

ఈ దంతచూర

ముతో పంపు త్రి
ముటవలన చిగుర్లు
గట్టిపడును. చిగుళ్ళ
నుండి రక్తము ప్ర
వించుకుండును. నో
టిదుర్గంధము నోకి
యుండును. పంపు
ముత్యముల వలె
తెల్లగా నుండును.

అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడు చున్నది. సర్వ
సామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

అమృతంజనము డిపో, } 109, ఫ్రెంకోడ్, బొంబాయి.
8-7 తంబుసెట్టిపేడి, మదరాసు.

వేంకటాద్వరి కవిరచిత విశ్వగుణాదర్శము

ఆంధ్రపద్య టీకాకావ్య సహితము.

ఇందుకు లగిన తెలుగు పద్యములు, టీక, తాత్పర్యము, ఇతివృత్తములు, నిఘంటువులు, అలంకారము
లును, పంచాంగము. దేవరాజపండితులు వ్రాసిరి. ఇది భారతభండమునందలి యాయా జాతులయు, తెగలయు,
సంఘములయు, గుణదోషములను సభాసభాని కష్టనాధోజని వివరించు గ్రంథము. అనగా వాయా లోకవృత్తిము
లను కవితామృతమున ప్రతిబింబితములు గావించి దాని కన్నులచే చిన్నలుగాఁ జూపుటకై కృతి. ఈ కవిభావన
పోంకముగా కృతాను విశ్వాసులనెడి తెందు గంధర్వులు ఆకాశ సంచారలై పోవునట్లు చిత్రించి వారు అచ్చ
టచ్చట సంపరించుచువుడు అయో వస్తువులందు గ్రహించిని సుఖదోషములను వెల్లడిచేయుచుండునట్లు రచించెను.
లోకముననుండు కస్తువులన్నియు దోషయుములే కాని గుణైకప్రధానములుగావు. అయినను వానివానికి దగినట్లు
గుణమెక్కువగా నుండినట్లుయిన గుణవంతులగును; దోషములు మెండుగానండిన దోషవంతులగును. కావున
చక్కఁగ పరామర్శించి అందలి దోషములను పాటింపక గుణములనే గ్రహించి ఉజ్జీవిం చెడు మార్గమున వెదకవల
యును. ఇది చదివిన బ్రహ్మాది శ్రుంబధర్మంతములగల పెక్కుకస్తువుల గుణదోషములు తెలియును. దీని వెల 2-8-0.
దీనిని చక్కఁగ పరిశోధించి మేలైన కాగితములపై అచ్చొత్తించి మంచి కాలికోలెండుచేసి యున్నాము.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ,

ఆనండా ముద్రాలయము, వ్రాడ్వే, మదరాస్.

అయ్యచ్చేదాశ్రమం
గ్రంథములు.

అర్రప్రకాశము.

సప్తమ
గుచ్ఛము.

అర్రప్రకాశమును బోధించు చికిత్సాగ్రంథము.

ఇది అతిసులభముగా కీర్తిని ప్రతిపాదించుచుండియు అర్రప్రకాశమును మహాయములను అయ్యచ్చేదాశ్రమం బోధనామాల్యమును, నివర్తించుచున్నది. ఇందు బోధనములైన అర్రప్రకాశము సామాన్యవైద్యుడు గూడ జేయుటకు తగియున్నది. ఇందు అయ్యచ్చేదాశ్రమం గ్రంథములయందు జేయబడిన మూలక లే గాక యూగాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలకలు గూడ గ్రహించబడి, అయ్యచ్చేదాశ్రమం వైద్యులతో వాని గుణములు వివరింపబడినది.

అయ్యచ్చేదాశ్రమం వారికిని, తదితరులకు కేవలసామాన్యముగల వైద్యులైన వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల సులభముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారికనుండునట్లు దీనికి సరళముగా నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన విధమున దెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనివాసము.	రూ. 8-0-0	6. వక్రీకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. వక్రీకర్మము.	" 1-0-0	7. అయ్యచ్చేదాశ్రమం.	" 0-4-0
3. అయ్యచ్చేదాశ్రమం.	" 1-2-0	8. భేదన. కల్పము.	" 1-0-0
4. అగ్రస్తవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది అచ్చునుండి 1915
5. కల్పవృక్షము.	" 0-4-0	10. ముక్తత పంపిణీ.	వక్రీకర్మము మొదటి భాగమున వెలువడును.

అయ్యచ్చేదాశ్రమం వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాధాన్యత:—
12, తంబులెట్టి వీధి, వైద్యులకు సులభముగా గోపాలాచార్యులు, ఏ.వి.యస్, ఏ.యస్.టి, 155, బ్రాహ్మణ్యం. కనీ, ఆచార్యుల వీధి, అయ్యచ్చేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాధవనివాసమును మాధవనివాసముతో మిగతా గ్రంథములన్నియు మాధవనివాసముతో కలిపి రద్దీలో రాయవలయును.

క్యాలండరు.

1915

క్యాలండరు.

అయ్యచ్చేదాశ్రమం విషయములను వెలువడు చిత్రిముగ నుండును.

కాగితముల ఇచ్చిందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రించబడుచున్నవి.

అయ్యచ్చేదాశ్రమం దివోవారి మామూలములను ముందుగా గొనిన వారలకు వితము.

ఇతరులకు ఏ. పి. సహా 0-1-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-2-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నోవులకు సిద్ధపడము.

చక్కని దబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 దబ్బము 1-కి రూ. 5-4-0

మోహనీ తైలం

తామరతైలం

పండ్లపాడి

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

చెల దబ్బి 1-కి 0-6-0 దబ్బము 1-కి 3-8-0

దబ్బి 1-కి 0-2-0 దబ్బము 1-కి 1-2-0

ఏ. పి. ఖర్చును ప్రత్యేకము. అన్ని వీధి విక్రయించబడును. ముందు కీటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

107, ప్రేమికోడ్డు, భాద్రి, బొంబాయి. సం. 6-7 తంబులెట్టి వీధి, మదరాసు.

* అమృతాంజనము ప్రాచ్యుడేక మూలకల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతిమైనది. ఇప్పుడు వీధుల తయారగుచున్న కొత్తముందుగా. పదియేడెడ్లుగా దేశమునం జంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము. చర్మములైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నోవులు సముదము పోగలవు. పురివారము వేలకవేలు విక్రయము.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్ని రకముల వైద్యులకును మదరాసు రాజధానిలో అన్ని కంపెనీలకును హాకంపెని గొప్పదియు, నమ్మకమయినదియు వర్ణింపబడి. ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటనలననే మాభాతాదార లకు మిక్కిలి స్వల్పభరలకు మేము యివ్వగలిగియున్నాము. సర్వసాధారణములగు కొన్ని మూడిరిలను.

గమనింపుడు.

No 108 (detachable) (కల్పముగల, కల్పము లేని) 2 బర్నరులు సహా యివ్వబడును. తూర్పు బల్బెండిరుగు వట్టి యుద్ధోగియు లకు కడు ముఖ్యము. టిక్ పెట్టె సహా రూ. 45. 48 రు	గమనింపుడు. No 11 (detachable) చాలా బల్బెములు సహా ఎక్కువకాలం పనిజేయ గలిగినది. మిక్కిలి చాకర్లు గన్నది. టిక్ పెట్టె సహా రూ. 9-8-0
--	---

నెం 45. 48 రు నూతనముగా తయారుచేయబడిన నెం 11 రు మూడిరిగానుండును. టిక్ పెట్టె సహా రూ. 45. 48 రు. నెం. 200 పాకట్ స్టాప్ చిన్నదియు చెయ్యి ఇవ్వబడును. టిక్ పెట్టె సహా రూ. 5-8-0

కే. ఎస్. పి. ఎస్. 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు, వక్రీకర్మ ప్రత్యేక పుధరలు యివ్వబడును.

నల్లభీమ పాకర్లము.

ఇయ్యది దాక్టరు యిస్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 3 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అచ్చములు, ఇతరములు, చేయకముముగలదు. 2 భాగమునందు యీ భాషను పన్నులు కోరింబడిన ఇంకను భాషనమునకు కావలసిన అనేకసాకములు గలవు. 3 భాగమునందు పండితులబట్టియు క్రమముగలదు. వేయేల, కిలో పాకమునకు కావలసిన యా రుతుగలదు. ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలికో టైండు ప్రతి 1-కి ధర 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులుసహా 1-11-0. పుటియందు జేయబడినవియు చెప్పిన ప్రత్యేకతలకు వేరవేరింపక విస్తార కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకాగితములు, క్యాలికో టైండు ప్రతి 1-కి ధర 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 2-0-0. మూలము:—

ప్రొ. వాచ్ అండ్ కంపెనీ 45 మల్లాసాపాళెం వీధి, మదరాసు.

పక్షనష్టము

గుణమీయనివో

సాము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా గు. 2-0-0.

బొమ్మఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

సులభముగా విశేషద్రవ్య మార్జించుమాగ్గము.

మోటారుబండ్ల నడుపుటకును, వానిని బాగుచేయగలగు తరీఖయను నిచ్చుటకును, మోటారుకార్లుగాని, వైకిల్లుగాని ఎట్లునడుచునో, యేదేభాగములు యేదేపనులనచేయనో, నిదుపునపుడు వానిని స్వాధీనములో యెట్లెట్లుంచుకొననలయునో, యీ యంతములనెల్ల అభ్యాస పూర్వకముగా జేసింపు పాఠశాలకలదు. జనకరి నెల 31 తేది లోపుగా దరఖాస్తు వెల్లువొనువారికి మాత్రము నోటుదొరకగలదు. రెండు మాసములకాలములో మోటారు బండ్లయొక్క యంత్రనిర్మాణమును పూర్ణముగ గ్రహించుకొనుచేసి ధారాళముగా కార్లును నడుపుకొని కలుగుచేసి మోటారుపాఠశాల అసాగవత్తు మెంతు సర్టిఫికెట్ల నిచ్చి పంపివేయబడుదు. ఈ సై నుదహరించిన అంశములు ఒక్క యింగ్లీషు తెలిసినవారికే గాక తదితరులకు కూడ అంగ్లా తెలుగు తెలిసిన వానియనకు చేరవచ్చును. ఈ క్రింద వచనమించు వారికి వ్రాసికొనుడు.

గ్యాస్ అండ్ కో.

149, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

విరోధా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు (రెస్ట్రీక్టెడ్ రిస్పాన్సబిలిటీ)

అంగ్లెయిలో ముందుకు వచ్చుట.

అందను జనవరి 28:— రిస్పాన్సబిలిటీ అంగ్లెయిలో విశేషముగ ముందుకు వచ్చినది. చాలాకాలమునుండి యిట్లేన్నడు పడలేదు. దీనివలన సరిగ్గా రాకపోకలు జరుగుటలేదు. కొన్ని మండలము లలో 18 అంగుళముల అశుభ ముంచుకుపోయినది.

అంగ్లెయిలో పరాక్రమము.

అందను జనవరి 28:— జనవరి 20 తేదీని నెయింటు ఓమెరునుండి యిట్లు తెలియుచున్నది:— 18 వ తేదీని జర్మనులు అంగ్లెయిని పంపులను చేరించుకొనిపోవుటకై ప్రయత్నించిరి. అంగ్లెయియు మంచి పరాక్రమమువహించి వారి ప్రయత్నమును పాగినియ్యలేదు. జర్మనులు పడేపడే ప్రయత్నము సేసినా ముందుకు రావారంబింబిరి. చివరకు చాలావస్తువులతో వెనకకు గొట్టివేయబడిరి.

అంగ్లెయిలో నిరుపల ఆరోగ్యము.

అందను జనవరి 28:— చిత్ర కళా సంఘము వారి యెదుట నుపసంహితులు, సర్ ప్రెజిడెంట్ బ్రెజెంట్ గారిట్లు తెలి విచ్చిరి:— యుద్ధము పొసగినది మొదలు, రణరంగమునకు వెళ్లిత అంగ్లెయిని పంపులలో 212 మందిని విడుదలము చేసినది. వీరిలో 11 మంది టీకాలువేసి రక్షించబడిరి. వీరికి నయమైనది. 22 మంది పోయిరి. ఆరోగ్యమునకు సంబంధించిన యేర్పాటులు యీ యుద్ధములో జరిగినట్లు యింతరకెన్నడు జరిగియుండలేదు. టీకాలవలన మంచిగుణము కలిగినది. వాకాదళములో వైద్యు లగునండిన శస్త్రము మండేగాడు, సేనలో వైద్యులగునండిన కర్నలు వాక్రొట్టెగాడు ఆరోగ్యాభివృద్ధికై పనిచేసినందున కృతజ్ఞతలు లభించినవి. ఈసందర్భమున నీయంపశ్యాన మియ్యబడినది.

పరకొనాల్గు రాసుగారు.

అందను జనవరి 28:— ఇండియన్ సెనియర్ కమిషనరు ఈస్ట్ బెంగాల్ వ్యాపార సంబంధములో సలహావేస్తుటకై సర్కో నాల్గు రాసుగారు వైద్యులు నియమింపబడిరి.

అప్పీలుకోర్టు.

క్రొత్తజడ్డి నియమింపబడుట. అందను జనవరి 28:— అప్పీలుకోర్టులో జడ్జి కుకన్ దీగారి సానుమన, జడ్జి బంకెనుగారును బంకెనుగారి సాను మన పార్లమెంటు సభ్యులగు, సర్ ప్రెజిడెంట్ లోవుగాను నియమింపబడిరి.

నివిలు సర్వేను కొలవాచారణ సంఘము.

అందను జనవరి 28:— ఈ నివిలు సర్వేను కాళా విచారణ సంఘమున కట్టబడిన మెన్బర్లు ప్రభుత్వ గారను సభ్యులగు సర్ కెన్సెడు మాయునుమెంజీ సర్ హెన్రీ ప్రెజెంటాగార్డును లేమ పనులకు రాజీనామాలు కొనగిరి. సర్ హెన్రీ వావిల్లను నిర్మించి రద్దీవులగు సర్ నాను హ్యూ యిటు, సర్ నాను కెంపు గారులు సభ్యులగున సంఘమున మునిల చేరినరు.

జర్మనులు మాయుపథమున మెన్బర్లను పొడి.

అందను జనవరి 28:— మునిరు పత్రికకు అందను విశేష ఇటుల తంతివార్తలను పంపెను. చిన్న రిజిస్టరు వాయువిమాన మును గాలి దోడలును మాత్రమే నాడివచ్చిన వనవిషయ మునే సాక్ష్యముగూడ ప్రకటించుచున్నది. ఇట్లనలువచ్చినవన విషయము విశ్వసనీయముగాను జట్లినలువ సమాజముగు గంభీర ఘోషముకూడ వివరించెను. ప్రభుసంఘమున ఫీలిగింపవల యునను దురభిప్రాయముతో జర్మనుల సముద్రతీర దండయా త్రలనుగూడ లేమ సాంగ్రామిక కార్యక్రమమున నొకభాగముగ చేర్చుచుకొనియున్నారు. నిజమునకు 'చిత్తముగ' చూచుటకీ ప్రజలందరను వీధులలోనికి వచ్చిరి. గుండ్లముక్కలను సంసా దించుటకు ప్రజలు పోటీలు పడుదుండిరి. దుకాణదారులూ ముక్కలను హెచ్చుకలలకు విక్రయించుచున్నారు ఈవాడి వలన మరల వైద్య సమావేశమున కధికమగు నుత్సాహము కలిగినది. ఈకారణమున నాగ్నకువైద్యమున 100 మంది పరీక్షా మునుగల నిద్రము కాగలదు. 80 పరీక్షాము ను నిద్రముచేయుటకు బంపబడుటలో చేసినవైద్యమువారు మేముముందు మేముముందు పనిచేయుచున్నాము. మూలం నైద్యులను హెచ్చుచున్న కొలంబిని యుద్ధమున నిద్రమైన వైద్యులగుటకు నిరంతరాయముగ పంపించుట కికాకాము కలుగును నే యుద్ధము. ఈవిషయమును జర్మనులు పొందుగా

తెలిసియు ప్రజల కరింగింప మునుపరిచిరి. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య మందంతటనుగూడ సైన్యములనుగూడ చేర్చి యుద్ధమున లక్షలమందికన్న నెక్కువ మైనికులు తరని ప్రాయము జల్లు జర్మనులు విశేషముల కనుమతిసంపాదిరి.

ప్రాన్ను.

చంద్రనగరము గవర్నరుగారికి వచ్చిన లెంతివార్త.

ఇట్టి జనవరి 28:— ఎంపైరుపత్రిక ఇటుల మునుపుచున్నది. ప్రాన్ను చేతమునుండి యొకరు శుక్రవారమునాడు సాయంత్రము 7 గంటలవఱక చంద్రనగరము గవర్నరుగారికి టెలుగ్రాఫి తంతివార్త విచ్చిరి. ఎల్లయెడలను జర్మనులు తరిమివేయబడిరి. ప్రాన్ను నుండి పారిపోవుచున్నాము. మిత్రముండలికి గొప్పవిజయముచే కూరినది. పారిపోవు రాజకీయకార్యాలయములపై పతాకము తెత్తబడినది. అంతివార్త వచ్చినందున సంతోషము చూచుచుగ చంద్రనగరమునగూడ పతాకము తెత్తబడినది. ప్రేక్షకులను పత్తిరాఖిప్రామును.

ఈ తంతివార్త చంద్రనగరము గవర్నరుగారిపేర రా లేదు. చంద్రనగరములోని "ప్రాన్సుకోడిలా రివల్ల్యూషే" వచ్చినది. ఇందులో రెండు సంకేతపత్రములుమాత్ర ముండెను. ఆగష్టులో నంగీకరింపబడిన రిటిసాపత్రముల కర్మముతీయగా "పరాసుభూమి"ని జర్మనులు తరిమివేయబడిరి. పతాకముల తెత్తబడినది అగ్రముతీయి. చంద్రనగరములోని యుద్ధాగ్రులు తంతివార్త సర్వమొనలేయని తృప్తిచెందిరి. ఇటీవల వచ్చిన పరాసుప్రకటనమువలన నీయల్లాపము సమాంతరముగా చింపబడుచున్నది.

బెల్జియము.

బెల్జియము చేయుటను పట్టుకొనుట.

అందను జనవరి 28:— అంగ్లెయి-ముప్పదిసంవత్సరము లకు లోపుగనున్న నూరుమంది బెల్జియముచేయుట కామా జర్మనీవారిమాద కత్తికటమని ఒడంబడిక వ్రాసియుచ్చిరి. కాని వీరిని జర్మనులు వైద్యులయొద్ద పట్టుకొని, ఖయిదీయగ తీసి కొనిపోయిరి. వేళసరిపాదులుచాటి పారిపోవుటకై చాలమంది బెల్జియముచేయుట ప్రయత్నించుచున్నారు.

జర్మనుల దురాగతము.

తెలిజి గుమరాజుగారి విగ్రహము పాడుచేయుట. అందను జనవరి 28:— బెల్జియముచేయుటలోని అం నైర్దాము విశేషము డిటు తెలియజేయుచున్నాడు:— కాలయ్య పట్టణమునకు నాగులు మెల్లమారములోనే కిందకములున్నవి. కాలయ్యపట్టణమున కిదవరకే చాల నష్టముకలిగినది. తమ్మును జర్మనులు సరిగ్గా చూడెదరా తేదో యని, భయముచే ప్రజలు వెళ్లిపోవుచున్నారు వాల్లిఫెనుయొద్దవచ్చి బెల్జియము గాజు గారి విగ్రహము నొకదానిని జర్మనులు పొడుచెరిరి. విగ్రహము యొక్క నాసికకుకొని కండ్లలో మేకులనుకొట్టిరి.

మహాత్మా.

కాక్స్ ను యుద్ధము.

అందను జనవరి 28:— కెన్సెడు గ్రామ- కాక్స్ నులోని నైనికాధికారు లిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— అన్నివోట్లను ముఖ్యులగు యుద్ధమేమియు జరుగలేదు. బోంబుప్రాంతముల కాకుట కనుష్టములు కట్టుచుని కొంతమందినున్నా మేము టర్కి సేనతో తలపడి యుద్ధమును చేయుచు నేయున్నాము.

ఖయిదీలు, యుద్ధసామగ్రి.

కేఫ్ కు తీసికొనివచ్చినవారి వివరము. అందను జనవరి 28:— కేఫ్ యుద్ధము ప్రారంభమయి నదిమొదలు, కేఫ్ కు తీసుకొని వచ్చినవారి, 5,000 మంది యుద్ధాగ్రు లును, 12,681 మైనిలను ఖయిదీయగ పట్టుకొని తీసికొని వచ్చిరి. 53, ఫిరంగులు, 120 మరఫిరంగులు, 950 మందుసా మానులను, తొమ్మిది విమానములు, 10,200 కుపాకులనును తీసికొనిరాబడినవి. ఇది యుద్ధాగ్రులకట్టణము

సమ్యములు జుకోవినానుండి ముందుకువచ్చువెళ్లు.

లాహోరు జనవరి 28:— సి. ఎం. గెజెటువచ్చినంతి వార్తను. అందను జనవరి 28:— జుకోవినానుండి సమ్యములు ముందుకువచ్చుచునే యున్నానిని యికాతెన్ను తంతివార్తలు నునుపుచున్నవి. ఇట్టియుగండు మూలకీని గొప్పగాలావ గుంజ ప్రాన్నితేనినాకును పోవునాగులమున గవ్యుల లరికట్టి యున్నాము. యుద్ధముచేయుచునే అట్టియుగండుములు వెనుకకు పోవుచున్నవి. ప్రాన్నితేనినా ప్రయోగముచేయుచు నున్నాము. ఇది యుద్ధాగ్రులకట్టణము

ఈనెల

మూలకాకాలం గడుగ.

అధికారులు తెలుపునంగతులు.

అందను జనవరి 28:— కెన్సెడు-ఈనెలలోని అధికారు లిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— ఈయనకాలమున రక్షించుటకై చేసినయేర్పాటులు దుర్భేద్యములు, చాల తృప్తి కరముగనున్నవి. ఎంతయోకాలము ఎవరాలమిడుగ ప్రయాణముచేసి అలసినవచ్చిన నెనిరు తేమియుతేమివారు. నెన్సెడ్ ఫిరంగులను గాని వీతేమియు చేయుటకు నీలుండదు.

ఇటలీ

జర్మని అట్టియాచక్రవర్తులు

మామూలు మర్యాదలను మన్నిచేయుట.

అందను జనవరి 28:— ఇటీవల ఇటలీదేశములో భూకం పము జరిగిన సందర్భమున మామూలుప్రకారముజర్మని, అట్టియా చక్రవర్తులు రాజాగారికి సానుభూతిని కనుపరచు వార్తలను పంపి యుండలేదు. దీనివలనమై యిటలీప్రజలు వ్యాభ్యాసము చేయుచున్నారు.

అమెరికా

డానియాస్టి ముద్ర.

అందను జనవరి 28:— మ్యూయాక్కునుండి వచ్చిన యొకవార్తకు ప్రకటించుచు డెయిలీ మెయిలుపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— డానియాస్టికును పట్టుకొని నీనిమిద సరక్షలు అమెరికా పౌరులవని గుఱుత్రుచేసినయెడల, అంగ్లెయ దొరతనమువా తి సరకునుకొని, కోటునదాముకు పంపించెదరని అంగ్లెయరామబారి తెలియజేసిన సంగతులవలన మంచి అభిప్రాయముకలిగినది.

కొచ్చిన చినా.

కొచ్చిన చినా రాష్ట్రము.

క్రొత్తవర్తకేర్పాటు చేయబడుట.

అందను జనవరి 28:— ఇటీవల సాకాసుంధముగు న్యువరములకు మర్రిగానున్న వైద్యులనుగాని కొచ్చిన చినాకు గవర్నరుగ వియమింపబడిరి.

స్పెయిన్

స్పెయినుదేశపు రాజు

కేరళు శక్తిసమగుట.

అందను జనవరి 28:— మాడ్రిడు- స్పెయినుదేశపు రాజుకి జ్యరబాధ విమృశించి కేరళు శక్తిసమగినది.

జర్మని.

జర్మనుచక్రవర్తి.

కనికరుమారునకు నింపాగినందుట.

అందను జనవరి 28:— జోఫిను రా మూరుడు జర్మను చక్రవర్తిగారి కనికరుత్రుడు. వీరికివరకు గ్రహావలనను, క్రైస్తవ్యజ్ఞము వలనను దాధపడు చుండిరి. వీరు ఒకపక్షము చేడెను చేడెయందు చికిత్సలొనండిరి. వీరికి వ్యాధినిదిరి, లేరుకొను చున్నారు.

ఆస్ట్రీయా

సర్వేనా వైద్యులవెడలుటకు విపుల ప్రయత్నములు

లాహోరు జనవరి 28:— మెన్బర్ల కత్తికట చాలామంది లేఖరి ఇటుల వ్రాసెను. 4,000 మందిని సర్వేనా వైకి పంపకతేని ఆస్ట్రీయనులు విపుల ప్రయత్నములు చేయుచు న్నాడు. వీరిలో వ్యయము 8000 మంది యుండును.

టర్కీ

టర్కీదేశపు బజ్జెటు.

అందను జనవరి 28:— బెల్జియన్ టూగిష్టాముజు జర్మనీ దేశపుపత్రిక కిట్లు కానిప్రాంటునోపిలునుండి తంతివచ్చినది:— టర్కీ ప్రభుత్వమువాడు, 3 కోట్ల 90 లక్షలపానులను అప్పు పుచ్చుకొనుటకు టర్కీ పార్లమెంటువారు అంగీకరించిన్నారు. 80 లక్షలపానులను తక్షణమే బడులుపుచ్చుకొనుటకు ఉత్తరు విచ్చిరి.

రుమేనియా.

రుమేనియా దేశపు విద్యార్థులు

సర్దగామమునకు సిద్ధముగందరి ఈభాషించుట.

లాహోరు జనవరి 28:— మార్షింగునానుపత్రికకు బెల్జియన్ లేఖరి ఇటుల వ్రాసెను. స్విట్జర్లందునిర్మిత్తా. యులలో చదువుచున్న రుమేనియాదేశపు విద్యార్థులందరను వారివారి స్వయములగా మేల చేయబడిరి. వారి ప్రయోజనములకు వాగ్దానింపబడినది.

దక్షిణహిందూస్థానము.

కొచ్చిరాజుగారు సింహాసనానీను లగుట.

నొప్పుపొంద జరుగుట.

కొచ్చి జనవరి 23:— కొత్తగిరి పింహాసనానీనులయిన కొచ్చిరాజుగారు ఎర్రపాటలను దర్బారు మందిరమున కెదురుగ నున్న వికారమును మైదానములో నిన్న సాయంత్రము మొక విందుచేసిరి. దీనికి చాలమంది అతిథులువచ్చిరి. రాజుగారును, అంగ్లేయ రాజువారియు వారువారు యేర్పాటు చేసికొనియున్న శుభమునకు దయచేసిరి. విందుకు దయచేసిన వారిలో చాలమందితో పరిధర్మ ధారాశ్రముగ కలిసి మెలసి మాట్లాడిరి. బ్యాంకు మోగించుచుండెను. ఆయా బాలికా ననుసరించి పుత్ర్యకము భోజనకాల తేర్పాటు చేయబడినవి. రాజుగారును, రాజువారియు, 6½ గంటలయిన తరువాత వెళ్ళిపోయిరి. తరువాత విందు ప్రారంభమైనది.

జన్మిల స్వాగత పర్యయము.

జన్మిల లింగించిన స్వాగత పర్యయమునకు సమాధాన మిచ్చుచు రాజుగారిట్లు నెలవిచ్చిరి:— మీ సన్మానమొంతయు నాకు సంతోషకరముగ నున్నది. నంబూదులకును, రాజకుటుంబమునకును చాల సంబంధమున్నది. ఈ సంబంధము విడిపోకుండ నుండునని నేను తలచుచున్నాను. పుజల యొక్క శ్రేయమును వృద్ధిచేయుటయే పాలకుల యొక్క ముఖ్యోద్దేశమైయుండును. నాకెట్టియభిప్రాయమే ముఖ్యముగా కలదు. ఈ కార్యసిద్ధికై పనిచేయుటకు నేను నిరంతరము సిద్ధముగ నున్నాను. పుజలయొక్కయు, అధికారులయొక్కయు తోడ్పాటు వలనను, అంగ్లేయుల ప్రభుత్వము యొక్క సహాయము వలనను హిందోపదేశము వలనను, పుజల సంపదను సాధ్యమును వృద్ధి చేయుటకే నేను ప్రయత్నించుచుండును. జన్మిల సభ నూతనముగ స్థాపింప బడినది. ఇది ప్రవర్తించుచున్న కార్యములను చేయుచు కాశ్యోతముగ నుండును గాక యని కోరుచున్నాను. మీ సన్మానపత్రముతో తెలిపిన యెన్నియోసంగతులకు సంతోషకరముగ నున్నది. అన్నివిధముల మీరు చాల నభివృద్ధిలోనికి వచ్చుటకై కోరుచున్నాను. రాజుగారిని పుష్పమాలతో నలంకరించిన తరువాతను, కథ్యులకు నిమగ్నపడు పంచెకెట్టి తరువాతను సభ ముగిసినది.

సాహుకారులు యెక్కువ వడ్డీ పుచ్చుకొనుట.

పరకలిసంఘముల నేర్పరచ వలసిన యవసరము.

ఉదక మండలము జనవరి 23:— బడగలలో పరపతి శవోద్యమసంఘములను స్థాపించుట చాలయవసరము. వీరికి మార్పాడిలు నూటికి 75 రూపాయల వడ్డీతో బదులిచ్చి కొద్దులలో తరుచు దావాలు చేయుచున్నారు. వాయిదాలు తీరకము నూటికి 75 రూపాయల వడ్డీతోపూర్వ ఎంతసొమ్ము చెల్లించు కొనగలవని కొద్దవారిక, పుత్రి వాదిని యదుగ గా తనమీద పెండుకేసులు దాఖలుయియున్నవాయు, దానిలోకూడ 75 రూపాయలు వడ్డీకట్టబడినదనియు, ఇంకొకపత్ర మిట్లే తాను ప్రానియిచ్చితినినియు, వాది యింకా దావా చేయలేదనియు మొరపెట్టుకొని యేదో కొద్దిగ యిచ్చుకొన గలవని చెప్పు కొనెను. ప్రతివాదికి శుభపాపము చేయవలసినదని వాదిని కొద్దివారుకొరగా, 48 రూపాయల వడ్డీకి ఒప్పుకొనెను. ఇట్టి దావాతెన్నియో సర్వసాధారణమగుచున్నది.

ఉదకమండలములో రొట్టెలధర.

ఉదకమండలము జనవరి 23:— జనవరి మాసారంభము నుండియు నిక్కడ రూపాయకు 8 రొట్టెలుమాత్రమే యమ్ము బడుచున్నది. నేను కలకత్తరుగారి వర్తకుల సమావేశముచేసిరి. తూర్పును పిండిబస్తా 12 రూపాయలమ్మునది. ఇప్పుడు 17 రూపాయలమ్ముబడుచున్నది. రొట్టెలుచేసి అమ్ము వారు బస్తాకు పెండురూపాయలు లాభముతీయుచున్నారు. ఈ సంగతులను వర్తకులకు, కలకత్తరుగారు తెలిపి, రూపాయకు 9 రొట్టెలుగాని 8½ గాని అమ్మిన బాగుండునని నెలవిచ్చిరి. వర్తకులీ విషయము నాలోచించుచున్నారు. వీరు రూపాయకు 9 గాని, అప్పుడు 8½ రొట్టెలను మొదట అమ్ముటకు ప్రారంభించి తరువాత 9 టికీ వృద్ధి చేయవచ్చును. తరువాత పిండిధర మరికొంత తగ్గినది.

బొంబాయి

శ్రీనైజాముగారి రాక.

బొంబాయి జనవరి 23:— శ్రీనైజాముగారు నేడువయ నము వచ్చిరి. మలబారుకొండమీదనున్న స్వకీయమందిరమున నిడిసెదరు.

శ్రీ రాజప్రతినిధిగారు బొంబాయికి వచ్చుట.

బొంబాయి, జనవరి 23:— నేడునయమున 8-30 గంటలకు శ్రీ రాజప్రతినిధిగారు విజ్ఞప్తి. తెల్లొండున ప్రభువు గారును, కార్యనిర్వాహకసంఘ కథ్యులును, ప్రభుత్వమువారి కార్యదర్శులును, బొంబాయి నైస్యబాంకుకును, పోలీసుకమిషనరును, మరియు ప్రధాన ప్రజాస్వామికసంఘాద్యోగులును ఇక్కియోయా ట్రెస్టరును ప్రేమనువద్ద శ్రీవారికి స్వాగత మొసంగిరి. ప్రేమనువెలుపల శ్రీవారి దరికనుకొరకు ప్రజలు పెద్ద గుంపుగ చేరియుండిరి. శ్రీవారు గవర్నరుగారి మందిరమునకు విద్యుచ్ఛక్తి ముత్రే సేసిరి.

హార్డింగ్ ప్రభుత్వ వైద్యుల.

నేటి సాయంత్రము 5-30 గంటలకు శ్రీ రాజప్రతినిధిగారు తెల్లొండున ప్రభువుగారితోడను ప్రభుత్వగారితోడను హార్డింగ్ ప్రభుత్వ యంత్రవైద్యులను చూడసేసిరి. ఎంతయు నదృశ్యమగునీస చేసియుండినట్టియు హెచ్. జి. క్లాక్ గుగార్చరచినట్టియు వైద్యసహాయసంఘమును వైద్యులవెలుపల శ్రీవారుచూచిరి. వైద్యులతో నుద్యోగులును సామ్రాజ్యయంత్రనిధి సంఘము వారి బొంబాయి కాశాసంఘమువారును శ్రీ కాశాసంఘము వారును శ్రీవారికి పరిచితులగ చేయబడిరి. పిమ్మట శ్రీవారు రోగులకు ప్రదేశముల నన్నిటిని చూచి వారిలో కొందరితో ముచ్చటించిరి. అప్పుడు శ్రీవారితో కుమారులకు హానరలీలు హార్డింగ్ గారును సర్ వాలంటైను చిరామగారును గూడ వెల్లియుండిరి. నేడు మధ్యాహ్నము శ్రీ వైదరాజువారు నిజాము గారు శ్రీ రాజప్రతినిధిగారిని గవర్నరుగారి మందిరమున సందర్శించిరి. శేషబోర్డును కొలాచాలో అప్పును మిమోడియలు చర్చిలో శ్రీవారు ప్రార్థన చేసెదరు. పిమ్మట కొలాచాలోని నైసికవైద్యులను దర్శించురు. పిమ్మట వెరసోవాలోనున్న దాదాభాయి నాగోశ్ గారికి శ్రీవారు దర్శనమొనగెదరు.

కలకత్తా.

హానరలీలు జన్మిల సర్. హెచ్. డబ్ల్యు. సి.

హార్వర్డు కారండపు యంత్రకర్మ.

కలకత్తా జనవరి 23:— హానరలీలు జన్మిల సర్. హెచ్. డబ్ల్యు. సి. కారండపుగారి యపరకర్మ నేటిమధ్యాహ్నము భవానిపూరు ప్రేతభూమియందు జరుపబడినది. చాలమంది వెల్లియుండిరి. నేవాలయ పురోహితుడగు కాననపూర్ అర్చ గారు కర్మనడిపిరి. డబ్ల్యు. పి. టి. కారండపుగారును యస్. ఎం. రాసుగారును ప్రధాన దుఃఖితులుగానుండిరి. కలకత్తా లోనున్న న్యాయవాదిసంఘములలో వెక్కుసంఘములకును మరి ఇతర ప్రజాసంఘములకును ప్రతినిధులు స్మరణమున కేగి యుండిరి. ప్రధాన న్యాయమూర్తి సర్. లారెన్సు జంకిన్సు గారును న్యాయమూర్తులు హోమవుడ్డు ట్యూనసు, రిచర్డుసు, బాపుసు, బిబిక్రాపు, వాలమన్, ఉద్రపు, చిట్టి, వెచ్చెగ, మధుస్థను, కొత్తు, డి. ఛటర్జీ, యక. ఛటర్జీ, శాదర్, ఇమాం, మల్లిక్, గ్రీవు గారును, గౌరవనీయులగు పి. సి. లంఘను, కమ్మింగు జోంపసు, జి. యస్. వెయిసుగారును, సర్ డెబ్బింగ్ హాలిచే గారును స్మరణమునకు కవచేటికతోగూడ నేగినవారిలో ముఖ్యులుగానుండిరి. వంగదేశవేదక క్లబ్బువారును సంయోగవేదక క్లబ్బువారును టర్నకర్లబ్బువారును పుష్పమాలికలను పంపిరి. గౌరవనూచక ముగ న్యాయస్థానములు మాయబడినవి.

శత్రుదేశపు వర్తకసంఘములకు లైసెన్సులు.

కలకత్తా జనవరి 23:— కొత్తగా నేర్పరుపబడిన శాత్రవ న్యాయనిబంధన లనుసరించి బంగాళా దొరతనమువారు లైసెన్సులకోసం వర్తకసంఘములలో 65 సంఘముల పేరులు దాఖలపెట్ట బడినవి. వీరిలో మ్యూజెన్సగారి విచారణకెంద 15 సంఘములు మాసివేయబడవలసి యున్నవి. తక్కిన 50 సంఘములును ప్రభుత్వమువారి విచారణలోనికి వ్యాపారము చేయుట కనుమతించ బడినవి.

పంజాబు.

కొన్ని కరప్తములను పంజాబులో రతనము.

వారు వశపరుచుకొనుట.

లహోరు జనవరి 23:— 1910 వ సంవత్సరపు ముద్రా కాసనముకెంద మూస్తిము ఉలేము సంఘమువారిలో కొంత మంది చేత్రాలతో నన్నిభావలలో ప్రకటింపబడిన కరప్తముల నన్నిటిని యంత్రము అను తీర్చికతో 18-12-1914 ని పుకటింపబడిన కాస్మా పోలిటును పత్రిక పుస్తకల నన్నిటిని గూడ వశపరుచుకొంటిమని పంజాబు ప్రభుత్వమువారు పుకటించిరి.

పంజాబు పీసిల్సుబాంకి వెనుక డైరక్టరు.

లుగానున్నవారిని పరిక్షించుట.

లాహోరు జనవరి 23:— దివాలా తీసిన పంజాబు పీసిల్సు బాంకి వెనుక డైరక్టరులుగా నున్నవారి కంపెనీల కాసనములోని 182-వ సెక్షనును ప్రకారము పరిక్షించ వలెనని లాహోరు అడివలలు జడ్జిగారి సంగీత యంత్రుత్వమైన ఆపీలు చేయబడగా ఆ సంబంధముగ గ్రంథమును తంతు వలెననియు ప్రస్తుతము చర్య నిలుపవలెననియును ఫిట్టకోర్టు వారు తీరుపుల నొసంగిరి. ఆపీలు తేదీ ఇంకను స్థిరపరచబడలేదు.

డెల్లి.

ఒక యువాధ్యాయుని నియమించుట.

డెల్లి జనవరి 23:— అరీ. ఐ. జి. బార్బి. పి. ఏ (ఆక్స్ ఫర్డు) గారిని హిందూ వేదవిద్యాకాశాలో ప్రభుత్వమువారి కళాశాల యందు ఆంగ్లభాషను నేర్పు పండితునిగా ఇండియామంత్రిగారు నియమించిరి.

దేవాదాయ ధర్మాదాయ పరిపాలనము.

డెల్లి జనవరి 23:— స్వదేశకాశావారి యంత్రుత్వమున ప్రకటించిరి. ఈదేశమందలి దేవాదాయ ధర్మాదాయపరిపాలన విషయము కొంతకాలమునుండి ప్రభుత్వమువారి యాలోచన క్రిందకు వచ్చియున్నదని ఎల్లవారు నెరిగియే యున్నారు. చెన్నపురిలో (ప్రస్తుతము గౌరవనీయులగు న్యాయమూర్తి) శేషగిరి ఆయ్యరు గారును నివాసవాద్ధరు ఎల్. పి. గోవింద రావువయ్యరుగారును బొంబాయిలో గౌరవనీయులగు సర్ ఇబ్రహీం హిమతుల్లాగారు నీ విషయమున కొన్ని ప్రజానుకులములగు కాసనములను గూడ ప్రతిపాదించి యున్నారు. 16-3-1914 న డెల్లిలో నధికారులు ననధికారులును కలిసిచేసిన సభలో వారందరితోడను గూడ నీ విషయమునుగూర్చి ఇండియాదొరతనమువారు సాకల్యమున చర్చించుటకుగూడ ననక కాశముకలిగి యుండినది. అచటతేలిన ప్రధానసారాంశములను 17-3-1914 న దొరతనమువారు ప్రకటించి యున్నారు. ఆప్రకటనమున ప్రాయబడినదే సావిషయము ఇండియామంత్రి గారికి విన్నవింపబడినది ఆ ప్రభువుగారు ఇండియా దొరతనము వారి నూచనల నామోదించితిమని ఇప్పుడు ప్రానియిచ్చున్నారు. అన్ని రాజధానులలోకూడ నుపయోగింపబడ తగినదని నా ప్రశ్నమునుగూర్చిన ప్రధానవిషయములకు సంబంధించునటుల సామ్రాజ్యకాసనముకెట్టియొ విశిష్టమునమున చేయబడును. అట్టి కాసనమిప్పుడే ప్రాయబడునుగానియంత్రముమగియువరకునా కాసనమామోదించబడుట మాత్ర మనుమానాస్పదము. సామ్రాజ్య కాసన మామోదించబడకుండ రాజధానిసభలలో నీ విషయమున ప్రత్యేకకాసనముల నొనరించుట కనకాశములేదని తేరుగ నుండున పనిలేదు.

సామ్రాజ్యకాసన నిర్మాణసభ.

అలహాబాదు జనవరి 23:— ఫిబ్రవరి మార్చి నెలలలో జరుగనున్న కాసన నిర్మాణ సభలో వివాదాస్పదములు గాని కొన్ని తీర్మానములు ప్రవేశపెట్టబడ గలవు. వానిలో కొన్ని ఇదివరకే ప్రవేశపెట్ట బడినవి.

కొనసంధిల ఎన్నికలకు వోట్లనిచ్చు వారికి దారిఖర్చులు.

కాసననిర్మాణసభలకు సభ్యులనెన్నుకొనుటకు దారి ఖర్చులను ముజరానిచ్చు పద్ధతినిగూర్చి ఇండియా దొరతనము వారు సానికప్రభుత్వముల వారితో మొదట నాలోచించి యున్నారు. ఆచారమును తొలగించుటతో సంబంధించిన కాసనములను సవరించుటను గూర్చి ఇప్పు డాలోచించుచున్నారు.

పార్లమెంటు కాసనముల పునరావేశకనము.

హిందూదేశమునకు సంబంధించిన పార్లమెంటు కాసనముల పునరావేశకనమునుగూర్చి ఇండియాదొరతనమువారు మంత్రిగారికి పంపబడుటకు సిద్ధమైనది.

యంత్రములలోనున్న పైనికులమైన కేసులు.

యంత్రములలోనున్న పైనికులమైన కేసులకు నిలుపుట యావశ్యకమునుప్రశ్ని ను ఇండియాదొరతనము వారు బాగుగ గమనించి కొంతకాలము క్రితము సానిక. ప్రభుత్వములవారికి ప్రానియిచ్చున్నారు. ఇండియా దొరతనమువారి నూచనలను క్లెర లో ఇండియామంత్రిగారికి విన్నవించెదరు. కాసనము వలన గాని యంత్రుత్వములన గాని పనిజరుగునట్లు చేయబడవచ్చును.

సామ్రాజ్యరక్షక భటకాఖిలానివాసికి.

కనీసపత్ర మియ్యబడదగిన వరుమానము.

యంత్రము జరుగునంతకాలమును సామ్రాజ్యరక్షక భటకాఖిలానివాసికి కనీసపత్ర మియ్యబడదగిన వరుమానమును నిర్ధారణచేయుచు ఇండియా మంత్రిగారంపిన యంత్రుత్వముచేరినది.

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్తలు.

ధీల్ల జనవరి 28:— హిందూదేశపు మంత్రగారినుండి రాజప్రతినిధిగారి కింది యుద్ధ వార్తలు వచ్చినవి:— 21 వ తేదీన పాను అధికారులు ప్రకటించిన పంకతులలో కొన్ని మార్పులను లున్నవి. పరాసుకాల్పులను జర్మనులను మూడు ప్రదేశములలో జమీందారుల మూడుసార్లు మాట్లాడింది. నోటరుడేమిడి లా రెట్టియొద్దనున్న ఒక యుద్ధ స్థలముదగ్గర పరాసువాకి కొద్దిగ నిరోధము కలిగినది. వెయింటు మిహెలుకు ఆగ్నేయభాగమున నున్న ఆ ప్రమాంతు అడవిలోను బూసోబారుదగ్గరను జర్మనులు కొన్ని కందకములను పట్టుకొనిరి. గాని తిరిగి పరాసువారు వారిలో తలపడి వెనుకకు గొట్టి వేసిరి. జర్మనుల స్థానములలో కొంత భాగమును పరాసువారు పట్టుకొనిరి. మాన్స్ నుకు వాయవ్య భాగమున, నోక స్థలములో జర్మనుల యొద్ద నుండి పరాసువారు పట్టుకొనిన 500 గజముల దూరము లోని కందకములలో 25 గజముల స్థలములోని కందకములను తిరిగి జర్మనులు స్వాధీనము చేసికొనిరి. పరాసువాకి కలిగిన నష్టములను గురించి జర్మను అధికారులు సరియైన సంగతులను తెలుపలేదని పరాసు సేనాని నిందించుచున్నాడు. సంగము వరకు జర్మనులు కల్పించిరి. అన్ని స్థలములలోను తమకంటె పెడిచిన రెండుమాసములలోను జర్మనుల కెక్కువనష్టము కలిగి పట్టు పరాసువారు తెలియజేయుచున్నారు. ధారనుకోట కల్పి మఖముగ రవ్యున సేనలు పోవుచున్నట్లు తెలుపుచున్నారు. పెంపిని రవ్యునలు పట్టుకొనిరి. ఇది సుర్యవాహిణి పడమరభాగమున 10 మైళ్లలోనున్నది. రవ్యున సేనలు ధారు 84 మైళ్లలోనున్నవి.

కొంగోలోని అధికారులట్లు ప్రకటించిరి:—పాలిస్సీను కుడక్షిణభాగమునందు తురుష్క సేనలు విశేషముగ చేర్చబడుచున్న కొలదిని సిరెమిడుగ రాకపోకల కల్పితములను లభిక మగుచున్నట్లు కనపడుచున్నది. నూయజు కా లు వ పై రక్షింపఁగలములు యూరపులోని నూతనానుభవమునకనుగుణముగ సేర్పరచబడినవి కాన సమానముగ, గుమికూడిన కత్తులైనవలయు, ముందుకు పోవుచున్న సైన్యములు తాకుటకు తగిన స్థలమునుచేరుట కొక్కమార్గము మాత్రమే కలదు. కాన కత్తుల పై పెద్ద ఫిరంగుల యొక్కయు యుద్ధనౌకల యొక్కయు తుపాకులయొక్కయు, మరఫిరంగుల యొక్కయు, గుండ్ల వారి కగ్రల మగుచు చాటు మాటు లేక తురుష్కు లా దారి నే పోవలసియున్నది. తురుష్కు జర్మను సైనికోద్యోగులకును, తురుష్కు ఆరబు సైనికులకును, భద్రాభిప్రాయమును కలిగినవి.

27 గురు ఆరబు సైనికోద్యోగులు జెహూసలములో ఖయి దుచేయబడిరి. మెయ్యుప్రతీక ప్రానువిలేఖకు డిట్టువారియు చున్నాడు:—గతనాలుగు మాసములలోను, దేశమందు వ్యాపించుచున్న నిరాంధోళనస్థితి గణనాన్వయగమనము. పరాసు సైన్యమును, ప్రజలునుకూడ యుద్ధమున కడవరకును కొనసాగించుటకు కృతశక్తులై యున్నారు. ప్రజలకు సైనికోద్యోగులయొడల అధికవిశ్వాసమువలనను, బాతీయ సైన్యమందు గల ప్రజాపాక్షికాభిప్రాయబలము సైనికులను, సైనికోద్యోగులను యేకాభిప్రాయముగా నొనర్చుటవలనను, యావిశ్వాసము కలుగుట కవకాశము కలిగినది. శత్రువులవలన భయమును చేయబడిన ప్రజలములందలి ప్రజలదుఃఖ పరామృతభక్తియు ఉత్సాహమును, అబ్బురమును కలిగించు నవిగనున్నవి.

130-వ కింగు జార్జి పట్టాభిషేకము.

ధీల్ల జనవరి 28:— ఈ క్రింది యంత్రరచిత ప్రకటించబడినది. జాకబ్బు రైఫుల్సును 130-వ కింగు జార్జునువోను తెలుచీను పటాలములోని మేజరు ఆండర్సను గారిని 1914-వ సంవత్సరము నవంబరునెలలో ఆ పటాలములోని వాడే యగు నోక మహారుజాతి సైనికుడు ఆ పటాలమును యుద్ధమునకు పంపుటకొరకు బొంబాయిలో స్త్రీ మరుహాని కెక్కించుచుండ గ వాత్సలేసెనని ఇదివరకు ప్రకటించబడి యున్నది. ఈ వాత్సలు విచారించుటతో వా పటాలములో చాలమంది సై ననుమానము కలుగుట వలన ఆ పటాలమును విచారణకొరకు రంగూనునకు పంపిరి. దీనిలోవోవల్ల లని తేలివారిని ంక్షింపబడిరి. 24-వ తేదీని మరల తక్కినవారిని యుద్ధము నకు పంపుటకు నిర్ధారణ చేయబడినది. 20 వ తేదీని సరిహద్దు ప్రాంతములలోని పరాసులు కొందరు చాల నవిశ్వాసంతో ప్రవర్తించిరి. అందులకుగల కారణములు ప్రస్తుతము విచారింపబడుచున్నవి. వాగిందరును ఆరెట్టుచేయబడిరి. స్థానిక సైనికాధికారులు సైనిక నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించి నందులకు వారిపై చర్యజరిపెదరు. తక్కినపటాలము 24 వ తేదీని యుద్ధరంగమునకు బయలుదేరునున్నది.

బరోపా మహాసంగ్రామము.

నేటివంత్రి వార్తలు.

ఇంగ్లాండు.

జర్మనీవారి యుద్ధనౌకలు.

అంగ్లేయతీరముమీద ఒడుటకు యత్నించుట.

జర్మనీవారి నౌకమునకుట.

లండను జనవరి 24:—అంగ్లేయ నౌకాదళాధికారులట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—యుద్ధ విద్యుత్తుల సర్వేక్షణ, వీలే, గారి నాయకత్వముక్రింద కొన్ని యుద్ధనౌకలను విరమిపాట్లు గారి నాయకత్వముక్రింద కొన్ని నౌకలను, ఉత్తరసముద్రము లో కాపుకాయుండగా, నాలుగు జర్మనుయుద్ధపు క్రూసరులును, ఎన్నియో తేలిక క్రూసరులును కొన్ని డిస్ట్రోయరులును కనుపించినవి. ఇవి అంగ్లేయతీరముపైబడుటకు తమస్థానముండి బయలుదేరి యుండవచ్చును. తరువాత నివి చాల ఒక ముత్య వెనుకకు వెళ్ళిపోయినవి.

తరువాతి సంగతులు.

అంగ్లేయ అధికారులట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— అంగ్లేయతీరముపైబడుటకు వచ్చుచున్న జర్మనునౌకలకు ఉత్తర సముద్రములో ఎంతో రాయము కలిగించబడినది. బుచరు అను క్రూసరు ముంచి వేయబడినది. ఎరిరింటికి చాలనష్టము కలిగినది.

ఇతరవివరములు.

లండను జనవరి 28:— జర్మనునౌకలు పాలిపోవుట కారణించినతోడనే అంగ్లేయనౌకలు వానిని తిరిమినవి. తిరు వారి 4 1/2 గంటలకు, లెను, లెగురు, ప్రెస్సెరుకాయలు, న్యూజే లాండు, ఇక్ డామిలెలియ, అను అంగ్లేయ యుద్ధపు క్రూసరు లకును, డెర్స్సెజరు, సిడ్డెట్టు, మాల్క్వి, బూచరు అను జర్మను యుద్ధపు క్రూసరులకును, యుద్ధము బాగుగా జరిగినది. జర్మను యుద్ధనౌకలు పరుగెత్తుకొనిపోవుచు పోరాడినవి. అసంతరిము బూచరు వీనినుండి విడివడి తిలక్రిందులైపోయి మునిగిపోయినది. మరిరెండు జర్మను క్రూసరులకు చాలనష్టము కలిగినది. కాని అవి పాలిపోగలిగినవి. జర్మనుల సముద్ర సైన్యముండియు, ముంపు గట్టలనుండియు భయములేనంతవరకు జర్మను నౌకలు తిరుమబడినవి.

అలహాబాదు.

ఫర్క బాదుబుదిబోలు కేసులపైలు.

తమిళనాడు.

అలహాబాదు జనవరి 28:— ఫర్క బాదు బుది బోలు కేసులో జరిమానింగు, అనునదికిని, మరికొందరుకును, యావత్తవనిర్యాసము విధింపబడినది దానిమీదవీరు అప్పీలుచేసికొన గాఅలహాబాదు హైకోర్టులో వ్యానుమూర్తియై మేయరు, సిగ్గట్టు గార్లు విచారించి నెడతిప్పించిరి. ముగ్గురు ముద్రయు విడుదలచేయబడిరి. తక్కినవారికితలు ఖాయపరుపబడినవి కాని, యావత్తవ నిర్యాసము 10 సంవత్సరముల కతిన ఖయిదుగ మార్చబడినది. బుదిబోలు సామాన్యమైనది కాదనియు ముద్రయి లాముదములను యుపయోగించిరినియు దొంగలు పోలీసువారిని నిరోధించిరినియు ఒకేనుగారికి దెబ్బలు తగలిన వనియు న్యాయాధిపతులు తెలిపిరి.

యుద్ధరంగముననున్న సైనికోద్యోగిమైన దావా.

అలహాబాదు జనవరి 28:—17-వ ఆశ్వీకపటాలములో కేప్తానుగానున్న మ్యూఆర్లు గారు 1914 డిశంబరునెలలో అలహాబాదునుండి యుద్ధరంగమునకేరి. ఇదివరకు చేయబడిన దావా పునర్విమర్శ చేయబడలేనని కోరబడగా విజ్ఞాపనమును న్యాయమూర్తి తడవాలుగాను స్వీకరించిరి. ఈ కేప్తాను మోటారుబండిని మరాఠులు చేసినందులకు కొంతసామ్మతిమ కియ్యరలసియున్నదని మోరసును కిక్కుకం వెనెవారు దావా చేసిరి. వారు మరాఠులు సరిగాచేయనందున నేనసామ్మియ్య నక్కిరలేదని కేప్తాను వాదించెను అంతలో పటాలము యుద్ధ రంగమునకు పోవలసియుండుటచే విచారణ వాటికాయన లెక పోయిరి. ప్రతివాదిని పంపవలెదని పటాలపు సేనాని మేజరు బెల్లెన్బర్గ్లుగారు వ్రాసిరి. కాన, లెనుగారు నాయువాతము వలెనని కోరిరి. కాని ప్రతివాది లేకుండనే తిరుప్పెప్పబడినందున అసీలు స్వీకరించి న్యాయమూర్తి చర్యనిబంప నుత్తరపు చేసిరి.

వైస్రాయిగారికి వచ్చిన వార్త.

ధీల్ల జనవరి 28:—నిన్న ఉదయము 4 జర్మనుక్రూసరు ఇంగ్లాండుతీరమునకు వచ్చుచుండెను. సముద్రతీరమును కాపలా కాముచున్న బ్రిటీషు యుద్ధనౌకలకును, జర్మనీవానికిని యుద్ధము జరిగినది. “బుచర్” అను జర్మనునౌక ముంచివేయబడినది. మరి రెండు జర్మనునౌకలకు తీవ్రమగు దెబ్బలుతగిలినవి. ఇంగ్లీషు నౌకలకు ఏవిధమగు నష్టముకలుగలేదు. జనప్రము బహు స్వల్పము.

శ్రీరాజుగారికి మిల్లరాండుగారిని చూపుట.

లండను జనవరి 28:— బకింగ్హమ్ భవనమునందు ఫ్రెంచివారి రాయవారిగారు యం. మిల్లరాండుగారిని శ్రీబార్జి రాజుగారికి నెఱుకచేసిరిని రాచనగరునందు నేటిరాత్రి ప్రకటించబడినది.

అలెగ్జాండ్రా రాజగారి నిధి.

లండను జనవరి 28:— రజరంగముననున్న సైనికులకు సర్వవిధములగు సౌఖ్యములను గూర్చుటకై అలెగ్జాండ్రా రాజి గారి కొకనిధి సేర్పరచిరి. దీనివిషయమున శ్రీ బార్జి రాజుగారు పా 100 లనిచ్చిరి.

అంగ్లక్రూసరౌక జర్మనునౌకను ముంచుట.

లండను జనవరి 28:— మెల్బోర్ను జనవరి 6వ తేదీని ఒక బ్రిటీషు క్రూసరు జర్మనుక్రూసరులకు సంబంధించినయొక నౌకను పట్టుకొని ముంచినిది. అనావికులు ఖైదీలుగానుంచబడిరి.

ఫ్రెంచి యుద్ధమంత్రి.

లండను జనవరి 24:— ఫ్రెంచియుద్ధమంత్రియగు మిలిరాడ్ గారు లండనువచ్చి కిచ్చనరు ప్రభుత్వగారితో యుద్ధపు పేర్వాటులను గూర్చి ముచ్చటించిరి. ముందు జరుగవలసిన ఏర్పాటులను గూర్చి వీరిద్దరును ఏకాభిప్రాయమై యున్నారు. సేనలకు ఆహారపదార్థములను సప్లముచేయు విషయము కూడ పరిష్కరించుకొనిరి. మిలిరాడ్ గారును, కిచ్చనరు ప్రభుత్వగారును, లండనుకు సమీపమున యున్న కొత్త సేనలకు పోషించి సైనికుల ఉత్సాహమునకు చాలసంతోషించిరి. మిలిరాడ్ గారు అస్కిత్తు, సర్ ఎడ్వర్డుగే, చర్చిల్, లయాడ్ బార్న్, వెకాంటువోల్ డేను గార్లకూడ దర్శించి ముచ్చటించిరి. దీనిని బట్టి ఫ్రాన్సు ఇంగ్లాండు దేశముల అన్యోన్య స్నేహము వ్యక్తమగు చున్నది. బ్రిటీషు ప్రజలు దొంగతనము వారు యుద్ధము నెడ చూపుచున్న దృఢ సంకల్పమునకు మెచ్చుకొన్నానని మిలిరాడ్ గారు కిచ్చనరుగారికి వ్రాసిరి. కిచ్చనరు ప్రభుత్వగారి కేక్తిసామర్థ్యముల విలక్షణములను యుద్ధపు ఏర్పాటులు ఉపయోగకరములగుటకూడ సారథము గాకున్నది. వీరి ఏర్పాటుల వలన మిత్రముండలి జయము నంద ఇదివరకు కన్న ఎక్కువ నష్టము కలిగియుండవచ్చును అని కూడా వ్రాసిరి.

ప్రాను.

డెన్సిర్కుమీద బాంబులు వేయుట.

డెన్సిర్కు జనవరి 28:— ప్రేక్షకుడిటు దెలుపుచున్నాడు:—ఇటీవలజరిగిన యాకసపుయుద్ధము మిక్కిలి భయకరము. జర్మనీవారి విమానము లాస్వీకముగ బల్లముమీదికి దిగి యిదివరకన్నుడు వేయన్న బాంబులు వేసినవి. వెంటనే ఇది ప్రేలివచ్చిన భీకరముగ వివరమైన. ఫ్రెంచివారియొక్కయు బ్రిటీషువారియొక్కయు విమానములెవ్వొనినపుడు కన్నుల పండువుగ నుండెను. అంతట భీకరసంగ్రామము జరిగెను. జర్మనీవారు మిత్రముండలివారితో దరుమబడిరి. ఇదివరలో ననేకపర్యాయము లిట్టి జరిగియుండుటచే పోరులు వెంటనే గృహముల బ్రవేశంప నలవాటుపడిరి. కావున పోరులలో నష్టమంతగా కలుగలేదు. మధ్యాహ్నమునందు జర్మనీవారి విమానమొక్కటి మాత్రము వచ్చి బాంబుల వేసెనుగాని వెంటనే యది తక్కించుకొనుటకు తీవ్రగతి పొరపావలసి వచ్చెను.

లండను జనవరి 24:— డెన్సిర్కుమీద బాంబు వేసిన నిజమనియు, అమెరికా రాయబారి కచ్చేరికి ఆతరుల ఒక బాంబుపడి కచ్చేరిగవాక్షములను, సామానులను గ్వంసమైనవనియు, నౌకాదళాధికారులు తెలియజేయు చున్నారు.

వరాను అధికారుల ప్రకటన.

లండను జనవరి 23:— వరాను వారిట్లు ప్రకటించి-
వాతావరణస్థితి ప్రతిపాదముగ నుండుటకులన కలిగినవస్తువులను యాధారమునందంతటనుగూడ నై నితలు మరల చక్క చేసికొనుచున్నారు. బొంబయైటకుజ్జోలో మేము 100మీటరులవరకును ముందునకుపోగలిగితిమి. ఇప్రిసు, ఆక్రాసు, రోయి, సోయిజులలోజరిగిన ఫీరంగులయొద్దములు మాకనుకూలముగ నుండెను. బెర్రె ఆటెక్కుబ్యానె జోరులలో జర్మనులు తీవ్రముగ తాకిరిగాని యోడిపోయిరి. ఆగ్లోనులో జర్మనులుపూర్తిగా నిరోధింపబడిరి. నెయింటు హ్యూబర్ట్లో కాల్పులముల పోరింకను జరుగుచున్నది. అన్ని ప్రదేశముల యందునుగూడ మాధులములను మేము నిలువబెట్టుకొని గలిగియున్నాము. శత్రువులనుండు గుండును, ఆహారపదార్థములను తొలగించుకొని పోవునట్లు మ్యాజునదిమిద నున్న మా ఫీరంగులుచేసివది. నెయింటుమి ఛెలరంగమున వారి కాలినంతవలనుగూడ నాశనముచేసివది. హార్టమనవీరు కాల్పుప్రాంతములలో పదాతులయొద్దము జరుగుచున్నది. అడివిలోసంకులసమరము జరుగుచున్నది. నెర్నె వద్ద 42-5వ సంఖ్యలగుట్టవద్ద శత్రువులుచుట్టులను చాకిరి. చిన్నకాల్వెస్థ ప్రాంతమున మేము ముందునకు పోగలిగితిమి.

కొన్ని జనవరి 21:—కడదినరాత్రి పరాసు అధికారుల టెట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—ఆగ్లోనులో రాత్రి యంతయు, ఫాంటెసు మాడెను, నెయింటు హ్యూబర్ట్లయొద్ద యుద్ధము జరుగుచు నేయున్నది. శత్రువులు ముట్టడించినప్పుడెల్లను వెనుకకుగొట్టబడిరి. నేటియుద్ధమున తిరిగిపోరాటము ప్రారంభమైనది. ఇక్కడజరిగిన పోరాటపు సమాచారములుగాని హార్టమను, వీలెగ్గెట్లలో నిన్ను జరిగిన సంగతులుగాని యింకను తెలియలేదు. ఇక్కడ మేము ముందుకు వెళ్లిన స్థానములను ముట్టడించుటకు సిద్ధమగుచుండిన జర్మను కాల్పులమును మన ఫీరంగులు చెల్లాచెదురుగ చేసివది.

లండను జనవరి 21:— ఇన్వెన్డన్సు టెక్ మెలెన్ వద్దను ఫీరంగులయొద్దములు జరిగినవి. ఇక్కడ జర్మనులు తమ కందకములను వదలి వెళ్లనలసివచ్చినది.

ఎయసు లోయలోగ న్ను మన ఫీరంగులు చాల జర్మను ఫీరంగులను నిరుపయోగము చేసివది. లేదా ధ్వంసముచేసివది. మరియు జర్మనుల విమానములను వెనుకకు తలెత్తినది. హ్యూబర్ట్లలో సోకిర సమాచారమున జర్మనులు చేసికొనిన యుద్ధ ప్రయత్నములను ధ్వంసముచేసివది. బెర్రె ఆన్ బక్ దగ్గరనున్న 18వ కొండమీది, జర్మను కందకమును మన కాల్పులము పట్టుకొనినది. ప్రూనే, సోమెయిన్, వెర్నెనబూసాజర్, మెన్ నిస్, బిల్లి-సర్ టూర్ప్రీకి ఉత్తరభాగమునను మనఫీరంగుల శత్రువులు యుద్ధమునకై కట్టిన దిమ్మెలుమొదలగు వస్తువులను పాడు చేయుచున్నది ఫాంటెన్-మేడం ప్రాంతమును, నెయింటు హ్యూబర్ట్లసమాచారము కడదిన 48 గంటలలోను ముందు వెళ్తు కందకములలో కొన్నిటినిమనముపట్టుకొనినది. వీనిని తిరిగి జర్మనులు పట్టుకొనిరి. వారివద్దనుండి తిరిగి మన సేన పట్టుకొనినది. ఇక్కడ మన కాల్పులమునకు జర్మను కాల్పులమునకును యుద్ధముజరుగు చున్నది. స్టీవ్ బాక్ దగ్గర జర్మనులు తీవ్రముగ ఫీరంగులుపెట్టికొట్టి ముందువైపునకును మన కందకము నొక చానిని పట్టుకొనిరి. కాని మేము వారిలో ఘోరమున పోరితిరిగి ఆకందకమును పట్టుకొంటిమి.

బెల్జియము
బ్రెస్టువై బ్రిటిషువారివిమానము
బొంబులవేయుట.

లండను జనవరి 24:— బెల్జియ నా కాదళ నాయకుడును బీర్మను ట్రేటులై ట్రేసెంటును జనవరి 22 తేదీనాడు బ్రెస్టువై సందర్శించి శత్రువుల యంత్రాముల రెంటిమీదను గట్టుమీదనున్న ఫీరంగులమీదను 27 బొంబులవేసిరి.

బ్రిటిషువైమానికుని శత్రువు.
ఒకయంత్రాము చాలవస్తువును బొంబెనయి ఫీరంగి దార్లును నావికులును చాలమందినాతులైరనియు అనుకొనుచున్నారు. వీనివేబడుటకు బూర్మను స్వేషించుచుండ నొక సమయమున తన్ను శత్రువిమానము లేకు చుట్టియుండినను బెల్జియ గారు తప్పించుకొనిరి. బ్రెస్టువై బ్రిటిషువారు తే అయనకు తొడయందు గాయముతగిలెను కాని యాతడు ముందునకు బోయి తన కృత్యమును నెరవేర్చెను.

రుస్సా.

పాగ్లాగె రంగము
పెట్రోగ్రాడు జనవరి 23:— దిగువ విన్నూలూ మీద మనము శత్రువులను దారసిల్లితిమి. అచ్చటచ్చట చిన్ని పోరాటములు గలిగెను. మిగత ప్రదేశములందు జర్మనీవారెప్పటి వలెనే అచ్చటచ్చట మనవై బడుచు వచ్చిరిగాని నులభముగ వెనుకకు గొట్టుచుంటిమి. ఇంతకుదప్ప మరేమియు జరుగలేదు. క్లిబ్ బాబా ప్రాంతమున ఆస్ట్రీయావారి నైస్వము మనవైబడెను గాని వెనుకకుగొట్టబడెను. 200మందిని ఖైదీలుగబట్టుకొంటిమి. బరోవికనుమలముందు ఆస్ట్రీయావారి నైస్వములు మరకొన్ని కానబడినవి. కాల్వెలియనుపర్వతములందు మంచుతుపానుపడెను అని ప్రకటించబడెను.

అమెరికా
“డాసియా” యనునోడ.

వాషింగ్టన్ జనవరి 23:—డాసియా యనునోడ అమెరికా నుండి ప్రయాణము చేయుచుండెనని తెలిసితిమి గద. గ్రేటు బిటునా రీయోడను నిర్బంధించెదనని తెలిసియున్నను ఓడ స్వాము లీకృత్యము న్నానుసమృతమా కాదాయని నిర్ధారణ జేయునిమిత్తము ఓడను నడవదలచినిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా.
హార్టు ఆఫ్రికా న్యవహరములు.

ఇంగ్లీషు యుద్ధ నావలు శత్రువులకు నష్టముకలిగించుట
బొంబాయి జనవరి 24:— బొంబాయి నగరమునందలి “ట్రెయ్యు ఆఫ్ ఇండియా” పత్రికయొక్క ఏడెనువితఖిరి జనవరి 9వ తారీఖున నిట్లు వ్రాసెను. ఇంగ్లీషువారి యుద్ధ నావలకు “ఫాక్స్” “గోలియత్” అనునవి జర్మనీవారి ఆఫ్రికాలోని డెవెస్టాంతస్ శత్రుపట్టణములోను శత్రుసేనలవై ఫీరంగులుకాల్చిరి. ఆలేవులోనున్న జర్మనీవారి నావలన్నిటిని నిరుపయోగములుగ చేసిరి అనేకమంది జర్మను సైనికులను ఖైదీలుగపట్టుకొనిరి. శత్రువు చాలవస్తువు కలిగినది. అపట్టణములోనున్న జర్మనులు పారిపోయిరి. “ఎర్లెవె ఆఫ్ రియా” అను ఇంగ్లీషు యుద్ధ నావ ఖర్చూరకాయలను వేసికొని టర్కీకి పోవుటకు సిద్ధముగ నున్న ఆఫ్రికా దేశములు వెక్కుబోట్లను మించి, బోట్లలోని సరకును, కళానూపున పట్టుకొనినచ్చిరి. ఈసమయమున, కళానూపున ఏమి చేయవలెనని ప్రయత్నించుచున్నారను అలోచించుచున్నారు. “ఎంప్రెస్ ఆఫ్ రియా” ఎత్తవస్తుద్రుములో ఇంకొకబోటునుకూడ పట్టుకొనినది. దీనిలో 4 మంది ఆఫీసీనియా క్రైస్తవులుండిరి. వీరిలో కొందరు శ్రీలు, కొందరు పురుషులు. ఈ లొమ్మిది మందిని టర్కీ శత్రుపట్టణము లోహియాలో అమ్ముటకు వద్దటలు రవానాచేయుచున్నారు. ఎర్లెవె ఇంకొకబోటునుకూడ ముంచినది. దీనియజమానిని అప్పీనియనులను ఇక్కడికి తీసికొనివచ్చినది. అప్పీనియావారిని రోమన్ కేతలిక్కుచర్చిలో నుంచినారు. అని ఏడెన్ పత్రికలలో ప్రకటించబడినది.

“ఈజిప్టు కెట్” పత్రికయొక్క హాఫీయాలివితఖిరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— టర్కీవారి సేనలన్నియు డెమాస్కసు వద్ద చేరినవి. రొమియా దేశముగండను క్రాన్ స్టాటు నోపిల్ పట్టణముగుండాను ముందుగుండుసామాను, ఫీరంగులు జర్మనీ నుండి వచ్చునని సేనలు ఎదురుచూచుచున్నవి. రొమియా గన్ను మోటువా గీయుద్ధ సామగ్రిని ఆపివేయుదురుగాన ఇది ఎన్నటికినిరావు. ఈజిప్టువై దండు వెడల ప్రయత్నించుట విచ్చిపనియని ఇటీవల టర్కీ అధికారులనుకొనుటకు ఇదియే కారణమైయుండును.

జర్మనీ.

జర్మనీవారి గాలియోడ జలమున బడుట.
లండను జనవరి 23:— నూర్ డ్విట్జునుజేరిన డచ్చిపల్లె వాండ్రు తామెక జెప్పిలును యోడ సముద్రమున మునుగుచుండ జూచితిమనియు సాహసమునన్నలేక పోయితిమనియు జెప్పుచున్నారు. ఆసమయమున వాతావరణము నిర్మలముగా నుండెనుగాని గాలిమాత్రము విసురుచుండెను.

డన్వర్డును అంగ్లా నౌక జర్మనులవలన ముంచబడుట.
లండను జనవరి 23:—కోటరుడము మ్యూజునడిముఖ ద్వారమునకు వాయవ్యమున 20 మైళ్లదూరమున నౌకజర్మను జలాంతర్గామి డన్వర్డును అంగ్లా నౌకను ముంచినది. జలాంతర్గామి

లోని జర్మను డన్వర్డువై కెక్కి యందలి నావికులను పడవల మీదకుదిగిపొందెని యాభాషించిరి. పిమ్మట వారానౌకనుమించి ఆ పడవలను అరుగంటలవేపు లైటుపిల్లు కనపడువరకును కొని వచ్చిరి. పిమ్మట జలాంతర్గామి సుపూర్ణముగ కేగముతో విడచి పోయినది.

ఆస్ట్రీయా
ఆస్ట్రీయా జర్మనీ దేశములు.

సైనికులను మార్పుకొనుట.
లండను జనవరి 24:— రోము-ఆస్ట్రీయా జర్మనీదేశ ములుతమతమ సైనికులను మార్పుకొను నేర్పాటుచేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈయేర్పాటులను చాలమంది జర్మనీ సైనికులు బొంగరీదేశమునకు వెళ్లిపోరాడుదురు. ఆస్ట్రీయా సైనికులు ప్లాండర్సునందలి రణరంగమునకు పంపబడుదురు.

ఇండో-చీనా.
ఇండో-చీనాగవర్షము.

రోము జనవరి 23:— ఫ్రెంచివెట్టు ఆఫ్రికాకు మునుముందు గవర్నరుగానుండిన వారు ఇండో-చీనాకు గవర్నరుగా నియమింపబడిరి. ముందు తెలుపబడినట్లు యం. బాడిక్ గారు నియమింపబడలేదు.

హాలండు.
డచ్చివారి తాటస్థము

పాగ్లా మెంటుబారికి ప్రకటనము.
లండను జనవరి 23:— హాగు. అగస్టు నెలలో వలెనే యిప్పుడును నైస్వయంతయు దొరతనము వారెప్పుడుగోరిన నప్పుడు తయారుగ నుండవలసియున్నదని పాగ్లా మెంటుసభ వారి నొక పత్రిక ప్రదర్శింపబడెను. ప్రజలకు తెలియకుండు విషయములు గొన్ని దొరతనమువారికి తెలిసియుండుట స్వాభావికము. ఈవిషయములను బహిరంగపరచుట దేశమునకు షేనుకరముకాదు.

దక్షిణహిందూస్థానము
రైలురోడ్డు బాగుచేయుబడుట.

మానూరు జనవరి 24:— 7-వ మైలుదగ్గర రోడ్డు కడ్డముగవడిన రాష్ట్రమున్న గునవి సేను 11-40 గంటలకుతీసివేయబడినది. 6-వ మైలుదగ్గరనున్నది శత్రుబాగుచేయుబడును.

రజస్థానా వివాహపు బిల్లు
గుంటూరు పౌరుల అసమృతి.

గుంటూరు జనవరి 23:— రజస్థానా వివాహములు హిందూ ధర్మశాస్త్రమునకు విరుద్ధముగనన్నందున హిందూ సంఘమునకు నష్టదాయకముగ నుండునగాన దొరతనమువారి బిల్లును అంగీకరింప రాదని గుంటూరు పౌరులు, సన్న జరిగిన సభలో తీర్మానించినట్లు కనపర్చి మార్కండేయ శర్మగారు తెలియజేయుచున్నారు.

బొంబాయి
శ్రీవైస్రాయిగారు బొంబాయిని దర్శించుట

నైజాముగారికి దర్శనమొసంగుట.
బొంబాయి జనవరి 24:—నిన్నటిదినమున శ్రీవైస్రాయి గారు ఫలాహారమైనవెనుక శ్రీ నైజాముగారికి, శ్రీ ఆగా ఖానుగారికిని దర్శనమొసంగిరి.

వింధు.
సాయంకాలమున 8½ గంటల కొక వింధు జరిగెను

శ్రీ నైజాముగారు, కర్నూల్ పిక్ హేగారు, సర్ బియెక్ యెగర్లక్, సర్ ఆఫ్ బారుల్ మల్లు, నవాబు ఫరీదుంజి, సర్ బొంసెట్టిజీజీ భాయిగారును వారి భార్యయును, సర్ రిచర్డు లాంబు, గౌ. క్లాడ్ హిల్ గారు క్లాడ్ హిల్ దొరసాని గారును, గౌ. సర్. జి. స్ట్రాట్ గారును స్ట్రాట్ దొర సానిగారును, సర్ హెన్రీ హోక్ టరుగారును, మాన్ ఘ్యూరు సి. బారక్లు కమ్మండరు మడిల్స్ట్రుగారును వింధునకు విచ్చేసి యుండిరి.

నేనిక వైద్యశాలకు దర్శించుట.
నేటి ప్రాంతికాలము నందు విలింగ్ డన్ పరిభ్రమగా

రును పరిభ్రమిగారును, గౌ. ఎ. హోడింజిగారును, బొంబాయి వైగేడునాయకులైన మేజరు జనరల్ గారింజిగారు వెంటరా శ్రీ వైస్రాయిగారు కొలాబాలో నున్న ఆఫీసును మెమోరి

యలు చర్చివద్ద జరిగిన సైనిక వ్యాయామమును దర్శించిరి అటువై శ్రీవారు సైనిక వైద్యశాలను దర్శించిరి ఆంధ్రులు కలను తెలుగులు, హిందూలు, ముస్లిములు, క్రైస్తవులు, వింజనగారును సేవకుని దోడ్పడినవారైరి. వైద్యశాల యందు శ్రీవారు శ్రీ గంట యుండిరి. శ్రీవారు రోగులను స్థలము లన్నింటికి బోయి గాఢములు దిగిన సైనికులతో సంభాషించిరి.

తాతా విద్యుచ్ఛక్తిస్థానమును దర్శించుట.

మధ్యాహ్నమున, వెస్ట్మన్ లోనున్న దాదాభాయి నా రోజిగారిని శ్రీ వైస్రాయిగారు దర్శించిరి. దాదాభాయి నా రోజిగారిని దర్శించుటకు ప్రార్థనము శ్రీవారు ఫరార్ లోనున్న తాతాగారి హైడ్రోఎలక్ట్రిక్ ఫవరు ప్లేషనును దర్శించిరి. తరువాత విద్యుచ్ఛక్తిని ఆధ్యంతరీకముగా మిని జేయు మరయున్న గదిలోనికి శ్రీవారిని దోడ్పడినవారి శ్రీవారికి యంత్రముల గూర్చి విపులముగ తెలిపిరి. ప్రస్తుతమునం దొక్క తీగమార్గ మే కలదు. మరి నాలుగు జేయబడుచున్నవి. మొదటితీగ పూర్తియైతి. రెండవది ఈ మాసాంతమునకు బూర్తియగును. మూడవది రాబోవుమాసాంతమునకు బూర్తియగును. నాలుగవదియు వైద్యులమును మూడుమాసములలో తయారగును. ఇలమంతయు నొక్కతీగమీదనే యున్నది. జేరింగులలో కొన్ని మాత్రము కొద్దిగ సర్దుబాటు జేయవలసియున్నది. కాని మిగతవివయములన్నియు తృప్తికరముగనున్నవి. ఇయ్యదిగూడ సర్దుబాటు జేయబడును. 10000 వేల గుట్టముల బలముతో పని చేయబాలు విద్యుచ్ఛక్తిని బాంబులకి పంపగలుగుదురని దలచుచు న్నారు. మిగిలిన నాలుగు తీగలను బూర్తి కావనే జూలై నెల నుండి 50000 గుట్టముల బలముతో బనిచేయబాలు విద్యుచ్ఛక్తియగునుదురు. శ్రీవారికి సంత సాహసమునందు మిక్కిలి శ్రద్ధాభక్తులను గలబడిరి. కృషిస్వాములకు కలుగులాభములేగాక విద్యుచ్ఛక్తి ప్రయోగముల మున కర్మాగారములనుండి వచ్చుచుండిన వాగ బోవుట మిక్కిలి లాభకారి. దీనివలననున బొంబయి మునుపటికన్నను సౌందర్యమును వహించును.

బొంబయి శాస్త్రాంశవారి రిపోర్టు.

బొంబయి జనవరి 24:— బొంబాయి బ్యాంకువారి నెం 94 రు రిపోర్టు బ్రకటింపబడెను. ఇందు గతరి మాసముల లోను 9 లక్షలు లాభము వచ్చియున్నది గనబడుచున్నది. దీనితో గతసాలు లాభము 4 1/2 లక్షలును గలుపవలెను. మొత్తము రూ 1,31,38,000 లు లాభము వచ్చియున్నది. అది యీక్రింది విధమున నుపయోగింపబడును. సొల్డ్ నూటికి 13 వంతున లాభము పంచివెట్టుటకు రూ 50000 లు; రాబడి పన్నుకు లాభపడెనట్లు నూటికి సాలునకు రెండవంతులు బోనసుకొరకు రూ 1,00,000 లు; రూ 5,97,884 లు ముందు సాలు లెక్కలకు జేర్చబడెను. ఈ అర్థ సాలునందలి మొదటిమాస మునందు వడ్డీకుల సొమ్ము సంతగా దీయలేదు. అగట్టు నెలలో జర్మనీవారి వైట్ లీమ్ వారు యుద్ధమును బ్రకటించినపుడు వాణిజ్య పు బహు మందగించెను. ఎవ్వరికిని నమ్మకము లేకుండెను. తమ తమ సొమ్ము నియ్యకలసినదని తొందరపెట్టసాగిరి. ఇంగ్లీష్ బ్యాంకివారి కేటు నూటికి 6 వంతును హెచ్చింపవలసివచ్చెను. ఈ అనురత క్రమముగ తొమ్మిది జనవరియందు బూర్జుమునన నమ్మకము కుదురలేదు. సగుటున బ్యాంకివారి కేటు నూటికి 5. 28 చొప్పున యుండెను.

హైందవ సాం గ్రామికనిధి.

హైందవ సంగ్రామ సహాయనిధి యాదాయపు ఖర్చుల వెలుపు నిల్వ పట్టి నేడు ప్రకటింపబడెను. మొత్తము రూ 3075000 లు చేరినవి. ఇందులో రూ 2875000 లు నిల్వ యుండెను.

కాంతి సంస్థానాధిపతి గతింతుట.

బొంబాయి రాజధానిలోనికై మన్యుమనందలి కాంతి సంస్థానాధిపతియగు ఘోరీ వహించిన నవాబు బాఫర్ ఆర్ ఖానుగారు పతానాథమునకును సాంధ్ర ప్రధాననగరమందు గురు వారమునాటి మధ్యాహ్నమునందు కాలధర్మమునొందిరి. వీరికి 57 సం॥ల వయస్సు. వీరు 1880 సం॥మునందు సింహాసనా రూఢులైరి. వీరికి పలు స్నేహితులుగానీ రాజకీయవరుడుగాను మూల మేకపురులు. వీరి వయస్సు 3 1/2 సం॥లు.

నావికసంస్థానాధిపతి.

బొంబాయి జనవరి 25:— బ్రిటిష్ యుద్ధనావలలోని చేసి బాధనొందు వారిసాహాయ్యమునకు స్థాపించిన నిధి యిప్పు టికి 11577 రూ పాయలైతి.

కలకత్తా

ఒక గొప్ప బందిపోటు.

20 వల రూపాయలను దొంగిలించుట.

కలకత్తా జనవరి 24:— సింధీపురములో నొకగొప్ప బందిపోటు జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. సింధీపురము ముగ్గి జిల్లాలోనున్నది. కలకత్తాకు 15 మైళ్ల దూరము. కడచిన తన వారము రాత్రి చూడమంది దొంగలు బాబుకృష్ణభోను అను వారి యింటిని చుట్టుకొనిరి. కృష్ణభోను గొప్పపాపకారు ధనవంతుడు. కృష్ణభోను, అతనిసోదరులును వై అంతస్తు మీద నుండి దొంగలమీద రాళ్లవన్ను కురిపించుచున్న నలుపులు పగలగొట్టి లోపల ప్రవేశించి మూడుగంటలసేపు ఇంటిని చక్కచెట్టి 20 వల రూపాయల ఆస్తిని దొంగిలించిపోయిరి. గ్రామస్థులునుగురు చేరిగాని, దొంగలమీద పడుటకు పాపా నించలేదు. దొంగలు పోరిపోవుచున్న పుడు పీను వెంటాడించ నారంభించిరిగాని రాష్ట్రవల్ల దొంగలు భయపెట్టిరి.

మునిసిపల్లు ఫినాన్సు కమిటీ

కలకత్తా జనవరి 25:— కలకత్తా మునిసిపల్లు ఫినాన్సు కమిటీవారి వెలుకటి సభలో నిట్లు నిశ్చయించుకొనిరి:— ఐది లక్షల రూపాయలకు నూటికి 98 1/2 వంతున బుంబులకులను వ్రాసి యియ్యబడున. ఇంతకన్న అవకాలముగ కట్టినవారి బుంబు మిచ్చువా రుపజీవో ఈ కేటుకు వడ్డీముల నిచ్చుట మానిజేయబడును.

అలహాబాదు

సర్ హామ్మోద్ అల్లముగారు.

అలహాబాదు జనవరి 24:— విద్యాశాఖాధ్యక్షుడగు సర్ హామ్మోద్ అల్లముగారు జనవరి 20 తేదీ ఫిబ్రవరి 7 తేదీ లోపల భరతపూజ, సేవావరు లాహోరులను దర్శించురు. సుయోక్తరాష్ట్రపురపాలక సంఘపట్టము. రాష్ట్రీయపట్ట నిర్మాణసభయంద ప్రదర్శింపబడుటకు బూర్జుము ఇండియా దొరలేకమువారి యంగీకారమునకు సం యోక్తరాష్ట్రముల పురపాలకసంఘ పట్టము దొరలేకమువారి యాలోచనకు వచ్చియున్నది.

వై ల్యే సంఘాధ్యక్షులు.

అలహాబాదు జనవరి 24:— వై ల్యే సంఘాధ్యక్షులగు సర్ హామ్మోద్ అల్లముగారు కొద్దికాలములోనే మదరాసునకును బర్మా కును వ్యవహరముగతురు.

బాగా.

జర్మిన్ టూమిగారు

రంగూన్ జనవరి 25:— వీరికి వంతున ౪ వ తారీఖున మూడు నెలల నెలపు మంకాలై నది. నెలపు యింకను పూర్తి కాలేదు. కాకపోయినను కేపు గురువారమునాడు రంగూను ఫిఫ్ కోర్టులో చార్జీ పుచ్చుకొందురు.

అత్త కూరువార్తలు.

(ఒకవిలేఖకుని వద్దనుండి).

వన్నపాతము.

అత్తకూరు జనవరి 21:— “కలిగి కన్నములేక దండ్ర మున్నట్లులేకలేకయుండినంత్రాంతింపడుగ నాటిరాత్రి వన్న ము ప్రారంభమై నేటివరకును విధి విరానుమలేవండ కురియుచున్నది. ఈ యెడతెగని వన్నమునకు పండిత స్వరవైపునకు నవ్వును. ఇంతట నిలిచినచో తేతవొన్న మొదలను వైపుకు మేలి మిగ నుండుటయేగాక లేతవరివైపును అవకాలముగనుండును ఇంకను బలముగ వర్షించినచో కెన్నుతీసిన బొన్న రాగిమొదలగు వైపు నవ్వునుగును. లేతవైపుకు నీచుచాలవని పరితపించుచుండగా అన్నివైపు నవ్వుపడుట కివ్వ నువచ్చెను గాబోలును. ఈవన్నము పడుటకు తురిసిట్లు కానినందు. అచ్చట తురిసి యుండేనేని బొగ్గేదవ్యాధి మాగ్రామ చెరువుకు కొన్ని నెలల నీరుకచ్చి అపరస్వస్థులకు అభివృద్ధిగావించును. మాఖమాస మెంటు ముగిసిన మున్నది. ఆహా! ఈశ్వరమాయ యెవ గారును మధ్యకర్తల మున్నది. ఆహా! ఈశ్వరమాయ యెవ గారునే దేవత మున తం పి.

సంఘసంస్కరణము.

వల్లూర సూర్యవారాయములశాస్త్ర గారి ప్రభుత్వ త్రరము. 20-1-15 వ తారీఖున వెలుకడిన ఆంధ్రప్రభలో.

దుమంతరావు వెంకట సుబ్బారాయుడుగారు, వాపేర ప్రత్యేకముగ నొకజాబును ప్రకటించిరి. నేను సంఘసంస్కరణాభిలాషులలో నొకరినిగాని సంఘసంస్కరణగా బయలుదేరలేదు. కాన్సెప్షన్లలో నలుగురితోపాటు నేనొకరినై యుండగా నన్నింతపెద్దగాచేసి నాకు ప్రత్యేకము ఈయన త్రరములవ్రాసి రో గోచరముకాలేదు. అయినను వారియన త్రరములో కనపరచిన సందేహములకు నాకు తోచిన సమాధానములను విన్నవించు కొనుచున్నాను.

బలవంతముగ వరకుల్గుములు తీసికొనుట చుందిది కాదు. ఇతరులకు మనము మార్గదర్శకులుగ నుండవలెనన్న పెండ్లిమామయి వారివద్దనుండి సొమ్ములొకమాడెను. ఈ వరకుల్గుముల యాచారము మన దేశములో ఇటీవల హెచ్చుచుండుటకు కారణములను ఆంధ్రప్రభలో నూచించియున్నాను. దీనివల్ల వరకుల్గుముల నేనామోదించుచున్నానని యభిప్రాయము పొరచాటు. నేనావ్యాసమును వాగ్దాన తరువాత, విపి నుచంద్రపాలాగారు హిందూవిశ్వాసాలో ఈవిషయమై మిగుల తల్పించి వ్రాసిన దానిని చదివితని. వారివ్యాసమును చదివిన యెడల ఏల ఈవరకుల్గుచారము ప్రబలుచున్నదో బాగుగ తెలియును.

ఏలూరులో జరిగిన సంస్కరణ సభలో నేనుండిరిగాని నేనక్కడ ఏవిషయమును గురించియు ఉపన్యసించలేదు. అంత మాత్రముచేత, నావ్రాత్యాభిప్రాయములు మారినట్లు ఎంచ కూడదు. రెండు మాసములక్రిందట రాజమహేంద్రవరములో జరిగిన ఒకసభకు అధ్యక్షత వహించి ఆ సభలో నొక పావుగంటలో నేను చెప్పిన సంగతులు కొంత సందర్భముగ నున్నవని ఆంధ్రప్రభలో వ్రాసిరి కాబోలు, నేనాస్పృహకు చూడలేదు. కొన్ని విషయములలో, సంఘసంస్కరణాభిలాషులలోనే అనేక భేదాభిప్రాయములున్నవని చెప్పితిని నా యభిప్రాయమును బాగుగ నేను వ్యక్తీకరింపకపోవచ్చును. ఎంతవరకు సంఘసంస్కరణప్రభుత్వ మాత్రత్యకమో ఒక సంస్కరణ, నియమిత కాలములో సంఘములో ఎట్లువ్యాపించగలదో దానిని జయప్రదముగ నెరవేర్చుటకు వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యముచాలునా? లేక సంఘములనుకూడ ఆతత్వకమాయనువిషయములలో భేదాభిప్రాయము లుండవచ్చును. వ్రాత్యారాపరాయణులకు ఈ చర్చతో సంబంధమే లేదు. సంఘసంస్కరణాభిలాషులలో, ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క విషయములలోమాత్రమే పట్టు వల యుండవచ్చును. బాల్యనివాహములు, వై ధ్య నిర్వంధము, బలవంతభండనము భోజన సమయములందు దృష్టి దోషము, మొదలగునవి కూడవలయు, విశేషగమనము, అంతర్భాషలలో వివాహము, నిమ్మ బాతుద్ధరణము మొదలగునవి కూడువలయు, సంఘసంస్కరణాభిలాషులందరు సామాన్యముగ ఒప్పుకొనుచునే యున్నారు. ఇప్పుడు కాననవిశ్వాస సభలో రజన్వలాంతర వివాహములను గూర్చి ప్రతీకే పెట్ట బడిన టిల్లునకు మనయాంధ్రులలో వ్యతిరేకాభిప్రాయము కల వారు, విద్యాధికులలో మిక్కిలి అరుదరి గాయభిప్రాయము. ఈ టిల్లు ప్యాసు అగుటకున ఆ టిల్లు వివాహములు కాస్త్ర సమృతము అగునో కావో యను సందేహము నివర్తికాగలదు. ఈ టిల్లు ప్యాసు అయినంతమాత్రమున, అది తక్షణము వాడుకలోనికి వచ్చునని నమ్మకూడదు. వీనిని ఎంతవరకు ఆచరణలో పెట్టగలమో, యీ విషయమును గురించి, ఆయా కాఖలలో అడుపిల్లు, మగపిల్లులు గల తల్లిదండ్రులకూడి నిర్ణాణ చేసి కొనకలసిన విషయము.

ఏలూరు కాన్సెప్షన్లలో, ఆందరును చేతులెత్తి, చప్ప టలుగొట్టి యేకగీరముగ రజన్వలాంతర వివాహపు తీర్మానమును ఆమోదించగా, ఒకడులేచి ఆ చేతులెత్తినవారిలో ఎక రటి వివాహము చేయుటకు కిద్దముగ నున్నారని యాడిగి. ఒక్కరును జవాబు నిచ్చుటకు సాహసించలేదు సభవారి నందరిని పిరికిపందలని తూలనాడిన లాభమేమి? భిన్న వ్యయల వారును, పిల్లల లేచివారును కూడి యిట్టి తీర్మానముల నేని సంవత్సరములు చేయుచున్నను లాభము లేదు. వ్యాఖ్యానము మాత్రము నేలుగసభ కావించి, హేతువాదములను (Reason) పూర్వపు అభిప్రాయములను (Sentiments) కూడగమనించి తీర్మానములకు వచ్చిన యెడల, ఈ సంస్కరణ కిప్పుకాల ములో రాగలదో లేదో తెలియును. వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యము ననుసరించి, యిట్టి వివాహములు జరిగించిన యెడల, కాల ప్రవాహమునకే దీని ఫలమును వగిచివేయవలెను గాని మన మెంత మొఱపెట్టికను, ఈ సంస్కరణ కిప్పుకాలములో అమలులోనికి రాదని నాకు తోచుచున్నది. సాంఘికనూత్రి ములను గురించిని నేను కాబజహేంద్రవరములో కొద్దిగ చెప్పియుంటిని. ఈ ప్రతికా పాఠములు యీ విషయమును గురించి చెప్పింపవలయునని నా భావము.

ఆంధ్రపత్రిక

1915 నవంబరు 25 వ తేది
సోమవారము.

హైందవుల భవిష్యత్తు

ఇప్పటి యెరోపా మహా సంగ్రామమువలన నెంతో లోకమునకు మహానష్టము సంభవించుచున్నను, అట్టి మహానష్టముతోగూడ కొన్ని లాభములు కలుగకపోలేదని పలుమారు మేమిదివరకు వ్రాసియుంటుంటే మాచదువరు తెరిగియుందురు. ఆలాభములలో కొన్ని మనకు సంబంధించినవి ముఖ్యములయినవి కలవని వ్రాసితిమి. కాని మనము అంగ్లామ్రాజ్యపక్షమున జూపు భక్తిగాని విశ్వాసముగాని లాభములయొక్కచే చూపుచుండుటలేదనియు, మనకు అంగ్లలతో సంబంధము దైవము మనమేలునకును, తర్కాలమున లోకపుమేలునకు, కలుగజేసినాడని నమ్ముటచే జూపుచున్నామనియు, మనకు అంగ్లాస్వాతంత్ర్యపరత్వమునందును, న్యాయబుద్ధియందును, సంపూర్ణ మగనమ్మకముండుటచేత మనపైత్రి శిలాశాస్త్రముయినదనియు, సూచించు నే వచ్చుచున్నారము. యుద్ధసమయమున చచ్చుచు పురికొల్పు శాసననిర్మాణమునగూడ హార్డింజిప్రభువుగా రుప్రక్రమింపక మానుకొనినరీతిని అనవసరముగా ప్రజలదృష్టిని మరల్చువిషయములను చచ్చించుట హైందవపత్రికలు మానుకొనియున్నవి. అందుచేత నెవ్వరో కొంద రంగ్లాపూర్వాచార పరాయణులు నివరీతము లప్పుడప్పుడు మనలను మనసైన్యములను గురించియు వ్రాసినను మనపత్రికలు విశేషజ్యోతిము కలుగచేసికొనక ప్రభుత్వము వారి యకాదార్యమున మనబలము కలదనుటను గ్రహించి ప్రవర్తించుచువచ్చుచున్నవి. ఇదిమిక్కిలి సమంజసమగు సడనడికయనుట అందరును ఒప్పుకొనవలసినదే. ఇందుచేతనే మనకు బదులు అంగ్లాపత్రికలు అంగ్లాప్రముఖులే మనభవిష్యత్తునుగురించి యుపక్రమములు ప్రారంభించుట తెలియవచ్చుచున్నది. ఇటీవలి సమకాలికాభిప్రాయములలో కొన్ని కొన్ని వాక్యములు మాచదువరులకింటికి పడియుండగలవు. నేటిదినము మరియొకచోట నేషనుపత్రిక ప్రకటించిన యొక వ్యాసమును ముద్రించితిమి. ఆవ్యాసమున మనయెడలను ఈజిప్టునెడలను సానుభూతిదప్ప నీషణ్ణాత్రము వ్యతిరేకభావము కావరాదు. నేటిదినము మనపైనికులు అంగ్లలతో సమానముగా ప్రక్కప్రక్కగా, పాలిమేరలలోని యడవిజాతులవారిలో పోరాటమునగాక, ప్రపంచ చరిత్రమునందలి మహాత్తమయద్ధములో నేటివాగరమునకు జేరిన మహాత్తమపైన్యమును నేటిమహాత్తమాయధములను నెదిర్చి యని సేయుచున్నారట. ఇట్టి పైన్యములోని హైందవాధికారులకు క్రమక్రమముగా ప్రైయధికారములనిచ్చుచు సాంగ్లాపైని కాధికారులు ఉపక్రమింపవలయునట. హైందవులు చూపిన భక్తి హృదయపూర్వకమట! నిర్మలమట! కావున సాంగ్లులు దక్షిణాఫ్రికావారిని తమతో భాగస్వాములనుగాఁగొనినరీతినే హైందవులనుతీసికొన

వలెనట! అనగా అధినిదేశస్వరాజ్య మియ్యవలయుననట! ఆపనికూడ కష్టమయినది కాదని నేషను పత్రికయొక్క యభిప్రాయము రంగు, చరిత్ర, భేదిం చునవియేయైనను, హైందవుడను తనతో సమానుడుగా పరిశ్రమచేయ తగినవాడని ఆంగ్లోద్యోగికి స్ఫురింపజేయవలసిన సాంఘికకార్యముదప్ప వేరాటకములు రాజకీయ మయినట్టివి కూడలేవట! కిరీ సంవత్సరములకు ముంగు డ్రినేలియాల్లా దీప్తమునకు హైందవ పైన్యములను కొనిపోయినప్పుడు హైందవులకు పడవియేయుండినది గాదు. అప్పు డెవ్వరును ఆపైన్యములు తీర్చుకార్యభారము హైందవుల రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములను పెంచునని గాని హైందవులగౌరవముఅధికమగుననిగాని తలంపలేదు. నేడు 1915 లో నన్న నో హైందవపైనికులు అంగ్లాపైనికులతో భజమునకు భజముగాచేరి సమర మొనర్చుట హైందవులకు నొకనూతనపదవిని దెచ్చి పెట్టివది. అని ఈరీతిగా వ్రాయు నేషనుపత్రిక మన క్రభువులుగానుండు నుదారులపక్షమునకు జేరినది. ఒక్కయుదారులపక్షముగాక అంగ్లాభూమిలోని యన్ని పక్షములును మన యెడల సుముఖములయ్యే యున్నవి. కాని యాంగ్లాభూమిలో మనలను గురించిన జ్ఞాన మిప్పటికిని బహుస్వల్పమే యనుటకు ఉత్తమోదారులపత్రిక యగు నేషనే సాక్ష్యమిచ్చుచున్నది. హైందవభూమి బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముపై నిడబడినబరువుగాక సైనికపక్షముగా సామ్రాజ్యమునకు బలమగు ననుమాట ఈయుద్ధారంభము వరకును విశేషమయి యుండలేదట. ఒకేధముగా మనముబ్రిటిషు సామ్రాజ్యముపైనిడబడిన బరువై యుండిన నుండవచ్చును. ఇంత విస్తారదేశమును దేశస్థుల స్వాతంత్ర్యోద్యమము లేక విదేశజాలు పరిపాలించుట బరువై యుండవచ్చును. ఇతర విధముల హైందవభూమి బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునకు బరువుకాక సహకారియనుట ఇదివరకంతకాలమునకు ముందో ఆంగ్లేయులకు తెలియజేసియుండవలసిన పని మనది. ఆపని యసంతృప్తి కరముగాచేసికట్లు తలంచుటకు కొన్ని సందర్భములున్నను చెయ్యనే లేదనుకొనుటయే సమంజసము. అందుచేతనే నేషను పత్రికాధిపతివంటి వారికికూడ (తక్కినవిషయములలో మనభారమెట్టిదని వారనుకొనుచున్నారో మనమిప్పుడు విచారించబనిలేదు.) మనదేశము మనపైనికులసహాయముచేతనే జయింపబడినదనియు నిప్పటికిని రేపటికిని మనపౌరస్వాభ్యాసములబలిమిచే యోధాగ్రేసర కుటుంబములు నిలిచియున్నవనియునైన తెలియకుండుట తలస్థించినది. నిజముగా మన మాంగ్లేయప్రజలవలన న్యాయముపడయ నెంచితిమేని, వారియందలి యకాదార్యభావమును మనపై ప్రసరింపించుకొనదలంచితిమేని, మనసంగతి వారికిసంపూర్ణముగా తెలియుట కేర్పాటులుచేయవలయును. ఈవిషయమునుగురించి మొదట మనదేశీయమహాసభానిర్మాతలలో నగ్రగణ్యుడగు హ్యూమును నిపుడు నెర్లరబరను, మహాశయుడును నొక్కొక్కొక్క వక్కాణించి యున్నారు. వక్కాణించుచున్నారు. అంగ్లలకు మనవలెభయములులేవు. మనవలె పక్షివల్కుల కెదురు చూచుటలు లేవు. ఒకయెడ మహాసంగ్రామము జరుగుచున్నను మరియొక్కెడ కాలిబాతులాడుచుందురు. కావున మన విషయములను సరియైన రీతి నెప్పుడు చెప్పినను వివసంసిద్ధులయియే యుందురు. ఆమూత్రము విని పించుట కయినను కీచవిన మహాసభ స్థాపకులు చేయకుండుట సభయొక్క ప్రాధాన్య నిర్ణయము చున్నది. ఇప్పుడు మనము మన సనవ సరములేదు. మన కిది ఇండు సముండు అని అంగ్లాసోదరులను త్వరపెట్టవలసి. సందర్భమును గాదు. కాని అంగ్లాభూమిలో మన యెడ కొంత

సానుభూతి కలిగియుండుటచేతను నేటి వార్తాపత్రికలు యుద్ధవర్ణనమూత్రముతో నిండు ముండుట చేతను తగినరీతిని కృషిచేసి మనచరిత్రను మన యోగ్యతలను మన ప్రతిపాపవలను మన మహాపురుషుల జీవితములను మన నాజ్ఞాయములోని రత్నములను అంగ్లాప్రజకు కర్ణగోచర దృష్టిగోచరములగునట్లుచేయుట విధాయక కృత్యముగానుండునని సలహా ఇయ్యసాహించుచున్నాము. ఇట్టిపనిని చేయగల మానాయకులు ఇక్కడ నేమియు చేయలేనప్పుడు ఇంగ్లాండు వంకకు దృష్టి మరల్చినను మేలగునని నమ్ముచున్నాము.

మనదేశమునందలి రాజధానులలో నెల్ల పరపతి పద్ధతి వ్యాపనమునకు పంజాబుముందుపడినట్లు కనుపించుచున్నది. సంఘములు కి,కికి కలవు. సభ్యులసంఖ్య 160,892. రెండవదియగు సంయుక్త పరగణాలలో సంఘముల సంఖ్య 2800 లు ను సభ్యుల సంఖ్య 115,069 గను కన్పించుచున్నదనిన పంజాబుయొక్క గౌవరము వ్యక్తము కాగలదు. కార్యక్రమ మూలధన మొక్క సంవత్సరమున 76 లక్ష లభివృద్ధియైనది. నేటిదినము రు. 1,84,29906 లయియున్నది. అయిదేండ్లక్రిందట క్రభుత్వమువారి కగుచుండిన తగ్గికర్షులు రమారమి సంఘమునకు రు. 51 లు. ఇప్పుడు రు 11లకు తగ్గినది. గత సంవత్సరము ఆప్రాంతములలో బ్యాంకులు ది వాలా లెత్తుట చేత వ్యాపార విశ్వాసమదృశ్యమయి తుదకు సేవింగ్యు బ్యాంకులలోని ద్రవ్యమునుకూడ ప్రజలు నిలవజెట్టరయిరి. అట్టిభావము పరపతి సంఘములయెడకూడ కలుగక పోలేదు. కలిగినది బహుస్వల్పము. డిపాజిట్టులుతగ్గినను మూలధనమునిచ్చుటలో నేమాత్రమును వెనుకకొడుగుట కానరాలేదు. ఇట్టి బలమగు పరపతి పద్ధతి చేత అచ్చటి పల్లెలలోని సాహుకారులు పరపతి సంఘము లేనిచోటకూడ వడ్డీలు తగ్గించి నారట. లెప్పి నెంటు గవర్నరుగారు ఒక గ్రామమును గురించి పలుమారు ఆగ్రామమేల పరపతి సంఘమును స్థాపించుకొనలేదని విచారింపగా నచ్చటిసాహుకారి ఇదివరకు 18 మొదలు 24 వరకు వడ్డీతీయించుండిన వాడు ఇప్పుడు 12 కులోబడి తీయ నొప్పుకొనుచున్నందున సంఘమవసరములేదని ప్రత్యుత్తరము వచ్చినదట! సాహుకారు లీరీతిగా ప్రజను భ్రమింపజేసి పరపతివ్యవస్థలను వెనుకకు నెట్టి తనులాభమును ముందునకు జూచుకొనకుండ తగిన ఏర్పాటులు జరుగవలెనని ఆరాజధానిలో సలహాలు బయలుదేరినవి పరపతి ఇట్టి స్థితిలోనికి వచ్చిన మొదటి రాజధానిలోనే లెప్పి నెంటు గవర్నరుగారు ఆడిట్టు రుసుమును బలవంతముగా విధింపలేదు. ఇదివరకు పరపతి సంఘములు లేనిభాగములలో రిజర్వారుగారు పరపతి పద్ధతి వ్యాపనము చేయనిమిత్తము స్వేచ్ఛగా నూటికి 5 వంతున రు 50 కు మించక యేసంఘమయినను ప్రభుత్వము వారికి సాయముగా ఇచ్చునెడల వారుస్వీకరింతురు. ఈవిధముగా సంఘములు ఇయ్య దొరకొనినచో వారి కార్యము ననుసరించి ఈసాయమును నిర్బంధము చేయవచ్చునని హోదినయెడల ముందుకు ఈ విషయము ఆట్టులో చేర్చు. ఉత్తమాభివృద్ధిలోనుండు పంజాబు ఇట్టి జాగ్రత్తతో, ఆలోచనతో పనిచేయుచుండ, ఎచ్చటనో ఉండు మద్రాసులో నిష్పక్ష ఆడిట్టు రుసుము నిర్బంధముచేయుట న్యాయముగా కన్పించలేదు. కావున మొన్నటిసమావేశమునసీరా జధానిలోనిపరపతి సంఘములవారుచేసిన మొదటి తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించి పరపతి సంఘముల యభివృద్ధి నిరోధింపనే జెడరగొట్టుకుందురు గాకయని నమ్ముచున్నాము.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

స్వచ్ఛందజాతి.

స్వతంత్రముగా నుండవలెనని సంకల్పించుకొనిన జాతి యొకటిగాను బిరుదును చేసి క్రమమున నాధర్మమునాత్రమును పరిశోధించి స్థాపించుట కిష్టపడెను. దానిని సరిహద్దులలో నదిస్వతంత్రముగా నుండుట కనువగును. అధికార మావలెగాక, స్వాతంత్ర్యము, పోటీగాని కలహముగాని లేకుండనే, యనుభవించుటకు సాధ్యపడునది. అధికారపంకలము గల జాతి యితరజాతు లధికార వంతములుగా నుండుట కిష్టపడదు కాని, స్వతంత్రముగా నుండవలెనని సంకల్పించుకొనిన జాతి యితరజాతుల స్వాతంత్ర్యమున జూచి సంతోషించును; ఆజాతి, తనసంకల్పము ననుసరించి యితరజాతుల ప్రకర్తంపలయు ననెడి సంకల్పము తనకంత తక్కువగా నుండునో, యంత స్వతంత్రముగా నుండును. మానవ స్వభావ సంకల్పములను గుఱించిన విశ్వాసము ననుసరించు స్వాతంత్ర్యాభిలాష యేర్పడును; అది లేకున్న యెడల స్వాతంత్ర్యముననునది యలంకారశాస్త్ర మందలి మాట మాత్రమగును. తనంతటతాను స్వత్యమున కొనుదానిని తలచుటయును, తనంతట తాను మంచిదనుకొనుదానిని చేయుటయును, ప్రతిమనుష్యునకు నీ జీవితమందలి యక్షకృత్యమనియు, ఆ ప్రకారము ప్రకర్తంపనివాడు సర్వమానస సామాన్యమైన కార్యముల నెంతమాత్రమును చేయనివాడగుననియు విశ్వసించు విశ్వాసమే మానవస్వభావ సంకల్పములను గుఱించిన విశ్వాసము. సర్వమున విశ్వసించుటలు చేయుటకై నీ వొకని మనసును భయపెట్టకమున, మంచిచేయునట్లునట్లుకై నీవు వానిసంకల్పమును నిర్బంధింపవచ్చును; కాని యీ సంకల్పములలో వాడు గుఱివీతమైన నెంతయు జంతువు వంటివాడగునో కాని మనుష్యుడో కానేరడు. అట్టివాడు సాధన మాత్రుడుగ నుండునో కాని యెన్నటికి ననవాయ సాధనడు కానేరడు. జీవవార్తము వెనగులాడవలసి యున్నది కాబట్టి, ఈ ప్రపంచమందు నాగరికముగా నేర్పడిన యా వెనగులాటలో మనమందఱును సాధనమాత్రులము; కాని, మనము స్వతంత్రులముగా నుండవలెనని సంకల్పమును పెట్టుకొనుట చే, ఏమనుష్యుడు ను జంతు మాత్రుడుగా నుండుట కొప్పుకొన లేకున్నాము విధింపఁబడిన యీ యజాతయంతయు మనమైనైతి కవిజ్ఞాన స్వాతంత్ర్యమును సాధించుట కవశ్యమైన విధానము. భాగ్యవంతుడుగాని దర్శి యగుగాని, గొప్పవాడుగాని, కొలఁది వాడుగాని, వివేకిగా యవివేకిగాని, ప్రపంచమందలి ప్రతిమనుష్యుడును బలిచక్రవర్తివాక్రయించిన భగవద్వామనుని వంటివాడు. మనుష్యుడు జీవవాక్కుమనెనలెడ వలసిన యక్కఱలనుబట్టి తన దేవత్యమును మఱచిపోయెడను; తనకు మంచియేదో సత్యమేదో తనంబుతానే చిట్టచివరకు నిర్ణయించుకొను నధికారియై యుండవలయును. వాడెన్నియో తప్పులు చేయుచున్నా; తప్పులుచేసెదనేనా యనెడి భయముచేత, మానవమును పోకట్టుకొని సాధనమాత్రుడగుటకుఁ బైతపులు చేయుటయే మంచిది. మనము నష్టమైనను, ఇతర విశేషచే నశంపఁజేయుటచేనవారము కాము; మనంతట మనమే నిర్వకల్పమైన గాఢాంధకారమున మునిగి పోవుచును: స్వాతంత్ర్యమును పవిత్రముగా భావించు మనుష్యుడీ సత్యమును తన విషయమున తదితరులలో ప్రతివాని విషయమున గూడ విశ్వసించును. అని లండన్ ప్రెస్స్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

నేటి యుద్ధవార్తలలో నొక్కదానిలో జర్మను యుద్ధనానలు నాలుగు ఇతర సహాయము చే ఇంగ్లండు తీరమునకు పోవ బ్రయత్నించినట్లును ఎంతోచూరమో రాకముందే ఆంగ్ల సౌకాబలము ఆవిషయమును కనిపెట్టి వాని నెదిర్చి ఒక్కయుద్ధనానను ముంచినట్లును, మరి రెంటిని భంగపరచినట్లును, వినుచున్నాము. యుద్ధమునకు బోయిన ఆంగ్లసౌకలలో ఇదివరకు ఫాల్గునువద్ద జర్మను బలమును విధ్వంసముచేసిన వానిలో నొక ముఖ్య కలపు. ఆంగ్లసేనముమీదికి పోవుటకును చిల్లర యల్లరి చేయుటకును గూడ జర్మనుల కవకాశము దినదినమును తగ్గుచున్నదనుట నేటివార్త ప్రకటించుచున్నది. మరియొక వార్తవలన మొన్న ఇంగ్లండు వైకివచ్చి చిల్లరయల్లరచేసి పోయిన జర్మను జెప్పలినలో నొక్కటి కావాలిను సముద్రమునబడి నశించినట్లు తెలియుచున్నదనుటయు చదువరులు గమనింతురు గాక.

స్థానిక వార్తలు.

26-వ తేది మంగళవారము.

ప్రాధెసర్ గిడ్డిన్ గారి ప్రదర్శనము, నెనెటు హాసు పా. 7-80
 ప్రసంగము, ఇంటిసిరింగు కాలేజి సా. 4-0
 దక్షిణ హిందూ దేశ బ్రహ్మసమాజము, కుటుంబోపాసనము, పరశువాకము సా. 6-0
 అస్తికాలయ వర్షవర్ధంతి సభ, పచ్చయప్ప కళాశాల సా. 5-80

27-వ తేది బుధవారము.

మృగయా విహారము, గిండి సింహద్వారమున సమావేశము పా. 6-15
 ప్రాధెసర్ గిడ్డిన్ గారి ప్రదర్శనము, నెనెటు హాసు పా. 7-80
 ప్రసంగము, ఇంటిసిరింగు కాలేజి సా. 4-0
 దక్షిణ హిందూ దేశ బ్రహ్మసమాజము, కుటుంబోపాసన, మత్తాల పేట సా. 6-0

28-వ తేది గురువారము.

ప్రాధెసర్ గిడ్డిన్ గారి ప్రదర్శనము, నెనెటు హాసు పా. 7-80
 ప్రసంగము, ఇంటిసిరింగు కాలేజి సా. 4-0
 దక్షిణ హిందూ దేశ బ్రహ్మసమాజము, ఉపాసనము, నెం 85 రు, జోన్స్ వీధి సా. 6-0

కాలమానసితి:— నిన్న సభిశోక్తిని 84-6 మాత్రలు, అభిమానాతి 70-8 మాత్రలు.

దీపముల వేళ:— నేడు సాయంకాలము 6.34 గంటలకు రేపుసాయంకాలము 6.55 గంటలకు దీపములు వెలిగింపవలయును.

కెథాలిక్ ఇండియన్ అసోసియేషన్.

ఈ నెల 30-వ తేది కనివారమువాడు సాయంకాలము 4-30 గంటలకు ఆర్మీనియన్ వీధి నెయింట్ కెలిగ్రన్ హాల్లూలు హాల్లో ఈ అసోసియేషన్ యొక్క 17-వ వర్షవర్ధంత్యుత్సవము జరగును.

వెండిపతకము బహుమానము.

లూసనభవారి ప్రాచ్యకళా ప్రదర్శనమున ప్రదర్శింపబడిన యొక చిత్రపటమును వ్రాసిన బి. చెంగల్వరాయస్వామి వాయుడుగారి కొక వెండిపతకము బహుమానముగా నొసగబడెను ఈయన ఆర్మీనూలు స్పెషల్ ఆయిల్ నెయింట్ లింగ్ డిపార్టుమెంటు అడ్వాంట్ల క్లాసు పూర్ణుడై.

వేసుక:— శ్రీవెట్టండు ప్రభుదంపతుల యాదరణమున

యంధ బాధలందువారి సాయమునకై (సర్కుసు) కుష్ఠీ మొదలగు వ్యాధియుముల ప్రదర్శనము ఫిబ్రవరి 2-3 తేదీలలో జరుపుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఎలిక్ట్రీక్ కియేటరు ఫలమువారు నొసంగుట కంగీకరించిరి. ఈ ప్రదర్శనము సాయంకాలము 4-80 గంటల కారంభమై రాత్రి 8 గంటల వఱకును జరగును. 9-80 గంటలు మొదలు బయస్కోపు ప్రదర్శనము మొదలైన వినోదములు జరగును. ఈ ప్రదర్శన ముత్తంత వినోదకరముగా నిర్వహించుటకు చక్కని ప్రయత్నము గావింపబడుచున్నది.

వక్తృత్వస్పర్ధికరణము:—

వై. ఎమ్. సి. పి. యధికారుల నెడ బంగారుపతకమును గెలుచుటకు పట్టణ మందలి మాడుకళాశాలలకు సంబంధించిన డిజేటింగ్ సోసైటీబయొక్కయు అసోసియేషనుల యొక్కయు ప్రతినిధి విద్యార్థులు ఒక్కొక్క కళాశాల వారు ముగ్గురేసి మొన్న సాయంకాలము పోటీచేసిరి. గా. వ్యాధిమూర్తిశేష గిరయ్యగారు రాలేక పోయినందున వారిస్థానమున డాక్టర్ ఎస్. స్వామివాసన్ గారును, వారిస్టర్ ఎమ్. దేవదాస్ గారును గవర్న మెంటు సెక్రెటరీ డివాన్ బహదూర్ పి. రాజగోపాలాచారిగారును మధ్యవర్తులుగ నున్నవారి. ఇప్పుడు హిందూ దేశమింగ్లండు దేశమున కేవిధముగా తోర్పుడుట యుత్తము "మనవి! విషయము. ప్రాసంగికుల యాలోచనకు, ఒక్కొక్క కేడేసి నిమిషముల వ్యవధి మాత్రమే యివ్వబడెను. కట్టకవట రాజధాని కళా

వృత్తాంతములు.

మోరిషన్ ఎమిగ్రేషన్:— అక్కడకు వలసపోయి వారిలో 154 మంది (కళాగార్) మునుగొండ కొనిగారిడి క్రిందటి నెల 11-వ తేదీని చెప్పి పురచేసి. మిగిలిన 18 మంది సంతకర్తులతో మరలించిరి. వలసపోవువా సంక్షుకునిపోరు లోవారేవిధమైన ఫిర్యాదును చేయుటకు కారణములేదని వ్రాయబడియున్నది.

ధర్మారము కొయినాయుచ్చలు:— గోవానెట్లగా శ్రీరాచలము, నూగూరు తాలూకాలలో వైద్యశాలలలోని స్థలములందు పంచివెట్టబడు నిమిత్తము భద్రాచలము తహసీల్దారుగారికి 40 ప్యాకెట్ల కొయినాయును, నూగూరు తహసీల్దారుగారికి 20 ప్యాకెట్ల కొయినాయును సప్లయ చేయబడవలయునని ప్రభుత్వముచే రాజ్ఞాపించిరి.

రేపల్లి యూనియను:— దీనిలో జేతపూడి గ్రామము రాజోవు యేడ్రోసెల 1-వ తేదీనండి యూనియనులో చేర్పబడవలయునని తెనాలి తాలూకా బోర్డువారుచేసిన ప్రతిపాదనమును, గుంటూరు జిల్లా బోర్డువారు నిషేధనచేయగా, ప్రభుత్వముచే రంగీకరించిరి. జేతపూడి గ్రామాధికారి ఎస్. అశ్వినీయో మెంబరుగను. ప్రస్తుతమున్న పంచాయతీదారులు 9 నండి 12 నకు హచ్చింపబడిరి.

వి. పి. ఆన్స్ పరీక్షకు విద్యార్థి వేతనములు:—

ఇదివఱకు నెల 1-కి రు 20 ల చొప్పున కలకాళ్యల పరీక్షార్థి ధర్మలక్ష్మ విద్యార్థుల కార్యరక్ష యోగ్యులుగా విద్యార్థి వేతనములకు బదులుగా విద్యార్థుల నెలకు 1-కి రు 14 ల చొప్పున కలయాణమార్గ గౌరవ పరీక్షకు చదువు చేదవారి కెనిమిది మంకి విషయవినతు లేకయే విద్యార్థి వేతనము లిచ్చుటకు, విద్యార్థి శాఖాధికారిగారి ప్రతిపాదనను ననుసరించి, ప్రభుత్వముచే రంగీకరించిరి.

కొక్కొక వేంకటరత్న కవి!

రాజమండ్రి నుండి యొకవిశేషము కడచిన కొక్కొక వేంకటరత్న కవిస్మరణసభనుగూర్చి వ్రాయుచు ననురావు కవిగారు రత్న కవిగారిగుణములను మొదలుపెట్టించి రుద్రకు పంతులుగారు అంత్యదశలో లీడరికమునలన తన మనస్సాక్షికి వ్యతిరేకముగ సంఘసంస్కరణము నామోదించిరిచెప్పి అప్రస్తుతపు సంగము చేసిరియు, సభ్యులయల్లిప్రాయ అదికేవలము పాడుపుమాట యనియు ననురాయలవారి నిర్దయాభుక్త్యమును సాటించుచున్నదనియు నభిప్రాయ మిచ్చుచున్నాడు. అతడే "పంతులుగారి కుటుంబము మిక్కిలి లీడరికములో నున్నదనియు, వారియొక్క క్రియలకే ద్రవ్యములేక స్నేహితుల సాహాయ్యము వలన నెరవేరునప్పటికి పృథ్విధ్యునకు ననునదనియు తెలియవచ్చినది కావున ఆంధ్రసాహిత్యము, ముఖ్యముగ వారికేవలము తప్పక విరివిగ విరాళములంపుటకు ప్రార్థనలు" అని పంతులవారి కుటుంబపరముగా మొఱపెట్టుచున్నాడు.

కాలకు సంబంధించిన ఎస్. ఎస్. శ్రీనివాసన్ గారిచిట్లు తీర్మానింపబడెను. మూడు కళాశాలల ప్రాతినిధ్యముగల శ్రోతలుతయవత్తులిగి కట్టిగా వ్యక్తకరించిరి. మార్చి నెల మొదటి వారములో శ్రీ గవర్నరుగారి యగ్రాసనాధిపత్యమున జరగు సంఘ వర్షవర్ధంతి సమయమున నీ బహుమానము నెలిచినవాని కియ్యబడును.

మలయాళ క్లబ్బు:—

ఈక్లబ్బునకు సంబంధించిన విద్యావిషయక సంఘమువారి ప్రపంచర్యాయము నిన్న సాయంకాలము మహాజన సభాభవనమున సమావేశమై పుడు వారిస్టర్ పి. నుందరముగారు చెప్పి పట్టణమందలి మళయాళలను గుఱించి ప్రసంగించిరి; డివాన్ బహదూర్ సి. కరుణాకర వివాన్ గారు గ్రామసాధనమునుపించిరి. ప్రాసంగికుడు సర్. సి. శంకరనాయర్, రామున్ని మీసన్. ఎమ్. పి. కాండే గార్లు నున్నతోవ్యాగములందున్న సభాతీయులనుగా నెత్తిమాట్టి వివిధ కృత్యులయందున్న మళయాళీల సాధారణ నితినిగూర్చి విపులముగ ముచ్చటించెను; స్థానికభాషవాచనము మళయాళీ డాక్టరులును మళయాళీ లాముగలును చెప్పి పట్టణమున చాలకలకు వైకిగావున్నా విమోచించెను; ఇంటిసిరింగు కృత్తిలో మళయాళీలు తక్కువగ నున్నారనియు వారు గణితశాస్త్రము నలక్ష్యముచేయుటయే దారికి కారణమనియుకూడ చెప్పిరి. తక్కిన విద్యార్థులవలె గాక- మన మలయాళ విద్యార్థులతత్వము ముఖ్యముగా నుండును; చెక్కిన విద్యార్థులకు సాధారణముగా నుండు తాదాత్మికములు మనవారి కంతగాలేవు. ప్రాసంగికుడు చిట్టచివరకు మతశాఖా కర్తవ్యములనుబట్టి తీరవలెనని నిరూపించి మళయాళీలకు ప్రత్యేకవా లయము కట్టవలెనని ప్రతిపాదించెను. అగ్రాసనాధిపతిగారు వారి యభిప్రాయముల నామోదించిరి.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTER'S AGENCY.)

WAR NEWS.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

The German Air Raid.

ALLAHABAD, January 23.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—The evidence available favoured the view that the raid was carried out by a small type of aircraft and aeroplanes. The visual evidence of Zeppelins is untrustworthy and apparently the characteristic loud noise of the Zeppelin engine was not heard. These coastal raids are believed to be part of a campaign undertaken with the mistaken idea that the population can be struck with panic. As a matter of fact people streamed into the street to see the show. There was wild competition for the possession of the shell fragments, bits being sold in the shops at high prices. The raid has again been good for recruiting. The Norfolk Regiment as a result will be able to form its 11th Battalion. There is a great competition among the regiments in populous areas to be the first to commence raising the 30th Battalion. The despatch of trained reinforcements is uninterrupted steady and our army continues to grow.

The Germans know this but have concealed the fact from the public. The German writers have been permitted to assert that the British Empire, at least, can produce only half a million fighting men including Territorials.

An Eye witness' Report.

LONDON, January 23.

DUNKIRK.—The Eyewitness says:—The aerial battle-test was most thrilling. German aeroplanes suddenly swooped over the town and dropped a record number of bombs and repeated violent explosions were heard. Then there was a magnificent sight as the French and British aeroplanes appeared. A fierce fight ensued, in which the allies drove the Germans before them. There were few casualties among the inhabitants of the town owing to their calmness and experience teaching them to go to the cellars promptly. A single Taube reappeared in the afternoon and dropped one bomb when it had to go at full speed to escape.

Admiralty's Report.

LONDON, January 24.

The Admiralty confirming the air raid on Dunkirk says that a bomb fell outside the American Consulate breaking all windows and smashing furniture.

Brilliant Dash by Aeroplanes.

Zeebrugge Visited and Bombed.

LONDON, January 24.

The Admiralty announces that Squadron-Commander Davies and Flight Lieutenant Pierce visited Zeebrugge on 22nd inst. and dropped 27 bombs on two submarines and on the guns on the mole.

It is believed that one submarine was considerably damaged and many casualties occurred among the men with the guns and the crews.

Reconnoitering before the attack, Commander Davies was on one occasion surrounded by seven German aeroplanes, but he managed to elude them.

He was slightly wounded in the thigh on the way to Zeebrugge, but continued his flight and accomplished his mission.

A German Naval Raid Averted.

LONDON, January 24.—(9 20 P.M.)

Admiralty says that early this morning a Patrolling Squadron of battle cruisers and light cruisers under Rear Admiral Sir David Beatty and destroyer flotilla under Commodore Agnew sighted four German battle cruisers and several light cruisers and a number of destroyers apparently making for the English coast. The enemy immediately made for home at high speed.

LONDON.—It is officially announced that a German naval raid was interrupted in the North Sea. Cruiser Blücher was sunk and two others were seriously damaged.

LONDON, January 24.

When the German ships took to flight they were immediately pursued and action was joined at half-past nine between the battle cruisers "Lion," "Tiger," "Princess Royal," "New Zealand" and "Indomitable" on one hand, and "Derfflinger," "Seydlitz," "Moltke" and "Blücher" on the other. Action was well-contested and running fight ensued. Shortly after one "Blücher", which had previously fallen out of line, capsized and sank. Beatty reports that two other German battle cruisers were damaged seriously but were able to continue their flight and reached the area where danger from the German submarines and the mines prevented the pursuit.

King's Donation to Queen Alexandria's Fund.

LONDON, January 23.

H. M. the King George has given, hundred pounds to Queen Alexandria's Fund for providing comforts for the troops at the front.

Health of Our Troops.

LONDON, January 23.

Addressing the Royal Society of Arts, Sir Frederick Treves said that only 212 cases of typhoid had occurred in the British expeditionary forces since the war began. Of these only eleven had been protected by inoculation, and they had recovered, twenty-two others

TELEGRAMS.

had died. The sanitary arrangements in the present war were absolutely unprecedented. The results of inoculation were positively astonishing. The speech was made on the occasion of the presentation of medals to Fleet Surgeon Munday and Colonel Horrocks, Royal Army Medical Corps for their efforts in promoting the health of their respective services.

Millerand's Visit to London.

France British Understanding.

LONDON, January 24.

Reuter learns that M. Millerand left for Paris to night after a visit to London. Conference with Earl Kitchener on military matters disclosed complete accord on all points and also prepared a way for the settlement of important provisioning questions. Millerand and Kitchener visited the troops in the vicinity of London and derived most encouraging impression. Millerand also had meetings with Asquith, Sir Edward Grey, Churchill, Lloyd George and Viscount Haldane which further demonstrated the close Franco-British understanding. Millerand in parting letter to Kitchener details on the spirit of the resolution animating the Government and the people of Britain. He could not have imagined results already demonstrated under Kitchener's energetic and skilful impulse. Confidence of allies must be increased thereby.

British Heroism.

LONDON, January 23.

A message from Saint Omer dated the 20th says that a fresh story of British heroism was revealed on the 18th, when Germans attempted by night to pierce the British lines. They advanced again and again in massed formation but were invariably repulsed with heavy losses.

Sir Ronald Ross.

LONDON, January 23.

Sir Ronald Ross has been appointed Consulting Physician on Tropical diseases on behalf of Indian troops.

The Steamer "Dacia."

LONDON, January 23.

The "Daily Mail" quoting a message from New York says that an excellent impression has been caused by a statement of the British Embassy that if the "Dacia" is seized, and her cargo proved to belong to American citizens, the British Government will purchase her cargo, and forward it to Rotterdam.

LONDON, January 23.

WASHINGTON.—In spite of Great Britain's decision to seize the vessel, the owners of the "Dacia" intend to sail her as a test case.

A British Steamer Sunk.

Crew Put in Boat and Towed to a Light-Ship

LONDON, January 22.

ROTTERDAM.—The British steamer "Durward" has been sunk by a German submarine, 20 miles north-west of the mouth of the Meuse. The Germans from the submarine boarded the "Durward" and ordered her crew to take to boats. They then sank the vessel and towed the boats for six hours to a lightship, when the submarine departed at full speed.

LONDON, January 23.

THE HAGUE.—The note to the Parliament says that now, as in August, the entire Military Forces must be at the immediate disposition of the Government. It adds that the Government is naturally in possession of information on this subject, of which the public has no knowledge. Further it considers it contrary to the interests of the country to make any communication thereon.

FRANCE.

Paris Communique.

LONDON, January 22.

Last night's Paris Communique said. In Argonne fighting continued all night at Fontaine Madame and Saint Hubert. All the enemy's attacks were repulsed. Fighting was resumed this morning. News of the day's operations in this region has not yet been received nor regarding the struggle proceeding to-day at Hartmann Wielerkopf.

PARIS.—This afternoon's Communique states that of our artillery dispersed gatherings of infantry which were preparing to attack our recent gains in the region of Neuport and Combarlyde, unprogressed on our right in the region Hartmann Wielerkopf in spite of the difficulties of the ground.

The Fighting Eastern Europe.

LONDON, January 23.

PETROGRAD.—A "communique" says:—There have been skirmishes on the Lower Vistula, where we are in contact with the enemy.

On the other fronts quiet has prevailed, except for the customary German partial offensives, which have been easily checked by our fire.

Superiority in Artillery Duels.

LONDON, January 23.

PARIS. A communique says: The Infantry on the whole front has been mostly devoted to repairing the damage done by bad weather. We progressed a hundred metres in the Lombard district. We had advantage in the artillery duels at Ypres, Arras, Roye and Soissons. The enemy made an abortive attack on hill No. 425 near Cernay. We made progress further southward in the direction of Little Kahlberg. The Germans violently bombarded Berry-au-Bac and attacked in the region of Beau Sejour, but were repulsed. The Germans have been completely checked in Argonne. The infantry engagement is still proceeding at St. Hubert. According to the latest reports we are everywhere maintaining our positions. Our artillery on the whole compelled the enemy to clear the ammunition stores and seriously damaged the footbridges on the Saint Mihiel front. The infantry battle in the Hartmann Wielerkopf region still continues. The contact is very close in the wood.

TELEGRAMS.

RUSSIA.

Russian Advance from Bukhovina.

LAHORE, January 23.

The "C. and M. Gazette" cables:—London 21st January Bucharest telegrams report the continuance of Russian advance from Bukhovina. The Russians now command roads leading into Hungary through Birtritz and into Transylvania through Rodun Valley. The Austrian Troops are retiring fighting. The inhabitants of Transylvania are fleeing over the Russian border.

Fighting in the Caucasus.

LONDON, January 23.

PETROGRAD.—A despatch from the army in the Caucasus says, that insignificant fighting has occurred everywhere. Our offensive continues successfully in the Trans-Chorok region, despite stubborn Turkish resistance.

Roumanian Students to Rejoin Regiments.

LAHORE, January 23.

The "Morning Posts" correspondent at Berne says that the Roumanian students at the Swiss Universities have been ordered by telegram to rejoin their regiments.

SERVIA.

Great Preparations for the Invasion of Serbia

LAHORE, January 23.

The "Times" correspondent in the Balkan States that great preparations are being made for the invasion of Serbia by 100,000 including 80,000 Germans.

BELGIUM.

Information through Holland.

LONDON, January 23.

Amsterdam Correspondents in Belgium say that the trenches are now only four miles from Rulers, which has suffered much. The inhabitants are leaving, fearing harsh treatment from the Germans. The Germans have mutilated a bust of King Albert at Waideghem. They have cut off the nose and forced nails into the eyes.

ITALY.

Exchange of Troops.

LONDON, January 24.

ROME.—It is understood that the exchange of the Austrian and the German troops is being arranged. A considerable number of Germans are to go to Hungary and Austrians will be sent to Flanders.

GERMANY.

A German Steamer Sunk.

LONDON, January 23.

MELBOURNE.—A British Cruiser captured and sunk on the 6th inst., a ship for the German Cruisers. The crew were made prisoners.

AUSTRIA.

Austrian Attack Repulsed.

LONDON, January 23.

An Austrian Division attacked us in the Kirlipaba region, but were repulsed, losing 200 prisoners.

Further Austrian Concentrations.

Further concentrations of Austrians have appeared before the Bukovina passes.

SUEZ CANAL.

The Security of the Suez Canal.

LONDON, January 23.

CAIRO.—The authorities in Egypt are satisfied that the defences of the Suez Canal are impregnable, especially against troops exhausted by a long desert march and not supplied with heavy artillery.

MISCELLANEOUS.

Prisoners and War.

Material at Kieff.

LONDON, January 23.

KIEFF.—Since the beginning of the War the following prisoners and war material have been brought into Kieff.—Fifty-four guns, 120 machine guns, 950 ammunition wagons, 132,000 rifles, nine aeroplanes, nineteen Generals, 5,300 Officers and 194,681 soldiers. Amsterdam. A hundred Belgians under thirty, who had previously signed a declaration not to take up arms against Germany, have been arrested near Verviers and taken as prisoners of war to Germany. Numbers of Belgians are now trying to escape across the frontier.

The Turkish Budget and Germany.

A Constantinople message to the "Berliner Tageblatt" says that the Turkish Parliament has voted credits of thirty-nine millions pounds, and has authorised the Government to conclude an immediate advance of five millions.

The Kaiser's Youngest Son.

Prince Joachim, the youngest son of the Kaiser, who has been suffering from dysentery and influenza, undergone a fortnight's cure at Baden, and is now convalescent.

GENERAL NEWS.

GREAT BRITAIN.

The New Judge of the Appeal Court.

LONDON, January 23.

Mr. Justice Rankes has been appointed Judge of the Court of Appeal in succession to Mr. Justice Kennedy. Sir Frederick Lowe, Member of Parliament, has been appointed Judge in succession to Mr. Justice Rankes.

TELEGRAMS.

Heavy Snowfall in London.

LONDON, January 23.

The heaviest snowfall for years occurred in London yesterday. The traffic was disorganised. A depth of eighteen inches fell in some Suburban district.

Royal Commission on the civil Service.

LONDON, January 21.

Lord Macdonnell, Chairman, Sir Kenneth Muir Mackenzie and Sir Henry Primrose have resigned from the Royal Commission on the Civil Service. Sir Henry Babington Smith becomes the Chairman and Sir John Hewett and Sir John Kempe of the Civil Service will join the Commission.

ITALY

An Omission of Customary Courtesies.

The omission of the German and Austrian Sovereigns to telegraph condolences to the King of Italy on the occasion of the recent earthquake is being commented on in Italy.

SPAIN.

Queen of Spain's Recovery.

LONDON, January 22.

MADRID.—The Queen of Spain has recovered from her attack of scarlet fever.

MISCELLANEOUS.

The New Governor of Cochin-China.

LONDON, January 23.

M. Perre Baudin, Ex-Minister of Marine, has been appointed Governor of Cochin-China.

The Governor of Indo-China.

LONDON, January 23.

Roume Ex-Governor of French West Africa and not Baudin has been appointed the Governor of Indo-China.

Snowstorm in Carpathia.

Snowstorm has occurred in the Carpathians.

LONDON, January 23.

Dutch fishermen, who have arrived at Noordwyk, report that they saw a Zeppelin founder at sea, but were unable to render assistance. The weather was clear, but gusty.

LONDON, January 23.

The Court Circular to night announces that the French Ambassador presented M. Millerand to H. M. King George at the Buckingham Palace.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

WAR NEWS.

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 23.

The following telegram has been received from the Secretary of State by H. E. the Viceroy dated 22nd January —

Yesterday's communiques contain a few important features. The French made successful infantry attacks at three points and suffered slight check at one plateau off Notre Dame De Lorette. The Germans have gained footing in some trenches were driven out by a counter-attack near Beau Sejour and in the forest of Apremont south east of St. Mihiel. The French captured parts of the enemy's positions. On the other hand north-west of the point of Mousson the Germans succeeded in regaining 25 yards of the 500 yard trenches which the French had captured from them. The French Commander-in-Chief published statements charging the German headquarters with publishing incorrect information regarding the French losses. He says that less than half the number invented by the Germans and on all basis number, the dead found on the field. The French state that the German losses in all actions during the last two months are greater than the French losses. The further step in the Russian advance north of the River Vistula towards the Russian fortress Thorn reported. The Russians occupied Skopje 10 miles to the west of the river Skawa where they were last reported and being now 34 miles from Thorn.

The Curo communique says, as the concentration of the Turkish army south of Palestine progress difficulties of advance across Sinai are increasingly apparent. Only one route is possible to the point, where the forces advancing can attack equally circumscribed lines of the defence on the canal designed according to the latest experience gained in Europe and the Turks must advance over open ground exposed to the fire of heavy guns, warships, rifles and machine guns. There have been collisions both between the Turkish and the German Officers and between the Turks and the Arabs, and 27 Arab officers were imprisoned in Jerusalem.

The "Times" correspondent in France speaks of the steady growth of calm as a most remarkable thing during the last four months and both the French army and the people prepared to maintain war to the very end. Much of this confidence is attributable to the admirable trust which the men have in their officers, the democratic spirit of the National Army looking men and officers together as nothing else could do, and the cheerfulness and resignation of civil population even in those parts which have been devastated is amazing.

TELEGRAMS.

DELHI, January 25.

The Secretary of State's telegram to the Viceroy announces that the British Patrolling Squadron engaged four German battle cruisers early yesterday morning making for the English coast. The German vessel "Blucher" was sunk and two others seriously damaged. No English vessel was lost. The casualties are slight.

130th King George's Own Baluchis Regiment.

DELHI, January 23.

The following Communique issued, it will be remembered, that in November last Major Anderson of the 130th King George's 9th Baluchis (Jacob's Rifles) was murdered by a Mashud of the same Regiment when it was embarking at Bombay for the active service. As it was necessary to investigate this case thoroughly a considerable number of men having come under the suspicion of being implicated in the matter the regiment was sent to Rangoon for this purpose. Measures have been taken to punish those who are guilty in this case. The remainder of the regiment were under orders to embark for active service on the 24th instant. On the 20th instant some of the trans-frontier Pathans for reasons at present under investigation were guilty of serious insubordination and it was found necessary to place them under arrest. The disciplinary action is being taken against them by local military authorities. The remainder of the regiment is proceeding on service as previously ordered.

CALCUTTA

Telegram to the Governor of Chandernagore.

DELHI, January 23.

The "Empire" states that Governor of Chandernagore has received a private telegram from France dated Friday 7 P. M. which says "Germans were repulsed everywhere. Flight from France. Big victory for the Allies. Flags hoisted on Paris Official Buildings". Flags have been hoisted in Chandernagore in celebration of the news.

Statesman's Views.

CALCUTTA, January 24.

With reference to the report that H. E. the Governor of Chandernagore had received a telegram announcing general German repulse, the "Statesman" says that the telegram which gave rise to the report was despatched from Paris on Friday evening at 7 o'clock, it was addressed not to the Governor but to the Procureur De La Republique at Chandernagore and consisted of two code words which, as agreed upon in August, were interpreted as Germans repulsed from the French Soil. Hoist flags." Officials at Chandernagore were satisfied with the authenticity of the telegrams but the official communiques of later date indicate that this rejoicing was premature.

UNITED PROVINCES.

Minimum Scale of Remuneration in the Imperial Police Service.

ALLAHABAD, January 23.

The Secretary of State's orders upon the provision with effect from 1st October 1914, of the minimum scale of remuneration for the members of the Imperial Police Service so long as the war lasts have now been received.

GENERAL NEWS.

DELHI.

Posting of an English Professor.

DELHI, January 23.

The Secretary of State has appointed Mr. R. E. C. George B. A. (Oxon) to the Indian Educational Service as Professor of English at the Government College.

Administration of Religious and Charitable Endowments.

DELHI, January 23.

The following communique has been issued by the Home Department:—As is generally known the subject of the administration of religious and charitable endowments in this country has for some time past been occupying the attention of the Government and private bills on the subject have actually been promoted in Madras by Dewan Bahadur L. A. Govindaraghava Aiyar in conjunction with Mr. (now the Hon'ble Mr. Justice) Seshagiri Aiyar, and in Bombay by the Hon. Sir Ibrahim Rahimtullah. The Government of India had the advantage of discussing the whole question with a mixed conference of officials and non-officials held at Delhi on the 16th March 1914 and the general conclusions then arrived at were made public in a communique dated the 17th March 1914. As intimated at that time the Secretary of State was a deputed and his Lordship has now approved of the proposal of the Government of India. At a convenient season the Imperial Legislation should be undertaken dealing with certain main aspects of the matter which it is thought may appropriately be provided for in all provinces. Such a Bill will now be drafted although its introduction is improbable until after the close of the war. Pending its becoming law it would obviously be inconvenient for separate Provincial Legislation to proceed on the same subject.

CALCUTTA.

Funeral of Hon'ble Sir Carnduff.

CALCUTTA, January 23.

The Funeral of Hon'ble Sir H. W. C. Carnduff took place at the Bhowanipore cemetery this afternoon. Canon Stuart, Cathedral Chaplain, officiated. The Principal mourners were Mr. W. A. T. Carnduff and Mr. N. M. Ross. Most of the legal firms in Calcutta and

TELEGRAMS.

public bodies were represented. Among those present were the Chief Justice Sir Lawrence Jenkins and Justices Holmwood, Teunon, Richardson, Chapman, Beachcroft, Walmsley, Woodroffe, Chitty Fletcher, Sharf-ud-Din, Cox, D Chatterji, N. Chatterji, Ghaudhuri, Imam, Mullick and Greaves, Hon'ble Mr P C Lyon, Hon'ble Mr. Cumming, Hon'ble Mr. Bompas, Hon'ble G. F. Payne and Sir Frederick Holliday. Wreaths were sent by the members of Bengal and United Services Clubs and Stewards of Tuff Club. The Courts were closed as a mark of respect.

Calcutta Municipal Finance Committee.

Issue of Debentures.

CALCUTTA, January 25

At their last meeting, the Calcutta Municipal Finance Committee decided to notify that the Corporation are prepared to issue to public debentures to the extent of ten lakhs at fixed rate ninety eight rupees eight annas per cent. The Chairman is to be authorised to stop the issue of the debentures at the above rate whenever he considers that there is likelihood of obtaining a higher price.

A Daring Dacoity.

Twenty Thousand Stolen

CALCUTTA, January 24

A daring dacoity is reported from Sindhupur in the Hooghly district, some 15 miles from Calcutta. A band of dacoits, nearly hundred strong, on Saturday night, surrounded the house of Babu Krishnadhane Rakhit, a well-to-do money lender, and got inside by breaking down the door under a shower of stones pelted at them from the upper storey by the owner and his brother. The dacoits then ransacked the house spending some three hours in the place and got away with money and ornaments said to be worth Rs. 20,000. The villagers gathered but did not dare to attack them and were scared off with brickbats when they tried to follow them up.

Licenses to Hostile Firms

CALCUTTA, January 23.

The names of some sixty-five firms are published in connection with which licenses have been granted by the Bengal Government under the recent hostile trading ordinance. Of these firms fifteen are to be liquidated under the supervision of Mr. Meugens and fifty permitted to carry on business under supervision.

BOMBAY.

H. E. The Viceroy in Bombay

Arrival.

BOMBAY, January 23

H. E. the Viceroy and staff arrived at 8-30 this morning and were received at the Victoria Terminus by Lord Willingdon, all the members of the Executive Council, the Secretaries to the Government, the Officer Commanding the Bombay Brigade, the Commissioner of Police and the other leading Civil and Military officials. Outside the station a large crowd collected to see His Excellency who motored to the Government House.

Lady Hardinge War Hospital Inspected

His Excellency the Viceroy accompanied by Lord and Lady Willingdon paid a visit to the Lady Hardinge War Hospital at 5-30 this evening. The Ambulance Brigade which under Mr. H. G. Clark has done such admirable work was inspected outside the hospital. Within the hospital the staff were presented to His Excellency as was also the Administrative Committee of the Bombay Branch of the Imperial Indian War Relief Fund, and the Committee of the Women's Branch. The Viceroy was then conducted round the wards and conversed with some of the wounded. Those who accompanied His Excellency the Viceroy on his visit to the Lady Hardinge Hospital this evening included his Son Hon. Hardinge and Sir Valentine Chirol. This afternoon the Nizam of Hyderabad paid His Excellency a visit at the Government House. To-morrow His Excellency attends Church parade at the Afghan Memorial Church, Colaba, and afterwards will visit the Colaba Military Hospital. He will also pay a visit to Mr. Dadabhai Naoroji at Versova.

Interviews.

BOMBAY, January 24

Yesterday after lunch His Excellency the Viceroy accorded interviews to H. H. the Nizam and II H. the Aga Khan. At 8-30 P. M. there was a small

dinner party

including H. H. the Nizam, Col. Pinhey, Sir Brvan Egerton, Sir Asfardulmulik, Nawab Faridoonji, Sir Jamsetji and Lady Jijibhoj, Sir Richard Lamb, Hon. Mr. C. A. Hill and Mr. Hill, Hon. Sir T. Sprott and Lady Sprott, Sir Henry Proctor, Monsieur C. Barrack and Commander Huddleston. This morning H. E. the Viceroy accompanied by Lord and Lady Willingdon, the Hon. A. Hardinge and Major-General Gorringe commanding Bombay Brigade attended church parade at Colaba Afghan memorial church and afterwards paid a visit to the

Military Hospital

where the party was received by Lieut. Col. H. Fook and Lieut. Col. H. Winter. His Excellency visited all the wards and chatted with many of the wounded soldiers, the visit lasting three quarters of an hour. In afternoon His Excellency paid a visit to

Mr. Dadabhai Naoroji

at Versova. Before visiting Mr. Naoroji the Viceroy paid a visit to

Tata Hydro Electric Power Station

at Parel and was conducted to high tension pressure switch room where the whole scheme was explained to His Excellency. At present there is only one pipe line and four more are being laid. The first line is absolutely complete, the second is expected to be completed by the end of the current month, the third at the end of next month and the fourth and fifth within three months from now. The full pressure is on one line only. Everything is satisfactory save slight hitch in

TELEGRAMS.

bearings which is a matter of adjustment and it will be adjusted. It is hoped that at first a supply of 10,000 horse power will be given and that when the remaining pipes have been laid, which will be done by June next, 50,000 will be available for sale in Bombay. The Viceroy evinced great interest in the station and expressed the view that apart from the advantage which the manufactureres would derive from water power the abolition of smoke by factory chimneys by the substitution of electricity would be a decided domestic advantage and would materially add to the charms of Bombay.

Bank of Bombay. Net Profit Nine Lakhs.

BOMBAY, January 24.

The 94th report the Bank of Bombay shows a net profit during the half year of nine lakhs to which must be added the amount brought forward in the previous half year of 4½ lakhs making a total of 13½ lakhs 39 thousand rupees which it has been decided to apply as follows:—Payment of dividend at the rate of 13 per cent per annum Rs. 6,50,000, bonus at the rate of 2 per cent per annum free from income tax 1,00,000, carried forward Rs. 5,97,584. During the first month of the half year, says the report, the trade demand for money was extremely slack. Early in August on declaration, by the United Kingdom, of war against Germany money market became demoralised. Widespread distrust prevailed and urgent demands for accommodation were experienced forcing the bank rate to 9 per cent. The excitement gradually abated but the general credit had not been restored at the end of the year. The average bank rate was 5.28 per cent.

INDIAN WAR RELIEF FUND B. P. BRANCH 30 Lakhs 73 Thousand.

BOMBAY, January 24.

The balance sheet was issued to-day of the income and expenditure of the Bombay Presidency branch of the Indian War Relief Fund up to the 31st December last. Total receipts are 30 lakhs 73 thousand rupees and of this sum 28 lakhs 73 thousand are still in hand.

Demise of Nawab Jafar Alikhan.

BOMBAY, January 24.

H. H. the Nawab Jafar Alikhan, ruler of Combay State, in Caira Agency, Bombay Presidency died of paralysis at the headquarter of his State, Cambay, on Thursday afternoon the 21st instant, at the age of 67. He became Nawab in 1880, and leaves Prince Nussain Yarkhanji only 3½ year old heir-apparent.

Arrival of H. H. the Nizam.

BOMBAY, January 23.

H. H. the Nizam arrived this morning and stays at his bungalow in the Malabar Hill.

Affairs in East Africa: Correspondents' Reports.

BOMBAY, January 24.

The Aden correspondent of the "Times of India" writing on the 9th January says: "A communique published here this morning states that H. M. S. "Fox" and "Goliath" have bombarded the troops which occupied Des-salaam in German East Africa and have disabled all the enemy's ships lying in that harbour. They have also captured a number of prisoners. Much damage is reported to have been done to the port and the Germans who were there are reported to have retired to the interior. H. M. S. "The Empress of Russia" sank several native Sumbos laden with dates and other goods and bound to the Turkish ports in the Red Sea a short while ago and brought here most of the cargo and all the Nakhodas or masters and the crew. An inquiry has been instituted by the Colonial Court of Admiralty of Prize Court in connection with these dhows and goods. "The Empress of Russia" has also seized another country craft with 9 Abyssinian Christians (males and females) in the vicinity of Meedi in the Red Sea. She sank a dhow and brought here the Abyssinians, the master and the crew who are Dunkalis. The dhow belongs to Dunkali and Abyssinians are reported to have been exported from Tajura on Dunkali coast and were apparently intended to be sold in the Turkish port of Lobia. The Abyssinians are now kept at the Roman Catholic Church at Steamer Point.

The correspondent quotes the Hafia correspondent of the Egyptian Gazette as saying, "Nearly all of the Turkish army is concentrated at Damascus where they are awaiting the arrival of ammunition and cannon from Germany via Rumania and Constantinople; but, these expected war materials will apparently never arrive on account of their being stopped by the Rumanian Government. Obviously this accounts for the recent announcement that the Turkish authorities are at last beginning to realise the absurdity of attempting any action against Egypt.

The Appeal Fund.

BOMBAY, January 25.

Subscriptions to the Naval appeal fund amount to Rs. 17,577.

SOUTH INDIA.

Raja of Cochin's Installation.

Garden Party.

COCHIN, January 23.

The newly installed Raja gave a state Garden party last evening on the spacious maiden, in front of the Ernakulam Durbar Hall. A large number of cards had been sent out, and guests began to pour in at 4 P. M. His Highness and the Resident arrived as timed and they freely conversed with many present. The State Band was in attendance. Separate tents had been pitched ac-

TELEGRAMS.

cording to nationality. Messrs. Harrison and Co., the well-known Madras caterers, catered for the European, and a local Brahmin tea shop for the Indians; but in the Indian tent the arrangements were not entirely satisfactory. His Highness and the British Resident left the Maiden at 6-30 and then began a regular revel.

Reply to Jennies' Address.

In acknowledging with thanks the presentation by Jennies for the first time in the annals of the country of a Welcome Address on such a unique occasion as the present installation, the Raja of Cochin said it had given His Highness extreme pleasure. He remembered the varied relations existing between the Nambudries and the Royal household which he hoped would continue. The end and aim of every administration was the increased welfare of its subjects. This was the prominent idea His Highness had in view and to attain which he was ever ready to work. His Highness' endeavour was towards increasing the prosperity and the happiness of the people with the United and friendly co-operation of his beloved subjects and officials, and of timely advice from the paramount power. The Jenmi Sabha was a new institution and the Raja hoped that it would become permanent doing substantial and commendable work. His Highness expressed pleasure at the good things mentioned in the Address and wished and prayed that they should advance, and prosper in all directions. The garlanding of His Highness and a distribution of limes closed the function.

Co-operation versus Sowcars.

OOTACAMUND, January 23.

The great necessity for extending the operations of Co-operative Credit Society to the Badagas here is being keenly felt. Suits against them by Marwaris for money lent at 75 per cent interest are daily becoming more common in the Civil Court. A Badaga defendant asked to state what instalment he would pay on a bond before the Court at 75 per cent interest named a small sum stating that the next suit on the file was against him and another on a similar bond at similar interest. Here also he named a small sum stating that the plaintiff had yet another bond bearing 75 per cent interest on which he had not yet sued. The Court appealed to the money lender's sense of conscience and the plaintiff accepted interest at 48 per cent. Such suits are becoming very common.

The Price of Bread on the Hills.

OOTACAMUND, January 23.

From the beginning of January the price of bread in this station has gone down to 8 loaves per rupee. The Collector held a conference to-day and comparing the rates when the flour stood at Rs. 12 and odd per bag with the present rate of 17 and odd was able to tell two bakers that according to their own figures and giving them a very liberal calculation they were benefiting at least to the extent of Rs. 2 per bag of flour as compared when flour was at its normal price. The sense of the meeting was that the situation did not justify the reduction of 2 loaves of bread per rupee and the Collector appealed to the bakers to use their good sense and loyalty and bring down their prices to 10 loaves or the very least 9 loaves. These bakers are considering the matter and it is hoped that they will show their loyalty by selling bread at 9 loaves, which the meeting considered a fair price or at least 8½ as the Collector suggested for a few days and then make it 9. Immediately a further reduction of price was announced as flour had been on a downward course since the statement by H. E. the Viceroy before the Imperial Legislative Council.

Railway Line Slips Cleared.

COONOR, January 24.

Slip at mile 7½ was cleared at 11-40 hours to-day. The slip at mile 6½ is expected to be cleared to-morrow.

Post Puberty Marriage Bill Opposed

GUNTUR, January 25.

At a large mass meeting yesterday the Guntur public resolved that post puberty marriages are opposed to Hindu Sastras and prejudicial to the best interests of the Hindu Community and that the Government be requested not to give its sanction to the Postpuberty Marriage Bill now before the local Legislative Council.

BURMA.

Trading with the Enemy.

RANGOON, January 22.

The special licence issued to the Hollandia Rice Milling Company permitting them to carry on business until it could be wound up, has now been modified by allowing business to go on under control of an officer appointed by Government.

Return of Justice Twomey to Duty.

RANGOON, January 25.

Justice Twomey reverts to duty in the Chief Court on Thursday shortly prior to the completion of the three months extraordinary leave granted to him on the 3rd November.

PUNJAB

Forfeiture of Leaflets.

LAHORE, January 23.

Under the Press Act of 1910 the Punjab Government has declared forfeited to His Majesty all copies of leaflet, in whatever language it is published, over the signatures of certain members of the Maslim Ulema Association and also all copies of the "Cosmopolitan" of the 13th December 1914 containing the article entitled War.

People's Bank.

Examination of the late Directors.

LAHORE, January 23.

On the appeal preferred against the order of the Additional Judge of Lahore directing the examination under

Section 162 of the Companies' Act of the late Directors of the People's Bank in liquidation, the Chief Court has passed orders calling for the file and meanwhile staying proceedings. The date of appeal is not fixed yet.

UNITED PROVINCE

The Imperial Legislative Council.

ALLAHABAD, January 23.

During the February and March Session of the Imperial Legislative Council a number of non-contentious resolutions will probably be admitted for discussion. Some have been already submitted.

Travelling Expenses to the Voters at the Elections of the Legislative Council.

In connection with the practice of paying travelling expenses of voters at elections for the Legislative Councils, the Government of India after first consulting the Local Administrations have now referred to the suggestions for amendment of rules which should put an end to the practice.

The Revision of the Parliamentary Statutes.

ALLAHABAD, January 23.

Despatch by the Government of India regarding the revision of the Parliamentary Statutes relating to India is now practically ready for transmission to the Secretary of State.

Cases Against the Indian Soldiers Now on Service.

ALLAHABAD, January 23.

In connection with the question of suspending cases in Courts brought against the Indian soldiers now on service it is understood that the necessity for action on these lines was fully recognised by the Government of India some time ago and the Local Administrations were addressed on the subject. The proposal of the Government will be shortly submitted to the Secretary of State. Action can be taken either by legislation or by ordinance.

Suit Against Captain who goes to the Front.

ALLAHABAD, January 23.

Mr. Justice Tudhall admitted application for the revision on behalf of Captain Stewart of the 17th Cavalry, Allahabad, who left for the front some time in December. It appeared that Messrs. Morrison and Grooms sued the Captain for a sum of money for repairs to his motor car. Captain Stewart contested the suit on the ground that the work was badly executed and he was not liable to pay. The Captain could not be present on the date fixed for the hearing as his regiment was mobilising. The Commanding Officer Major Barry Stewart wrote to Mr. Judge that the defendant could not be spared and the Chiene on behalf of Mr. Stewart applied for adjournment on the ground that the Captain was on his way to the front and could not attend the court. As the suit was decreed ex parte his Lordship after hearing Mr. Howard admitted application and ordered stay of proceedings.

The Farrukhabad Dacoity.

ALLAHABAD, January 23.

At the Allahabad High Court to-day Justices Chamier and Piggott delivered judgment in the Farrukhabad Dacoity Appeal case in which Zalim Singh and several others were sentenced to transportation for life. The Court acquitted three accused and affirmed conviction of others but reduced sentences from transportation for life to ten years rigorous imprisonment. Their Lordships remarked that the dacoity was a serious one, fire arms were used by the accused, police was resisted and Mr. Oakes, the Assistant Superintendent was injured.

Railway Board President's Tour.

ALLAHABAD, January 24.

Sir Heary Burt, President of the Railway Board, will shortly proceed to Madras and Burma on tour.

Education Member's Tour.

Sir Harcourt Butler, Member for education, will visit Bhartapur, Peshawar and Lahore between 30th January and 7th February.

United Provinces Municipal Bill.

United Provinces Municipal Bill is before the Government of India for sanction prior to the introduction in the Provincial Legislative Council.

STOP PRESS TELEGRAMS.

LONDON, January 24.

Paris Communique says:—Artillery engagements have occurred at Ypres and also in the vicinity of Vermelles, Germans being compelled to evacuate the trench.

Our guns in the valley of Aisne either silenced or demolished several German guns and also obliged the enemy's aviators to turn tail.

We destroyed some works near Soupir at Heurtebise.

Our Infantry captured the French on hill 18, near Berry au-Bac. Our artillery maintained continuous and effective fire against the enemy's works at Prunay Squain Pethes Beau Sejour, and massignes and northward of Ville-Sur-Tourbe. Infantry action continued in the region of Fontaine, Madame and Saint Hubert in sections of advanced trenches, which have several times been lost and re-captured in the last forty-eight hours. Germans near Steinbach opened a violent bombardment and then charged capturing one of our advanced trenches which, however, was recaptured by a vigorous counter-attack.

KILLED:—Major G. Raleigh Essex Regt. and Capt. H. G. A. Roche Munsters both flying corps.

DIED OF WOUNDS:—Lt. D. C. McKenzie Seaforth's.

ఈజిప్టు ప్రాగేశముల భావిస్థితి.

ఈజిప్టుదేశపు శుభకర్తవ్యమును ఆంగ్లప్రభుత్వమువారు శుక్రముగ వ్యవహరించుటవలన గత విషయములవలె సెక్యులరు చర్యలు కనబడవు. కాని భావి విషయములను గురించి మాత్రమే వానిలో ప్రధానమైనదిగా నున్నది. టర్కీదేశపు టర్కీకారమును తొలగించుటవలన ఈజిప్టు దేశాధిపతికి 80 సంవత్సరముల నుండి కలిగియున్న నిరోధము తొలగిపోయినది. ఆంగ్లేయులలో నున్న గౌరవమునకు భంగకరమగు ప్రధాన దృశ్యముగ నున్న పరాధీనత తొలగిపోవుటకును పాశ్చాత్య వ్యాపారములకును స్వతంత్రమునందేగియుండుటకును ప్రబలముగా దీనివలన నవకాశము కలుగునని యూహించినవారితో రాజ్యాంగ సాహసము వలన నుదయించినంతవరకు మనము తలంపవలసి వచ్చుచున్నది. జపాను తోయుట విషయము వలన మంచూరియాలో కలిగిన యాకస్మిక ప్రేరణవలన నిదియునుగూడ నొక తీవ్రమగు మార్పు కావలయును. జపానుదేశీయులవిజయము ఆంగ్లేయదేశీయులకు మొదట వాత్సవిశ్వాసము కలిగించినది. మరియు ఆంగ్లేయదేశీయులగు వాశియాఖండ వాసులు నిరంతరమును తనాధీనులై యుండజాలరను విషయమునుగూడ దానివలననే పాశ్చాత్యులు గ్రహించగలిగిరి. పిమ్మట హిందూదేశమున రాజకీయందోళనము ప్రబలినది. మొదల సంస్కరణములయందు జట్టి యర్హత కలదని యూహించిరి. సామ్రాజ్యమునకు హిందూదేశముక గురిపడదాదనియును ప్రత్యక్ష సాంగ్రామిక క్షతి ప్రదమగు సాహసమును ఈ సంగ్రామ మారంభ మగువరకును తెలిసి యుండలేదు. 1873 వ సంవత్సరమున హిందూదేశపు వైస్రాయలును మాలాకు గొనివచ్చుటలో దీప్రాయలిగారి ప్రవర్తనమును గురించి తమకు కలిగిన యభిప్రాయమును నెనుకటి తరములోని యుద్ధాభిప్రాయలో పలువురికిను మరచియుండదుగాన వారు దానిని స్మృతికి తెచ్చుకొని నేడు ప్రాంతస్థులలో హిందూదేశీయుల మానస సాహసములవలన ప్రతియంగ్లేయుని హృదయమున జనించినట్లే వారి హృదయములలో గూడ సహజముగ జనించునట్లుతరసభావములతో వెనుకటి భావములను నెమ్మదిగ వాల్చిచూచుకొనినవో నింతకన్న భేదభాసామధ్యమగు రాజ్యాంగ సామర్యమును ముందుండినదేనని లోక సంవత్సరముల క్రితము దీప్రాయలిగా రొసర్వినకార్య మాతని యుద్ధగల ప్రాచీనాచారపాంస్త్య నిరంకుశత్వభిమాన భావమునకు నాడనుగుణ్యముగనే యుండినది. సామాన్యముగ హిందూదేశీయులకు రాజ్యాంగగౌరవమేలేదు గాన నట్టి రాజ్యాంగగౌరవానుకూలమగు విషయముగ ఆదేప్రాయలిగారి కార్యము పరిణమింపగలదని అట్లదేవ్యులను గూడ తలంచుచుండలేదు. 1914 వ సంవత్సరమున సాంగ్రామిక క్షియోక్త అధికృత పరిణామముల మూలముగాక ఆంగ్లేయులతో సమముగ నిలవబడి భారతీయులు విజయముపొంద పోరగలుగుటవలన వారు పొందగలిగిన నూతన గౌరవస్థానమును హిందూదేశభావి స్థాన సూచనలుగూడ మేము గ్రహించగలియున్నాము. ఈవిషయమును భారతీయు లేసరినాద్యప్రాంతములలో ఏమొరకులతోడనే జరిగిన కొద్దిసారునో పడనియుండలేదు. దేశచరిత్రాత్మకములగు సంగ్రామము లన్నిటిలోననుగూడ దాడులు మహాసంగ్రామమున వీరి తలంపబడుచున్నదో అపార శ్రమ సేనావారిము ఏవోదను తలపడియున్నదో అధిక భారవంతములగు శత్రువులును ఆత్యంత నీచయంత్రిక సాంగ్రామికపరణములును ఏరణమున నుపయోగింపబడుచున్నవో అట్టి యాపార సంగ్రామమునగూడ వారు విజయములను బడయగలిగిరి. నేడు భారతీయ వీరులు ప్రతాపమున భిర్రుపడవలనకు లభించిన యున్నతస్థానము వాదేశమన్నటికిని పోగొట్టుకొనబోదు. నానాటి కింతకన్న సధికగౌరవములకు పాత్రము కాగలదు. దేశీయులగు భారతీయు నైనికోవోగుల కన్నతాధికారముల నొసంగుటకీతరుణమును సాంగ్రామికాధికారముల వెంటనే యుపయోగపరుపదగుదురు.

నైనికులవర్తనలు సాంగ్రామిక సన్నిహితా వశ్యకతలను మూలముగాక ప్రధానవిషయ ము కల నున్నది. ఈ విషయము గూడ స్థిరముగ పునః ప్రకటితమగుచున్నది. హిందూదేశము దుర్బలమైన రాజకీయ హృదయ పూర్వకమైనదియు నగుటవలన హిందూదేశమందలి జాతి యభివృద్ధికి తగినంత యవకాశము వారి కొనగినవో సామ్రాజ్యాధీనమున లభించిన తమస్థితితో వారు తృప్తి నొందగలరని యును, అందులకు వ్యతిరేకమగు మరియొకటి మార్పును గూడ వనగదాయకమే యగునని వారు గ్రహించియున్నారనియు నీ

రాజకీయరూప ప్రకటననున్నది. మరియు ప్రపంచమందంతటను చెదరియున్న మనశాస్త్రముల ప్రితినికల కాంతిభావముతో పరికించిన యెడల సేరాస్త్రమున కారాస్త్రము బుద్ధి పూర్వకముగ కలసికమ్మనదిగానుండి స్వరక్షణ సామగ్రిని కనుగొనుటకు సమకూర్చునదిగానుండని యెడల ప్రధానరాజ్యమునకు భారమపారమై ఏనాటికోయొకనాటి కదిక్కుంచిపోవలసికమ్మను. దక్షిణాఫ్రికాను మనమెటుల భాగస్వామినిగా చేసికొంటిమా అటులనే హిందూదేశమునుగూడ మనము ధారాళముగ భాగస్వామినిగా చేర్చుకొనవలెను. ఈ ప్రశ్న కొంత భిన్నమైనదైనను మొత్తము మీద సంతకము కన్పమైనది మాత్రముకాదు. ఇందధికభాగము పాంథి కమేగాని రాజకీయము కాదు. ప్రజాసేవకులగు తెల్లవారికిని నల్లవారికిని వ్యభేదమును ప్రాచీనాచార భేదమును కలిగియుండినను గూడ తెల్లవారు నల్లవారి సహకారముగను సహోద్యోగులుగను భావించుట కలవాలు చేసికొనుటయే యీ సమస్యకు ప్రధాన విషయమగుచున్నది. అట్టి సహచర్యమునకు జాతీయగౌరవమే మూలాధారము. దేశీయ సైనికుల విక్రమములకముగ భారతపుత్రుల కట్టిగౌరవమునే నేడు భారతమాత సమకూర్చు గలిగియున్నది.

ఈజిప్టు దేశభావముగూడ నట్టి రీతి నేయుండవలయును. మన ఈజిప్టు దేశముతో గలపరిచయము చాల కొంచెము యైనను ప్రత్యక్షముకాదు. అది ఇంతవరకును మనకు బోచ్చినది మొదలు ఇంతవరకునుగూడ విషయ సందర్భము కలిగియుండెను. నేటికి దీని తొలగిపోయినది. దేశాభ్యుదయవిషయమున మాత్రమే యనుకూలమునే కలిగించెననుమార్పులుగూడనో వ్యవహరింపబడి విధి. ఈజిప్టులోని జాతీయ భావతరంగములను గ్రహించుటకు సమర్థమగు భావనాశక్తియును వానికనుగుణముగ వర్తించుటకు దగిన ఇముడుపును పొందుటమాత్రమే స్థిరవిజయ సంఘటన మిప్పుడవశ్యకము. తురుష్క-దాష్క విమోచనము నిర్ధారణముగ చేర్చుటయే వారిభావమునకు సంతృప్తిని కలిగింపగలది యై యుండును.

మహమ్మదాల్ వంశజునకు నుల్లాను బిరుదును నొసంగుట మరొకంత సహకారకాగలదు. టర్కీవారికి నామమాత్రముగ సామంత రాజ్యముగనుండుట తొలగి ఈజిప్టుదేశము ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున నొక యధార్థభాగముగ నేర్పడుటవలన పరిపాలకులు మారుటమాత్రమే తలపించినదని తలంపక స్వేచ్ఛాసంఘముల సీటికి రాగలుగు చున్నామనియును అట్టిపద్ధతి వలన భావికాలమున వాస్తవ్య యూరోపు దేశీయులకు మాత్రమేగాక ఆసియా దేశీయులకుగూడ మరింత యధార్థము కాగలదనియు ఈజిప్టుదేశీయులు గ్రహించగలిగినట్లు మనము చేయవలసి యున్నది. తురుష్కదేశమున గల రాజకీయతమన స్వదేశమునై శత్రువులు దాడిరావండి సంరక్షించు కొనుటకు ఈజిప్టుదేశీయులెవరుగాని సందియును నొందుటకు కారణ మగ పడదు. తురుష్కదేశము సంగ్రామమున జొచ్చుటకు జర్మనీ యేకారణముగ ప్రాగేశవాసులందరును చాలవరకు గ్రహించి యున్నారు. ఆదియులు కాదన్నను ఆ సంబంధములకును గల సంబంధపరిత్రమను గ్రహించినవరకు టర్కీ ఈజిప్టుదేశముల కట్టిభావసంబంధ ముండవలసిన యావశ్యకత కనబడదు. కాని ఆధికారము కుటుంబ సంబంధమైనట్టియు జాతిసంబంధమైనట్టియు పవిత్రతతో కూడినదిగాను పుణ్యక్షేత్రముల సంరక్షణమాత్రమే చేసినదిగా నున్నదిగాన దానిని మనకును కులముగు రీతిని ఈజిప్టున కనుకూలముగ మార్పులకు అది మనస్యాధీనముననే యుండదగును. ఈజిప్టుదేశీయుల భావము సామ్రాజ్యభావానుగుణ్యముగ మారుటయు పెద్ద ప్రశ్నము కాలక్రమమున నిర్ధింపగినవిషయము. అందులకు సామర్యముగూడ నవసరము. హిందూదేశములో కతనే హిందూదేశమార్గమునందుగూడ మనకు పీఠత్యము లభించుటకు మనము నిత్యము నెవరితో పనికలిగియుండుమో అట్టి ప్రజల సదభిప్రాయమే అతిముఖ్యమనావతమునే ఆంగ్లాభిప్రాయము చాల మందముగ గ్రహించగలియున్నది. ఉదాహరణకు సామాన్య పద్ధతుల ననుసరించి దీని నంగీకరించుటకు వెనుకటిసంఘము వారికి గల పరిచయముకన్న నిపుటివారి కధికపరిచయమే కలుగుచున్నదని మే మూహించెదము. — వేమను.

గుంటూరున విందు.

ఈనెల 21 తేదీన మా సర్కిలుస్కూల్ పెద్దఇక్వెస్టుక్తుగానైన వి. ఆర్. వెంకట్రామయ్య అవధుల్ గారికి గవర్నమెంటువారు “గావుంహద్దూరు” బిరుదును నొసంగి సన్మానించుటచే వారిని గౌరవించుటకై మాపురమందలి టిఫ్టె హైస్కూలు కార్యదర్శిగానైన ఏ.కా.రామయ్య పంతులుగారి చే వారి స్వగృహముందు ఉపహరించి నొసంగించెనది. ఈవిందుకు పురమందలి కొంతమంది పెద్దమనుష్యులే ఆహ్వానింపబడిరి. వారి హైస్కూలులోని టిఫ్టెండ్లదీని దిలి

వృత్తాంత లేఖలు.

శిరింద్రాబాదు వార్తలు.
(స్వకీయ విశేషముల కద్దనండి)
కాలమానము.

శిరింద్రాబాదు జనవరి 21:— మా కీసంవత్సరమునకు చరిత్రము గడచినదని చెప్పుచున్న కాని గత సోమవారము ఆదివారము చరిత్ర కొండెక్కు దీపారాధనలే ఆత్యంత ప్రాంత ప్రదర్శనములయ్యెను. చరిత్ర తోడుగ నా రెండుదినములును ఆకాశమంతయు మేఘచ్ఛన్నమై నూర్యరశ్మిజ్వాలిగా లేకుండుట యటుండ కేవల మసాధారణమగు వర్షము సంభవము కరిగెను. తిరిగి మంగళవారము సంప్రదించిన పరిణామమును గమనించెను. మేఘములు మాయమయ్యెను. ఎండ కడిమి కావ మొదలిడెను. కాని యీబురు భర్తృదాసల మిత్రప్రాజ్ఞముల ప్రాయశమే

శిరింద్రాబాదు పోస్టాఫీసు.

ఈనెల 8-వ తేదీ నుండి హయిద్రాబాదు, శిరింద్రాబాదులమధ్య రైలుమార్గమున నున్న ఖేంకేట స్టేషన్ సమాపమున నూతనముగా నొక డెలివరీ పోస్టాఫీసు స్థాపించబడినదని తెలియజేయుటకు సంకల్పించుచున్నాము. ఈ కొత్త పోస్టాఫీసునుండి కైరతాబాద్, నూనేక సాగర్ జంక్షన్ ఖేంకేట అను మూడులోకల్ స్టేషనుల వానియున్న పల్లెటూరులకు ఉత్తరముల మున్నగునవి కొనిపోవడును. ఇందువలన స్థానిక నివాసులకు మిక్కిలి యనుకూలమగుట యటుండ శిరింద్రాబాదు పోస్టాఫీసు వారికిని ముఖ్యముగా ప్రైవేట్ కేసులకు డ్యూటీమీదజోవుచుండిన జవానులకు కలుగుచుండెడి యిబ్బంది పూర్తిగా తొలగింపబడినది.

హైద్రాబాదుపట్టణ మధ్యమున నొక బుకింగ్ ఆఫీసు.

రాగల ఫిబ్రవరి మొదటితారీఖునండి హైద్రాబాదు ఆఫ్ఫీజల్ గండి బజారులో నొక రైల్వే బుకింగ్ ఆఫీసు తెరవబడునని ప్రకటించబడినది. ఇక్కడ వ్యాపారము టిక్కెటు యివ్వబడెను. సామానులు, వార్తలు, బంగీలు, మున్నగునవి తీసుకొనబడును గాని వాటివారి తూకమునబట్టి అతా అర్థకాచార్తి ఒక్కొక్కపాత్రమునకు ఎక్కువనాటి తీసుకొనబడును. అయినను యిది పట్టణవాసుల కుపయోగమయిన ఏర్పాటు గావున రైల్వే భాగధికారు లీయేర్పాటునకు శ్లాఘాప్రాయము.

ఒక మరణము.

విన్నటిదినము మాపురమందలి భవనంతులలో నొకరును, రావు బహుమారు బిరుదాంతయును, శతవృద్ధులును, వైశ్యులు భూషణులును, అనేక సమర్థముపావకులును ఆగుచున్నారని రామన్న గారు స్వగృహలెరిని తెలియజేయుటకు చింతించుచున్నారము. వీరి మరణ కాలము నకు కిందిత్సూర్యముననే ఈ యూరి యందలి ఉన్నత పాఠశాలయగు మహబూబు కాలేజి కు. 24000 లును, గౌరవకావశ్యకు కు. 1000 లు నొసంగుట వీరి హాసగుణమును ప్రకటించెడిది. మహబూబు కాలేజికి ఈదానము మొదటిది కాదు. కాలేజీలోని సుందరమైన వికలముగు కాల (హాల్) వీరి సొంగినదియే. వీరింతయుగాక బాలికాపాఠశాలలకును వైద్యశాలకును యింకను అనేక సమర్థములును నొప్పొప్ప భవనములును చేపియున్నారు వీరు మొట్టమొదట 7 రూపాయల గమస్తాగిరిలో జీవనము ప్రారంభించి యిప్పటికి 10 లక్షలకుదగ్గరగాని యాస్తిని సంపాదించివారని చెప్పింపవచ్చు వీరి సామర్థ్యము వ్యాపారమునందలి నేర్పు పట్టునల అంతటి వీరికి దిగ్విజయమునకువలయు కాంతము, సాజన్యము వేరు చెప్పవలసివలెను. వీరి కశేబరము వెంట శ్రమభూమివరకు మూగిన అసంఖ్యాకులగు కేలకొలిది జనసమూహములే వీరియెడ జనులకుగల స్నేహగౌరవభావములకు దారాణములు. వీరి మరణమునకై దుఃఖమును నూచించుచు నేటిదినము మహబూబు కాలేజియు, అనేకుల వైశ్యుల ఆంగ్లము మూయుచుండినది.

చిరట. కాలేజీలోని హిందూ గ్రామ్యయేట్లనుమాత్రమే బిలిచిరట! మరియు వారికి ప్రయమిల్లులైన వ్యాయవాదులను, ఇతర ఉద్యోగులను బిలిచిరట ఈ కేసుకు విద్యావిషయకమైనదనుటచే దానికి సంబంధించిన ఉపాధ్యాయులందరిని ఆహ్వానించిన మేలుగనుండెడిది. లేదా ఏదో యొకనియనుము నెట్లుకొన్న బాగుండెడిది. వాటిమూలముననే బిలిచిన చాల బాగుగ నుండునుగాదా. ఏరియేరియేచుటచేతను నియామకము లేక పోవుటచేతను పురమందలి కొందరికి మనస్సంతాపమును గలిగించెడిది. బి. ఏ. కానంతమాత్రముచేత వారినదురమునకు ప్రోయవలసినదేనా? స్వల్పవిద్యార్థియు, విద్యార్థికులతో కలసిన వారి మర్యాదకు లోపమగునా. మనలో మనమే యీ విధమైన భేదములను నెట్లుకొనుచున్న యింక మన మెటులు హిందూకులవారి నుద్ధరింపగలము. ఇల్లుచాలక అటుల బిలిచి వారనుకొన్న పెద్ద పెద్దవ్యూహములు ఉన్నవిగాదా. భవనము చాలకపోయిన కొద్దివారినిగూడ కొంత చందానియ్యవచ్చునట్లురుగదా! ఇంతమాత్రము కలుపుకొనినవలెను లేకున్న మనమెట్లు ఉన్నతస్థితికి రాగలము. అట్టి కేసుకనుచుములో స్వల్పవిద్యార్థి కారులకూడ కలసి సంతోషపడుట పంతులుగారికి ఇచ్చుములేక పోయెనా. మనలో నీభేదము లున్నవిగాని సర్వోత్కృతమత లేవుగదా. అని గుంటూరునుండి హితవాది వ్రాయుచున్నాను.

అచ్చత విషయమూ.

“అట్లాగే చూద్దాము. నే నావిషయము చూస్తానంటేది. గా
చూస్తానంటే కాదు. చిత్తశుభం కనుకే కానీ నీకటి
పడతొండి. త్వరగా విడిచిపెట్టండి. ఎంతటిపనికీ, అంటేయిద్దాము.
అని నవనాథుని పంపినట్టే చెయ్యండి.”

జూ బు లు.

విశేషములకు ప్రాధాన్యము.

మొదటి సభ్యులారా... ఇప్పుడు ఆలస్యమైనది. మరెవరికీ పర్యాయము సమయము గమనించి పంపుము.

పులివాడ బిశంబు.

అయ్యా,

14-1-15 తేదీకి ఉదయం 9 గంటలకు వైకాం యి లాకా పాలవంచ తాలూకా ములకలపల్లి గ్రామ వాస్తవ్యుల నుమారు 29 సంవత్సరములు వయస్సుగల ఒక బ్రాహ్మణుడు తన స్వగ్రామమునుండి పురావలమునకు ప్రయాణమై గుట్టము మీద వచ్చుచుండగా పులిసోట బడి వాసుడయ్యెను.

అంతలోనే కార్తీక.

II

వివాద విశేషము.

అయ్యా,

మా గ్రామముయొక్క వివాదవిశేషము తెలుపియు దుఃఖ భావము. ఇందువలన సంవత్సరములు కలిగియున్న మొదటి వారిచే ఏర్పరచబడిన పాతకాలగర్భము నింతవరకు వివాదమునందు లన విచారమునొందించు మరపాతకాల సంగతి ఎ కియు విచారము. ఇట్టి సంగతియందు మిన్నగుట మరెవరియి భ కరము. మరగ్రామమున వివాదభాగము చేయుటకు నిందును చుగా నుటచే బడిన మొదటి వారికావలయున్నది నిందును పాతకమున వివాదభాగముగా నున్న మనపురము యొక్క వివాదభాగమునకు చెల్లించు. ఇందులకు కారణము మన గ్రామమునకును మరెవరియి ఆసక్తితో వచ్చియున్నది. లే తున్నది ని సనము పొందవలసిన యజనమునందు. మా గ్రామపుత్రి తన వారల విషయమున దప్పక తీర్మానింపవలయునల నంతయు కార్యభారము తా మేవహించెను. కరణములయొక్క యు స్వామలయొక్కయు నుమారుల వివాదములు తటస్థిం చిన నంత గా మాదముని గ్రామములు, వేలకొలది చందాలా సగి చాలశ్రమపడెను. ఇంతటి కార్యమును విషయమున సమ ర్థత వహించుటకును తెలియ లక్షాకరము. చుట్టుపట్ల గ్రామ ముల వివాదభాగములయొక్క ఆవివేకముయొక్క విలువ మా కెట్లెరుంగవలయును మా వివాదభాగపురాకృతియొక్కతముగాక ఇంకేమున్నది? వానపాముల గ్రామమున 6 కేలనూసాయలు భుక్తులై సాధారణ నిర్బంధమున నున్నట్టి ఇప్పుడీ గ్రామము కన్న మా గ్రామము వెంటయో పెద్దది య 15 ఒక్క రూపాయ చొప్పున చందావేసెను. తెలియ మున్నవయినను కట్టించ రయ్యెను. ఏమిలాభము? ఈ విషయమును తలపెట్టు నీమంతు లాక్కరునుగానము. ఏమిట్లుయొక్క వివాదవిశేషమునకునంత జేసి భూదోషములు చేయవలసికై దేవత వివాదభాగమును గుఱించి తగుకట్టుదిట్టముల చేయ తలపెట్టెదనని మా గ్రామ యజనములను సూక్ష్మ నిర్బంధించి ప్రార్థించు చున్నావాడు.

దొంగపాను. పురవాసి.

III

వచ్చు పురియందు ఆంధ్రుల కొరికల్ల బుద్ధి.

అయ్యా,

కడచిన దేవుని మహావీర్యము, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోనేక మంది వచ్చియుండి, చుట్టూడక్కడ వారివారినే హితుల యిండ్లలోను, బంధువులయిండ్లలోను, సుతములలోను ఉండి, యనేక కష్టములనుపొందిరి. కొందరు కాంక్షించుచున్నా ముండిరి. కాని వచ్చినవారిలో చాలామంది వకకి నొకకి

కలుగుకొని, స్వేచ్ఛాపల్లములు లావించుటకును, కాంగ్రెసు సంబంధమును, వ్యవహారములను గురించి యుచును మాట్లాడుట కవకాలము చిక్కచిక్కపుటయు తటస్థమునుగలగలిగి యుండరి. తెలిసికొన్నప్పుడు కాంగ్రెసు సమయములలో తప్ప నితర కాలములందు దొకరినొకరు మానుటయు మాట్లాడుటయు తటస్థించలేదు. ఒకరినొకరు, అనవాలు పట్టుటకై నను అనకా తము చిక్కలేదు. ఇట్టిస్థితిలో నాంధ్రులందరిలో సేవకారము సమకట్టుగలవో గోచరముగానున్నది. రాకపోకలు గల్గినగాని, స్నేహ మభివృద్ధి జెందకు. స్నేహభివృద్ధి కలిగినగాని, చరి యుద్దేశములు మరియొకరికి తెల్లడిగా నెరవు. అట్టిపుద్దేశములు తెల్లడియైనగాని, భూవార్యములనుగురించి, స్వేచ్ఛయొం చున్న సుభదించుక, అట్టిచర్యయొక్క ఫలితం, యేకార్యము నిర్వహించుటకయినను, తగు సమర్థత వచ్చును. గాన నాంధ్రు లందరు చెన్నపట్టణము నెవ్వడు ఏకార్యముమీద తెల్లించు ఒకచోట కలియుట, మా కు లాడు ట, చేయకార్యములకు గురించి చర్చించుట, యావత్కరములు యున్నదని నొక్కి చెప్పలేనియున్నది. ఈ కొరత స్వేచ్ఛకారముగా తీరనో, యం ధ్రులందరు ఆలోచించవలసిన యంశమయియున్నది. ప్రత్యే కము, జేయ కార్యములనుగురించి, చెన్నపట్టణముబోవుట తటస్థించదు, ఏస్వంకపనులమీద తెల్లనను, ఆపనులు వెరచేర్చు కొని, దేయవృద్ధివిగురించి యాలోచించుట ప్రతియంధ్రునకు, విధి కృత్యముని తెలిసికొన్నప్పుడు. గనుక ఆంధ్రులందరికి, విక ను త్య ము వృద్ధిచేయుట కొక "క్షయ్య" (సంఘము), రాజధానియగు చెన్నపట్టణమును ప్రత్యేకము ఆంధ్రులకు నేర్పరచుట చాల వావత్కరమున నీను తలచెదను. ఇదివరలో చెన్నపట్టణమును పనిచేయుచున్న ఉత్తరసర్కారుల యభి వృద్ధిసంఘమువలన యాకారత వీరుచున్నట్లు గమనించుచు. గనుక దీని నిర్వాణమునుగురించి, యాంధ్ర ప్రముఖులందరు, తగు త్రదవహించి, యాకారతతెచ్చుటకు మిక్కిలి ప్రార్థితులు. ఒక ఆంధ్రుడు.

IV

రజస్వల నంతర వివాహపుచిత్తు చట్టము.

అయ్యా,

ప్ర. వి. యస్. త్రివివాహశాస్త్ర గారు రజస్వలంతర వివాహపుచిత్తుచట్టమును చెప్పి పుర కావన నిర్వాణసభకు విజ్ఞాపించియుంటుంటే త్రివివాహపుచిత్తుచట్టము కందఅను విదితి మయ్యేయున్నది. అయ్యో! నిర్బంధచట్టము కావచ్చును, కొండలు గాని విద్యము శిక్షామూలమునను. అట్టివారిలో కొంద యు తపదనియందుండి నిర్వాణము త్రిశాస్త్ర వాదియగు సంగీతమువారితనె వారు జేతకీర్యమును, వివాద విక్రీతి బ్రాహ్మణ సంఘముచేయును. తొలినవారగుట నిర్వివాదాంతము. నానంతే వారియభిప్రాయములు నిర్మా రణమున తృప్తికరంబున దనవికావు. అనంత. నిర్బంధులై యుక్తివాద్యములగు నభిప్రాయము లెవ్వరివో నిరూపించు బడుట సహజము. కానీ చిత్తుచట్టముగూర్చి తనయభిప్రాయ ములను సమర్పింపవలసినగాని, వ్యక్తిరూపమునగాని తెల్లదొంగ నెంచు ప్రతియంధ్రుడును వైచట్టముయొక్క యుద్దేశ్యములెవ్వి యో, అట్టి యుద్దేశ్యములగుర్చి భిన్నాభిప్రాయములకు యు భయపడుములవారి వాదవ్యూహము లెట్టియో, అందరి పూర్వము నీ భావములెవ్వియో తెలిసికొని తనకు స్ఫురించు నూతనాంశములనుకేర్చి భావలంబించ నెంచుమును నిర్ణ యించుకొనవలయును. ఇట్టినిర్ణయము స్వయం సాధ్యముగా కున్న ను, వివాదములకు క సాధ్య ము గాదు. వి వాద కంటులలో కొందరికిరికి చెప్పదగినవారును, మరొకంద టొకరివలన నేర్చుకొనదగినవారును నై యున్నాడు. వీరువుర టును గుఱచివ్యభివృద్ధి సులభమయ్యును. అట్టి భావమును తెల కొల్పవని వాదాప్రక్తిలైయున్నది. కాన నీచట్టముగూర్చిన యాభిప్రాయములందరి గుఱచుటయు తిట్టి పుత్రికాముఖమున మున్నందు చర్చించువలయును. ఇంతకంటేవిషయ మామూ లాగమున నట్లు చర్చించుదీరకాదు. అస్పదాదులలో నొంద తిరిగి నైచట్టముయొక్క నిర్వాణములగుర్చి యంధకా రమునందున్నాము. వైచట్టముగూర్చిన విశేషముల సకారణములగు నభిప్రాయముల నిస్సంకోచమున గ్రహించి ప్రచు రింపుడని పుత్రికాధిపతుల నిర్దేశ ప్రార్థించుట యశక్తము కానేరదు. అట్టి యంధకారమునందున్న వారి సభలు చేర్చు టయు, వివేకములగు తీర్మానములు చేయించుటయు, వ్యాస విమర్శకు సాక్షాత్తులగు నాచరములు. ఈవత్సవలనంద వివాహపుచిత్తుచట్టములను మహాప్రళయము సందర్భమున యెల్లం దుదలించుట కదుసాహసము. అందునగా సకారణములగు

కారణములం శాస్త్రజ్ఞి మాపెట్టుట హాస్యాస్పదము. అట్టి వారు మాపు కారణములను చేస్తూ యందరి గుఱచుట ములను శక్తికొలది నింకొకరిని చిచ్చించెను. ఆంధ్రనాయకు లిందు తమ యభిప్రాయములను వెల్లడింప ప్రార్థించు. ఈ చట్టములకు కలుగు లాభకష్టములను నిర్ణయించుకొనకయె పకల యతికేయోమలకు దెదరి వివేకములగు తీర్మానములు చేయు సభలం బురికొల్పకుండురని ప్రమదాంధ్రలోకమునకు విన్నవించుకొనుచున్నాడను. వేటపాలెము. శర్మ.

V

ఆంధ్రులు తెలుగు మేల్కొనుడు.

ఆంధ్రుల హాసలగా! మనకప్పుడే తెల్లవారింది. భావభావము తూర్పున వుద యించాడు. పర్వమంగళ అయినకొద్దీ మనఆంధ్రమాతమన లేపు తూంది. మనకన్నుల్ని కలుపుకొంటూలేచి నాలుగుదిక్కులు చూచుకొనేటప్పటికి భండారంబియలుపడ్డాది. వ్యవసాయ కళాశాల అంబరమునుమలగా, శోయంబహూరులోను, వాణి జ్యోతిశాల గొంతుమౌళిలగా కాలికట్టులగా, ఇంజ నీరింగుకళాశాల చెన్నపట్టణంలోను, యింకేమేమో అందని పల్లెలగా, మెక్కడెక్కడో వుండడంచేత, మనవారు కృషిలో లేరనికని తెల్లకలిగియు. దానికి తగినట్లు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాల యం ఒకటి, రాష్ట్రంబకటిన్న యిమ్ములున్నాం, యిమ్ము టాంకీఅయితే మనకు కొండెంకోజులు (నాలుగైదు యేళ్లు) లోనే క్షయిస్తారనుకుంటాం. మన ఆ దర్బాల్లో ఒకటి యేమి టయ్యా? మనవాళ్లు పెద్దప్రవృత్తిగాల్లో లేరనినీ, రాష్ట్రం వస్తే మనవాకేఆపనులు చేయాలనినీకదా? అయితే నేన క్షుట్టు మీకు రాష్ట్రంవస్తుండవలసింది, ఆకరువాతెనా, పువ్వుగాలు చేయడానికి తగినవారు యిప్పట్టింటి తరిగిడి కావాలిగా? కావలసిందెందులకు వుంటేవా? మన ఆంధ్రులే పువ్వుగాలు చేయడానికి; గనుక నేనో ఆలోచనచెప్తాను విసండి. బాగున్నట్లు మీకు పోచిపట్టయిన మీకు దాని ఆచ రణలోకి వెళ్తుగా, లేకుంటేమనోస్తారు. అదొరెక్కా? మన ఆంధ్రదేశంలో 500 మంది (కనీసము) గొప్పవాళ్లులేరా? భక్త్యం. ప్రతివాడూ నెలకు రెండేసిరూపాయలు (లేకపోతే తెయ్యయంకిలిసి 1 రూపాయచొప్పున చందాతెల్లెడి.) అప్పుడు సంవత్సరానికి 12000 రూపాయలు జమఅవుతాయి. మన నాయకులలోనుంచి యెన్నుకొనదీనవారు కొందరిక సంఘముగాగూడి రాజయండిలోకో, కాకినాడలోకో, ఒక పోటీపరీక్ష పెట్టి అందులోగెలిచిన వాళ్లలో మొదటి యిద్దరికి చె రి 5000 రూ పా య లు జేత న ము యిస్తే, తక్కిన 5000 రూపాయలు తమచేలివి పెట్టుకొని, వా ఇంనాండపోయి, విసియస్తా, ఇంజనీరింగో, వియ్యెస్సుస్తా ప్యాసయి వస్తారు. అలా ప్రతి సంవత్సరముచేస్తే, సంవత్స రానికి యిద్దరుచొప్పున తగిదయి వుంటారు. ఇది కానుండా స్వంతముగా తెల్ల తరిగిదయివచ్చిన వాళ్లునూడా వుంటారు. తక్కిన 5000 రూపాయలమూలం యేలాగు వస్తాయయ్యా? అంతే, పెట్టుకో గలిగినవాళ్లే వస్తారు. లేనివాళ్లు. మానే స్తారు. ఏమి? 5000 రూపాయలు లేకపోవడంచేత మానేసిన వాళ్లుయెంతవదిలేరు. "ఇదికష్టం" అని అంటారేమో? ఇది కష్టంకానీ, సరేకదా? నుభంగా మాడా అవుతుంది. చెన్న పురిలో, గొ. వి. యకా. శర్మగారు "ఆంధ్రవిధ్యాభి వృద్ధి సంఘము" అనేపేరుతో, శ్రీయిదివరలో ఒక సంఘం స్థాపిం చారు. ఆసంఘమే యిప్పుడు పూనుకొంటే వాగుంటుంది. పెద్దవాళ్లున్ను, పుత్రికాధిపతులున్ను కీనిమీద తమ అభిప్రాయములు తెలియజేయ ప్రార్థిస్తూవున్నాను. బరంపురం. ఒక ఆంధ్రుడు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు సంచికలు కలువడినవి. ఇం దన్ని జేతనూల చరిత్రయు సులభ మగు భావలో తగినపలుములతో కథలవలె వర్ణితమగును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు (రమారము 600 వులు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0 (పోస్టితో నడక). ప్రవేశ మునుచేయు. మన త్వరము చందా ముందుకే స్వీకరింపబడును. సంవత్సరము గా. మరెవరినో ప్రముఖులు, విద్యా విభాగములు, ముద్రాము. ఆంధ్ర ప్రదేశ్

పోస్టేజీ సహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును.
ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే
మూససాల్పాసము కలుగజేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుదెలిపి యున్నాము. కోరువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.
బాగుసేయక తడవమే వ్రాయును.
వైద్యకాశ్రమినిగోవిందం,
అతంత నిగ్రహ బోధదాలయము,
22, బ్రాహ్మ, మదరాసు.

నూతన రోమసంహారి.

బేగం సాహి సాఫ్.

ఈనూతన రోమ సంహారి
ఒకతూరి ఉపయోగించుట
తలన జేయవలసి యే
భాగమునయుండు రోమ
మును చెడుపులేక కుద్దము
గాను యెటువంటి మచ్చ
లేకయును బాధలేక
యును నివర్తించును.
చర్మముయొక్క స్వభావ
జైన రంగును కాంతిని
బోగొట్టక చేయు (సాఫ్)
ఇది ఒకటే.

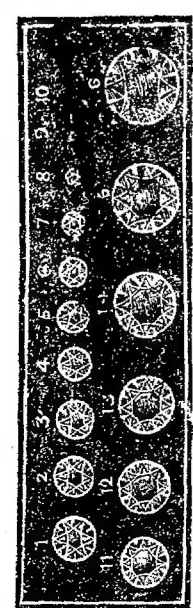
తల 8 చిక్కులు పెట్ట 1కి రూ 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు
8 పెట్టెలు రూ. 2-10-0 తపాలుకర్చు 6-6-0
వలయువారు: ఆర్. వి. పండిట్ అందు కంపెనీ
నెం 6 బందరుపేటి మదరాసు.

చక్కని నువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోమోటార్ బహారు (రిజిస్టర్)

అనుప్రాణియుల కుజ్జెకంబుడిన ఆత్మరసయోగింపవలయును.
మనోహరమైనది, నువాసనగలది, చాలకాలమువాసన
యుండనది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని ప్రవృత్తులనుండి మూత్రమే
తయారు చేయబడినది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడ
లేదు. చేతిరమణులు మిదగాని, కోటుమిదగాని కొన్ని
జొట్టును జేసికొనినయెడల నువాసనలతోగూడిన పూలతోట
జూచే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన నేయిరకముల
ప్రవృత్తులనుండి తీయబడిన ఆత్మరయొక్క నువాసన సమభవిం
చుటకయి ఆటోమోటార్ బహారు ఇ వ్యవస్థ మిదగిరనున్న
మిథునవర నడుగవలయును. వారితావున తేదేని మామనా
యాదు. చిన్నబుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,
పై కొన్నుఆత్మరగల పెద్దపయిబుడ్డి 0-2-0. ఈయత్తరలో
మరగబెట్టుబడి ఘోషమును లాడుచుండు కార్డులు దశక 1-కి
0-10-0 వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును.
సోలు ఏకెట్టు—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కెమికల్ కంపెనీ,
155, బామా నగరము, బొంబాయి.
మదరాసు ఏకెట్టు:— కేసరీపురమోత్రం మూర్తి.
నెం. 29, వైద్యబాహుకోడు ప్రవరణబాహుసమీపం, మదరాసు.

ఉమ్మిడి రానుయ్య తెట్టి, గురుసామి తెట్టి కంపెనీ,
మరాఠువ ర్తకము—మదరాసు ఈస్ట్.

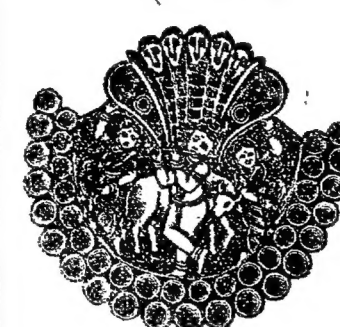

ఈప్రక్క చిత్రపతమునం దగుపడుకట్టిన్ని
యికా యితర మైనట్టిన్ని బర్మావైజులకు
తగుమైనటుల ఇమిటేషన్, చక్రసాన,
వైసాన, పట్టెకంపులు, మచ్చకెంపులు,
వైక్రాంతములు, రోహిణులు అను మేలు
వైక్రాంతములు, సృజికములు, ప్రచ్ఛేరి
గాజుకర్పకులు, మంచివనితనముచేయిం
చి కోభామానముగా జీవరత్నములను
మిరియుండునట్టి వాటినిన్ని వారువారు
కోరుకట్టు తయారుచేయించి పరస్పరముగా
పంపించగలము.
(పథమున ఆర్థరసంపి మేము స్వల్ప
లాభమునకు ఫలమధికముగనిచ్చెడు సార్థ
కనామముగల సరాలు వర్తకులను దెలిసి
కొనవలయునని నగలను రత్నములను స్వత
శ్చకానులను గోరువారు ప్రార్థితులు.

లవంగామృత మొక్కటియే.

పైత్యవాదులు సంహరించునది.
ఇది గడుపు పుట్టుసము, కడుపునొప్పి, ప్రక్క
నొప్పి, రోమునొప్పి, పులితేపులు, మలబంధము,
కడుపుదోమలు, జోకు, ప్రేగులబుట, అరుచి,
మందాగ్ని, వీనిని గుడిచి ఆలిని, ఆరోగ్యమును
తప్పక గలుగజేయును. తే ని యె డ ల ఖరీదు
త్రిప్పి పంపగలము.
ఖరీదు డబ్బీ 1-కి పోస్టేజీవిని 0-8-0.
బయటియూర్లకు 4 అర్థజాబిక్కులకు ముడిపంపబడును.
చింతామణి, వాయవ్యపత్తియండి కా. వెంకట్రాయప్పగారి
రిట్టు వ్రాయుచున్నార:— తా. నెం. 29-12-1914లో పంపిన
లవంగామృతమును నేపించితిని. ఇప్పుడు ముడుపాట్లు వ్యాధి
గుణముగా నున్నది. ఒకపాటువ్యాధి నిలిరియున్నదిగాన దయ
చేసి మరల రెండు డబ్బీలు లవంగామృతమును బంపవలయు
నని కోరుచున్నాను.
“లవంగామృతం” 24, వయ్యక్కాయ పేటి, మదరాస్.

22 వ న్నెగల (సవరము) బంగారు.
(ఇందుకు పూచీపడగలము)

గెజల్ నాగర
1 1/2 సవరము యెత్తు
వెల రూ. 30-8-0.

మణియునిధములను బంగారుగల, వెండిగల, రాళ్లు
చెక్కినగల, మున్నునగల ఈకిగడ సేకర్చున వర్తకులవద్ద
బొరకును కొనువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగా పంపబడును.
సదరక ఇండియా జానతెరి మ్యూసెఫాక్టరీంగు కంపెనీ,
487, టంకసాలపేటి, సామకాదుపేట, మదరాస్.
The Southern India.
Jewellery Manufacturing Co.,
487, Seewarpet, Madras

పాకెట్ లివర్ వాచ్.

దీని క్రయము 6 బహుమతులతోటి 2-1-0.
6 సంవత్సరముల వ్యవధికి యివ్వబడును.

ఈ వాచ్ బల్వత్తమైన లివర్
వనితోలేక వ్యాధిమైన యంత్ర
సామానులతో తయారై యివ్వబడే
నూతనముగావచ్చియున్నది. కొంచె
మైనను వ్యత్యాసములేకుండా సరి
యైన కాలక్రమము చూపించు
వాచి యిదియే, మిగతల సుందర
మైనది దీని 6-చుమకును వివరం.
1. వ్యాధిమైన చేతిగడ్డ, 2. పరిమళ
మైన ఆత్మరసీసా, 3. సూక్ష్మకార
మైన ఉంగరము, 4. గడియారపు
గోలుము, 5. వివిధమైన స్త్రీలొబ్బి
6. బిక్కులుచూపెడు కంబోను.
దయచేసి ఈ విలాసమునకు ప్రాసీ తెప్పించికోనుడు.
వి. ఆర్. వెంకటరమణ అందు కంపెనీ,
నం 7, కోపు వెంకటాచలయ్యరు నందు, మదరాసు.

వినోదకరమగు తెలుగు నవలలు.

లిలా లేక ను రేంద్రనగరము— ఇందు శ్రీల మనోహ
ర్యము చాపల్యాదిగుణములు జల్లించబడినది. రూ. 1 0 0
యశోధర—ఇం దొకయాదుని తన మగనివెంగల యనురాగ
మునకై పడరానిపాట్లుపడి యున్న తస్థితికేవలము 0-12-0
మనోరమ—మగడు తటకేగి రాత్తునుకొద్ద బిక్కుకొన తః
సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల పెండ్లిచేయును. 0-10-0
జగ దేవరంభ—అన్నకై పడరానిపాట్లుపడి యున్న తస్థితిక
కేవల సామర్థ్యకవిత కథ అ. 0-10-0
నివారోదరవాంఛ—తమ్మునకు బుళితేక కలహించినను
అన్న సహింపవలయు ననుటకు బోధించును. అ. 0-4-0
అల్లారాట్టమున కోర్కెనికోడండ్రపలాపము.—
అల్లలు కోడండ్రను బాధించు విధముగలది. అ. 0-2-0
పల్నాటివీరచరిత్రము:—మహావీరీ సాధుచరిత్రము. అక్కిరాజు
ఉమాకాంతముగారి ఉపోద్ఘాతముతో కూడినది 1-0-0
కలయే వారు:— కల్లంక బుక్ డిపో,
6, వెంకటేశవ శ్రీపేటి, సామకాదుపేట, మదరాస్.

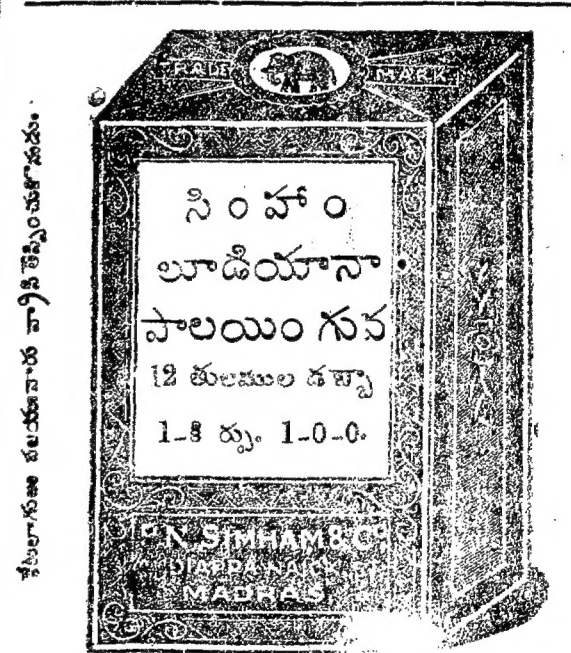
యించినయము! నేననేలు ఖర్చుపడినది!! నేనుక దొరుకవు!!
ఈనవలలు కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆల్లారాట్టమున
కోర్కెని కోడండ్రపలాపము అను గ్రంథముకంటే ఇశాను.

మేలైన జపాన్ పట్టుపంచలు.

అనేక పంచలు కర్పపడినందుకు
వస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము,
వాచకులారా! కృంగారమున్న
సాగరికతయున్నగుల మేలైనజపాన్
పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనం
దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది
పోగా మిగతొద్ది పంచలుమాత్రమే
యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, కచ్చు.
ఆకువచ్చు, రోజు, మేఘవర్షం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫ
సీయమైనవి, త్వరపడుదు.
రిక్తమారనిదినిన్ని 2 1/2 మార తెదెట్టుగల పట్టుపంచ 1కి 2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు 0-40
డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇశాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్,
3, కందపు మొదలిపేటి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాస్.

సింహం
లూడియానా
పాలయింగున
12 తులముల దశ్యా
1-కి రూ. 1-0-0.
N. SIMHAM
DRUGS
MADRAS
పి. యశ. సింహ అందు కంపెనీ,
26, ఆదియప్ప నాయనిపేటి, మదరాసు.

వనోపధి సార్వాపరితా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు నకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కళ్ళి,
బోట్లు, పాలేవాయుపుబోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయ
మగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును
మధిమజుచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
ఒక సీసాముందును వాడిన తోడనే శరీరములో నెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు
సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.
సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మం దు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(త్రాగుటకు ముందు)
వాగవల్లితైలము పైపూతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.